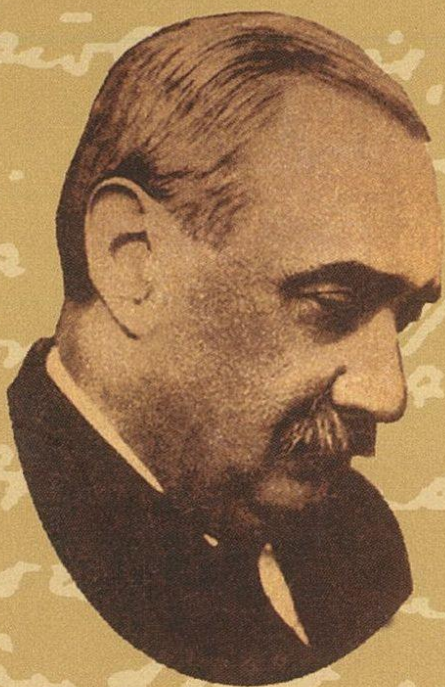

1969-2009

A NYÍREGYHÁZI
KRÚDY GYULA
GIMNÁZIUM
JUBILEUMI ÉVKÖNYVE

A
NYÍREGYHÁZI
KRÚDY GYULA GIMNÁZIUM
JUBILEUMI ÉVKÖNYVE
2008-2009

Felelős kiadó

Sallai Judit

igazgató

Szerkesztők

Kajatin Béla

Dr. Tóthné Kéner Beatrix

Készült:

Örökségünk Könyvkiadó Kft.

Nyíregyháza, Bercsényi u. 13.

Tel./fax: (42) 401-011

Mobil: (20) 9333-423

E-mail: oroksegunk@chello.hu

Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.

(Szent-Györgyi Albert)

Megtiszteltetés számomra, hogy a Krúdy Gyula Gimnázium 40. évfordulója alkalmából köszönhetem az ünnepi kiadvány olvasóit.

Negyven éves a Krúdy Gyula Gimnázium. Bár a nagy hagyományú intézmények között még fiatal, vagy legalábbis középkorú, a négy évtized igenis hosszú idő. Hosszú idő, mert negyven év alatt generációk nőnek fel, repülnek útjukra, új pedagógusok jönnek telve lelkesedéssel, a megfáradtak pedig pihenni térnek.

Tisztelettel köszöntök mindenkit, aki részese volt a Krúdy Gyula Gimnázium 40. évének és meghajtom fejem azok előtt, akik mindig többet akarták annál, amit az adottságokból megvalósítani lehetett. Nekik volt igazuk, mert sikerült Nekik! Azok a kiváló tanárok, akik a négy évtized alatt ebben az intézményben tanítottak, dolgoztak, mindenkor helytálltak, tudásuk legjavát adták át melynek legékesebb bizonyítéka, az a sok szép eredmény, melyet az egykori és a mai tanítványok érnek el. Mert Krúdys diáknak lenni, mindig büszkeség volt, a Krúdyban tanítani mindig egyfajta rang volt.

Sikerült egy olyan oktatási intézményt létrehozni, melyre büszkék a nyíregyháziak. A Krúdy Gyula Gimnázium a város meghatározó gimnáziuma, ahol a magas követelmények adják a stabilitást, miközben folyamatosan nyit a modern kor követelményei felé. Az ide járó diákok stabil, biztos tudást kapnak, mellyel jó eséllyel pályázhatnak az ország legjobb egyetemére, főiskoláira. Büszkék vagyunk a gimnáziumra, melynek híre rég túlőtte a város határait, a gimnáziumra, mely mindig az országos rangsor élmezőnyében van, ahonnan oly sok kiváló matematikus, orvos, közgazdász, jogász, művész, tudós indult el a nagybetűs ÉLET-be, vitték, viszik Nyíregyháza jó hírét az országba, a világba. Köszönet érte!

*Csabai Lászlóné
Nyíregyháza Megyei Jogú Város
polgármestere*

*„Légy vig, mint én.
Hisz senki sem veheti el tőlünk azt,
Ami a miénk: emlékeinket.”*

Krúdy Gyula

**Iskolánk névadójának e jubileumi
évkönyvbe illő gondolataival köszöntök
szeretettel minden Kedves Olvasót!**

A Krúdy Gyula Gimnázium életében a 2008/2009-es tanév a **negyvenedik**. E kerek évforduló alkalmából egy – névadónkhoz illő, szindbádi – időutazásra invitálok minden olvasót. Nem is kell túl messzire visszamenni, hiszen az utazás kezdete 1969. szeptember 1. Ekkor Nyíregyháza peremén, a szőlőskertek határán, a Krúdy köz 1. szám alatt egy új iskolaépületben – melyet eredetileg egészségügyi és lakatosipari szakközépiskolának szántak – Banner László igazgató úr vezetésével kezdődött meg a tanítás. Igazgató úrral együtt az alapító tantestület tagjainak nagyobb része a Vasvári

Pál Gimnáziumból jött át. A más középiskolák-ból érkező pedagógusokkal kiegészült tanári kar nagy lelkesedéssel és szakmai küldetéstudattal vágott bele az igazi kihívást jelentő iskolateremtő munkába. Az iskolaalapító pedagógusoknak és dolgozóknak ma is hálával és köszönettel tartozunk. A jelenlegi tantestületben már egyetlen alapító tag sem dolgozik, de nagy örömminkre többségük jó egészségben tölti nyugdíjas éveit, és rendszeresen részt vesznek a közös karácsonyi ünnepségeken, tanév végi kirándulásokon.

Az első évben az új iskolának nem volt neve, így a városlakók Krúdy köz-i iskolának – röviden Krúdynam – hívták. Ebből a spontán keresztelőlőből adódott az ötlet az iskola nevelőtestülete számára, hogy a városvezetés beleegyezésével a város híres szülöttjéről, Krúdy Gyuláról nevezzék el hivatalosan is Nyíregyháza akkori legfiatalabb oktatási intézményét. Az ünnepélyes névadón 1970. október 24-én az író lánya, Krúdy Zsuzsa is jelen volt.

Az **iskola profilja kezdetben vegyes volt**, hiszen a 14 osztályból 11-ben gimnáziumi és 3-ban szakközépiskolai képzést folyt. A gimnáziumi osztályok között 3 általános tantervű mellett, 4-4 osztály tanult biológia - kémia és matematika - fizika tagozatos tanterv szerint. A reál-tárgyak kiemelt szerepe tehát már az alapítástól kezdve jellemző az iskolára. A szakközépiskolai osztályokat 1974-ben profilisztítás miatt elköltöztették, így a Krúdy tiszta profilú gimnáziummá vált, az általános képzés mellett megtartva a reál tagozatokat.

A gimnázium népszerűsége évről-évre növekedett az igényes és magas színvonalú szakmai munka eredményeként. A jól működő tagozatos képzést azonban az 1978-as oktatási reform megszüntette, helyette bevezetve a fakultációs rendszert. A 80-as években a változásnak köszönhetően színesedett a diákság összetétele, kiegyenlítettebbé vált a reál és a humán tantárgyak iránt érdeklődő tanulók aránya, azonban továbbra is többségben voltak a reálérdeklődésűek. A tagozatos képzés újjáélesztése 1987-ben a speciális matematika tagozat újraindításával kezdődött, amit a biológia tantárgy emelt szintű oktatása csak kicsit később, 1998-ban követett.

Közben a rendszerváltás után, 1991-ben, kihasználva a pedagógiai kísérletek lehetőségét, a tantestület a **hatévfolyamos gimnáziumi képzés** beindítása mellett döntött dr. Molnár Zoltán

igazgató úr irányításával. A szakminisztérium és a fenntartó önkormányzat engedélyével 1992 őszén beindult az új 6 évfolyamos gimnáziumi oktatás. Ez a képzési forma Nyíregyházán sokáig egyedül csak iskolánkban működött, és a végzősök kimeneti eredményei, mélyebb közösségformáló tevékenysége miatt igen gyorsan népszerűvé vált a helyiek körében.

A hatosztályos képzés miatt azonban megnövekedett az osztályok száma, és az iskolaépület egyre szűkösebbé vált. A helyzet megoldását a fenntartó csak egy **épületcserével** látta megvalósíthatónak, így az iskola nem túl hosszú történetének legnagyobb változását **1996-ban** éltük át. Ekkor a gimnáziumot, igen nehéz szívvel, a Krúdy közből az Epreskert utcára – az épp akkor megszüntetett 5. sz. Általános Iskola épületébe – költöztettük át. Nekem, mint egykori krúdys diáknak különösen fájó volt a váltás, hiszen sokféle szép emléket hagytam a Krúdy közben.

Az önsajnálatra azonban nem volt túl sok időnk, hiszen az igen lerobbant épületbe krúdys lelket kellett lehelni, mivel a jelentkező diákok létszáma érezhetően megcsappant. Nagy örömköre a fenntartó a nagyon leamortizált **épület rekonstrukciójára** pályázati pénzből és önerőből biztosította a forrást, és megkezdődhetett a felújítás 1. üteme 1997 szeptemberében. Izgalmas volt ez a tanév, hiszen tanítás közben cseréltek tetőt, ablakokat, ajtókat, erősítettek belső tartóoszlopokat. A kreatív diákokat az aládúcolt folyosók, a kilógó vezetékek, az órák alatt az ablakokon kívülről bekukucskáló munkások megihlették, és szalagavatói műsorukban, iskolai évkönyvi cikkeikben meg is örökítették kalandos élményeiket.

Az épület 2002-ig egy kétarcú torzó volt, amely egységes stílusú épületegyüttessé a rekonstrukció 2. szakaszával vált. Az esztétikus környezet kialakításához nagyban hozzájárult a 2003-ra elkészült szép belső udvar, ahol azóta minden évben megszervezzük a május végi kerti mulatságunkat, bemutatkozási lehetőséget adva a művészetek terén is jeleskedő diákoknak, tanároknak.

Az 1996-os átköltözésünk óta eltelt 13 évben – úgy gondolom – sikerült belaknunk, otthonossá tennünk ezt az épületet, és közben igyekeztünk a krúdys szellemet megőrizni, hogy a fiatalabb nemzedékek számára ez a hely is azt az alma matert jelentse, amit nekünk – egykori krúdysoknak – még ma is jelent a Krúdy közi épület. A volt diákok iskolához való kötődését jelzi, hogy a 39 fős tantestület tíz tagja egykor diákja is volt az iskolának. Örömdetes tény, hogy érettségi után a volt diákok gyakran visszajárnak, és ma már egyre több olyan diák tanul itt, akinek nemcsak testvérei, hanem a szülei is krúdysok voltak. Köszönjük a bizalmat, amire a jövőben is igyekszünk rászolgálni.

Az elmúlt 40 évben a gimnázium hírnevének kialakításán, szakmai és nevelő munkájának szervezésén **3 igazgató munkálkodott**. Az alapító igazgató **Banner László** 1969-1992-ig, **dr. Molnár Zoltán** 1992-1997-ig és **Hoppál Béla** 1997-től 2002-ben bekövetkezett haláláig. Itt sajnos szomorú a statisztikánk, hiszen Banner Laci bácsi és Hoppál Béla igazgató úr is ma már a krúdysok égi táborából követheti nyomon szeretett iskolájának életét. Tisztelettel és szeretettel emlékezünk rájuk, és köszönjük mindhármuk munkáját.

A gimnázium jelenlegi dolgozói és diákjai közösen munkálkodnak a pedagógiai programunkban kitűzött célok megvalósításán, azaz a diákok felsőfokú tanulmányokra való felkészítésén. E munka eredménye, hogy évek óta az ország középiskoláinak „top ten”-jében vagyunk a felsőfokú intézményekbe való bejutás terén. Ezt a magas szintű munkát, az emberséges hozzáállást szeretném megköszönni az iskola összes korábbi és jelenlegi dolgozójának és diákjának, hiszen az elért eredmény a közös munka gyümölcse.

A munkához sok segítséget kaptunk és kapunk folyamatosan a szülőktől, az iskolát támogató Krúdy és Krúdy Sport Alapítványtól, a segítő civil szférától, amiért nagyon hálásak vagyunk. Úgy látszik, hogy mindenki, akinek a Krúdy Gyula Gimnáziumhoz valaha is volt kötődése, magáénak vallja az iskola névadójától kölcsönvett jelmondatot: „...*Küzdeni, felragyogni, győzni a vízen! Ez az élet, nem az üldögélés a kikötőben!*”

Az ember életében a 40. év a megfontolt középkorúság kezdetét jelenti, de egy iskola eseté-

ben ez még igen fiatalkor. Bár az eltelt 4 évtized nem számít túl hosszú múltnak, de ahogy az időutazás során végigkövettük, bőven hozott változásokat profilban, tantervekben, épületben, dolgozói körben és a folyton cserélődő diákságban. A változások egy része előírt vagy kényszerű volt, másik részét önként vállaltuk, sőt mi kezdeményeztük. A változások ellenére a pedagógusok hite és a diákok motivált hozzáállása eredményezte azt, hogy sem a dolgozók, sem a diákok körében nem jellemző a munkahely- illetve iskolaváltoztatás. A barátián jó légkörben a feszített munkatempót is könnyebb elviselni.

A 40 éves jubileumot a tanév során több programmal, jó hangulatú családi rendezvénnyel is igyekeztünk emlékeztetessé tenni a dolgozók, valamint a jelenlegi és volt diákok számára.

- Október 20. Krúdy röplabda kupa
- Október 21. Irodalmi műsor névadónk, Krúdy Gyula születésének 130. és halálának 75. évfordulója alkalmából, valamint koszorúzás a gimnázium aulájában Krúdy Gyula mellszobránál, szülőházánál és a Bessenyei téri Krúdy szobornál. Kiállítás a Krúdy ihletésű diákalkotásokból. Iskolai filmklub keretében Krúdy Gyula emlékére a Szindbád utazása c. film megtekintése.
- November 25-26. Krúdy Kosárlabda - középiskolások számára
- November 27. Krúdy Matematika Verseny - általános iskolások részére
- Március 15. Krúdy Kosárlabda Kupa - Öregdiák- találkozó és nosztalgia buli
- Április 7. Megyei Krúdy Prózamondó Verseny
- Május 3. Az én Krúdym... novellairó pályázat Iskolai Honlapkészítő Verseny
- Május 22. Kerty mulatság a'la Krúdy – a 40 éves Krúdy Gyula Gimnázium jubileumi délutánja, ahol megelevenedett Krúdy világának irodalmi és kulináris világa.

A jubileum méltó megünnepléséhez e tanévben – a korábbiakhoz képest is – nagyobb számú, **kimagasló versenyeredménnyel** járultak hozzá diákjaink. A rengeteg szép eredmény közül is kiemelkednek az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen döntőbe jutottak: *matematikából* Orosz Ákos 10. és Pólya Málna 13. helyezett lett, *biológiából* Móré Dorottya 6. és Tóth Emese 9. helyezést ért el, *angol nyelvből* szintén Móré Dorottya szerepelt kimagaslóan, 13. helyezett lett, valamint spanyol nyelvből Földes Zsuzsa ért el 20. helyezést. Rajtuk kívül kiemelhetem még Róka Pétert, aki már harmadik alkalommal nyerte meg a Kenguru Nemzetközi Matematika Versenyt, valamint Orosz Ákost, aki 4., és Szabó Antalt, aki 5. helyen végzett a Gordiusz Országos Matematika Versenyen.

Kedves Olvasó! Végül engedje meg, hogy egy kicsit elfogult legyek a Krúdy Gyula Gimnáziummal szemben, hiszen én ennek az iskolának nemcsak tanára és jelenleg igazgatója vagyok, hanem egykor diákja is voltam. Ahogy Krúdy Gyula kötődött a városhoz, én is hasonlóan kötődök a róla elnevezett iskolához. Krúdy így írt erről: „*Ennek a városnak voltam az írója ... az én olvasóim sohasem kérdezték: hol születtem. Minden írásomból kitűnik, hogy nyíregyházi vagyok, aki büszke származására.*”

Krúdy sorait én kissé átalakítottam: Ennek az iskolának voltam a diákja, s ha bárhol kérdezték hol tanultam, minden mondatomból kitűnhetett, hogy Krúdys voltam, aki büszke iskolájára.

A következő évtizedekre kívánok magunknak erőt, kitartást, ritkábban változó oktatást érintő jogszabályokat, nagyobb társadalmi elismertséget, az eddigiekhez hasonló értelmes, intelligens diákokat és a legfontosabbat: nagyon jó egészséget!

Sallai Judit
igazgató

Az iskola története

1969-re készült el az iskola első épülete, amelynek a környékén akkor még zöldecsés és gyümölcsös kertek voltak. A gimnázium a nevét a város polgáraitól kapta: mivel az épület a Krúdy közben állt, egyszerűen csak „Krúdy”-nak nevezték. Így Krúdy Gyula, az ismert író, a város szülőtte, lett az iskola névadója. Az ünnepélyes avatón díszvendégként az író lánya, Krúdy Zsuzsa is jelen volt.

A kezdetben meglévő szakközépiskolai osztályokat 1974-ben egy másik iskola vette át, így iskolánk tisztán gimnáziumi profilú osztályokkal működött. A matematika és biológia tagozatos képzés mellett általános tantervű osztályok is indultak.

Az 1978-ban bevezetett fakultáció miatt a tagozatos képzést nem folytathattuk, 1987-ben azonban újra indulhatott egy speciális matematika tantervű osztály.

A tantestület folyamatosan dolgozott a pedagógiai és szakmai fejlesztéseken, így 1991-ben megkezdődhetett egy hatosztályos gimnáziumi képzés programjának kidolgozása. A kísérlet dokumentumait a Művelődési és Köznevelési Minisztérium minden változtatás nélkül elfogadta. Ez a tagozat 1992/93-ban indult.

Az 1995/96-os tanév végén – a tantestület, a tanulók és a szülők példás összmunkájának köszönhetően – két hét alatt átköltöztünk új iskolaépületünkbe (Epreskert út 64).

Az épületcserére a városi Önkormányzat döntése alapján került sor, mivel a régi, számunkra szűkké vált iskolaépület felújítását pénzügyi okok miatt nem engedélyezték, bár a bővítési tervek már készen voltak. Az új épület megfelelő nagyságú, de igen leromlott állapotú volt. Az épület felújításának tervei igen gyorsan elkészültek.

Az 1997/98-as tanévet végigkísérő építkezés munkálatai azonban csak az oktatási szárnyat érintették. Így az 1998/99-es tanévet egy nagyon felemás épületegyüttesben kezdhettük el, de bíztunk a közeli folytatásban.

Örömteli előrelépésünkhöz soroljuk azt is, hogy 1998. szeptemberétől – régi hagyomány újraélesztésével – emelt szintű biológiaoktatás indult.

2002 tavaszán elkezdődött az épületfelújítás II. üteme, mely szeptemberre, az iskolakezdésre készült el. 2003 tavaszán újra gyarapodott az iskola: elkészült a belső udvar, amely a díszburkolattal és a parkkal a tanulók kedvenc pihenőhelye lett a tanév végi hetekben.

A 2008/2009-es tanévet évfolyamonként egy hatosztályos, egy emelt szintű matematika tagozatos, egy emelt szintű biológia tagozatos és egy általános tantervű osztállyal indítjuk. Az összesen 18 osztályban 635 tanuló kezdi meg az új tanévet.

The history of our school

The first building of our school was completed by 1969 which was surrounded by vegetable gardens and orchards. The citizens gave the name of our school: as the building was situated in Krúdy alley the inhabitants called it simply „Krúdy”. This way our school became Krúdy Gyula Secondary Grammar School. Krúdy was a well-known writer who was born in this town. One of our guests at the ceremonial naming of our school was Zsuzsa Krúdy, the writer's daughter.

The vocational classes were taken over by another school, so our school operated as a secondary grammar school. Besides the classes that specialised either in mathematics or in biology we have classes on the basis of the general curriculum.

In 1978 specialised classes could not be continued because a new system of optional subjects was introduced instead. However, we managed to revive classes specialising in mathematics in 1987.

Our teachers worked on improvement in pedagogy and in their subjects, as well. So 1991 we launched the plan of the six-year-system at secondary school. The Ministry of Culture accepted the documents of the programme without any change. The six-year-system was introduced in the 1992/93 school year.

At the end of 1995/96 school year thanks to our staff's work, our pupils and their parents' outstanding help we moved into our new building within two weeks. (64 Eprekert street)

We had to change buildings because of the city council's decision. They did not allow us to extend our building, though the plans for it were ready. The „new” building was big enough but it was in a bad state of repair. But the reconstruction plans for the building were worked out very soon.

By the first of September 1998 the reconstruction work of the educational wing had been completed.

We consider our classes specialised in biology to be a joyful progress, which was started again in 1998. It was a revival of an earlier tradition.

In the spring of 2002 the second phase of the renovation began which was completed by September, the beginning of the term.

In the spring of 2003 the school grew in beauty again: the inner yard was completed, which with its ornamental pavement and park became the students' favourite resting-place during the last weeks of term.

We will start the 2008/2009 school year with a class worked on six-year-system, with a class specialised in mathematics, a class specialised in biology and a class on the basis of the general curriculum. Some 635 students can start their new school year in eighteen classes.

Kurze Geschichte der Schule

Das Schulgebäude, das damals noch von Obst- und Gemüsegärten umgeben war, wurde 1969 fertiggestellt. Das Gymnasium erhielt seinen Namen von den Bürgern der Stadt. Da das Gebäude in der Krúdy-Gasse stand, wurde es kurzerhand „Krúdy“ genannt. Gyula Krúdy, der bekannte Schriftsteller, der Sohn der Stadt wurde so nach dem Volksmund der Namensgeber der Schule. Der feierlichen Namensverleihung wohnte auch die Tochter des Schriftstellers, Zsuzsa Krúdy als Ehrengast bei.

Die anfänglichen Fachmittelschulklassen wurden von einer anderen Schule übernommen, so funktionierte unsere Schule mit reinen gymnasialen Zügen weiter. Neben den Klassen mit erweitertem Mathematik- und Biologieunterricht wurden auch Klassenzüge mit allgemeinem Lehrplan eingeführt.

Wegen der Einführung der Fakultation im Jahre 1978 wurden die Spezialklassen nicht weitergeführt. 1987 ist aber wieder eine Klasse mit speziellem Lehrplan in Mathematik eingeführt worden.

Das Lehrerkollegium arbeitete ständig an der Weiterentwicklung der pädagogischen und fachspezifischen Projekten. So konnte 1991 ein sechsjähriger gymnasialer Zug eingeführt werden. Die Dokumentation des Projektes wurde von dem Ministerium für Bildung und Unterricht ohne Änderung angenommen. Dieser Klassenzug im Schuljahr 1992/93 Startete.

Am Ende des Schuljahres 1995/96 zogen wir – dank der vorbildlichen Zusammenarbeit des Lehrerkollegiums, der Schüler und der Elternschaft – in unser neues Schulgebäude (Eprekert Str. 64.) in zwei Wochen um.

Zum Tausch der Gebäude kam es auf Grund einer Entscheidung der städtischen Selbstverwaltung, da die Erweiterung des alten, klein gewordenen Schulgebäudes aus finanziellen Gründen nicht genehmigt wurde, obwohl die Erweiterungspläne bereits fertig waren. Das neubezogene Schulgebäude war groß genug, war aber in einem heruntergekommenen Zustand. Die Rekonstruktionsentwürfe wurden schnell fertiggestellt und im September 1998 war schon die erste Phase der Rekonstruktionsarbeiten – die des Unterrichtsflügels – abgeschlossen.

Ein weiterer erfreulicher Fortschritt ist für uns, dass wir ab September 1998 – treu den alten Traditionen – die Biologie wieder in erhöhter Stundenzahl, in Spezialklassen unterrichten können.

Im Frühling 2002 begann die zweite Phase der Renovierung des Gebäudes, die im September, zum Beginn des neuen Schuljahres abgeschlossen wird.

Im Frühling 2003 wurde die Schule noch attraktiver: man beendete die Arbeiten am Innenhof, der mit seinem gezierten Pflaster und dem Park in den letzten Wochen des Schuljahres zum beliebtesten Ruheplatz der Schüler wurde.

In dem neuen Schuljahr 2008/2009 beginnen wir den Unterricht mit einem sechsjährigen gymnasialen Zug, mit je einer Spezialklasse in Mathematik und Biologie und mit einer allgemeinbildenden Klasse insgesamt mit 18 Klassen und 635 SchülerInnen.

AZ ÉVFORDULÓ JEGYÉBEN

Egy kis számadás a 20/40-es évforduló kapcsán

A ballagáson búcsúzó negyedikes diák szavaira kaptam fel a fejem. Most ünnepli iskolánk a negyvenedik évfordulóját, de hirtelen ráébredtem, hogy én ettől függetlenül is évfordulós vagyok, mivel húsz éve tanítok itt a gimnáziumban, ahová diákként is jártam.

Egy kis számadás következik, mi volt régen és mi van ma, csapongva az emlékek között:

* * *

Elsős gimis éveimben kötelező volt a köpeny viselése, hiszen így takarhattuk el az esetleg meglévő anyagi különbségeket, legalábbis a rendszer ezt kívánta. Persze, egy idő után ugyanúgy divatcikk lett, mint az összes többi ruhadarab, így eredeti szerepét már nem töltötte be.

Kezdőtanárként, immár fehér színű köpennyel igyekeztem elkülöníteni magam a diákok népes táborától, de igazi hasznát a menzán láttam, ahol az ebédet osztó néniket sokszor megtévesztette zsenge korom, így a köpeny jó eszköznek bizonyult, hogy felismerjék tanári mivoltomat, és elegendő adag ebédet merjenek a tányéromba.

Később már csak az alapító generáció viselte. Ők végig ragaszkodtak e ruhadarabhoz, így a tavaly nyugdíjba ment Tóth István tanár úrral, a köpeny végleg elhagyta iskolánk területét.

* * *

Diákként szerettük az ünnepeket, akár a NOSZF vagy a három tavasz ünnepét, hiszen aznap délelőtt valamennyien az akkor még Krúdyról elnevezett moziban ültünk az órák helyett, és az utolsó cseppig kiélveztük tanáraink zavarát egy-egy ünnepi beszéd előadása kapcsán.

Minden alkalommal másnak kellett a kötelező penzumot leróni szaktól és nemtől függetlenül, és mi jót szórakoztunk látván, mennyire nem egyszerű feladat ez sokaknak. Bevallom, már ekkor teljesen nyilvánvalónak tekintettem, hogy ebben az iskolában fogok tanítani, de a majdan általam előadott ünnepi beszéd lehetőségétől összeszorult a gyomrom.

Mára megfogyatkoztak ünnepeink, – az ünnepi beszéd végleg elmaradt, hála Istennek éppen idekerülésem előtt egy évvel – s ezek szervezése főként a magyar szakos kollégákra hárul, így életem egyik lehetséges megpróbáltatásától végleg megszabadultam.

* * *

Az egyik legjelentősebb változás a diákéletben ment végbe. Hajdanán ennek jól körülhatárolt területei a KISZ Alapszervezeti gyűlések, az osztálybulik, az énekkari fellépések, és a rendszeresen megszervezett iskolai bulik voltak.

A tömeg óriására nőtt minden rendezvényen, ami azzal magyarázható, hogy akkoriban a szülők még nem engedték el olyan szabadon gyermekeiket estére, így csak ezek az alkalmak álltak rendelkezésre, hogy kitombolhassuk magunkat. Azaz csak tomboltunk volna, de az „ösi” Krúdyban erre nem volt talpalatnyi hely sem. Utolsó emlékem erről kezdő tanárként van, mikor is az iskolai aulában, kb. 5m-szer 6m-es „csarnokban” test testhez érve egy emberként ordítottuk a Depeche Mode Personal Jesus című számát.

A legutóbbi diákrendezvényen az új Krúdyban a következő látvány fogadott. Három-négy lány lézengett a hatalmas iskolai ebédlőben felállított diszkóban, újabb 5-en pedig az aulában álltak és hallgatták az ott koncertező zenekart.

A kosárlabda sportnak hagyományai vannak iskolánkban, az országos versenyeken mindig is számoltak a Krúdyval. Az évente megrendezett Krúdy Kupán pedig mindig nagy öröm összehozni egy-két volt diáktárrsal vagy volt tanítvánnyal.

A huszonnégy órás kosármecset először ifjú tanár koromban rendezték meg. Lelkesedésünk és erőnlétünk olyan határtalan volt, hogy a játékba is beneveztünk, és a nap folyamán 4-5 meccset is játszott a tanár csapat. A hangulat lenyűgöző volt, még a bordásfalon is diákok csüngtek és minden kosárnál óriási ovációval díjazták a csapatokat.

Mára már a sport része kicsit megkopott, főleg a kezdő évfolyamosok lelkes részvétele tudja fenntartani, akik leginkább ismerkedési lehetőséget, rosszabb esetben „mennyit bírok inni, hogy a tanárok még ne vegyék észre?” vetélkedőt látnak benne.

* * *

„a plusz b a négyzetet?” – kérdezte matematika tanárom, miközben érezhetően megdermedt a levegő körülöttünk. Vele volt sokunk által gyűlölt kis noteszkája, amibe sűrűn írogatta a jegyeket, melyekkel az ehhez hasonló kérdésekre adott válaszokat jutalmazta. A bejegyzéshez szükséges mozdulat többnyire roppant egyszerű volt, mivel a jeges fuvallat mindannyiunk gondolkodását lebénította. Be kell valljam, ez a hangulat bennem is mély nyomot hagyott, így megfogadtam, ha valamikor is tanár lesz belőlem, hanyagolni fogom a diákok ily módon való – talán akaratlan – megkínzását. Persze, ez a fogadalom éppen akkor jutott eszembe, amikor saját osztályomban tanítottam a nevezetes szorzatokat, és kimért hangsúllyal elkezdtem sorban kikérdezni őket: Tehát, mivel is egyenlő a plusz b a négyzetet?..... De, talán nem volt olyan fagyos a levegő?.....Hm.... Vagy csak én nem éreztem?

* * *

Régi iskolánk az előbb már említett helyhiánnyal küszködve bizonyos rendezvényeknek nem tudott lehetőséget teremteni. A nagyobb terület viszont életre hívott újakat, ilyen a veréb-avató, a tavaszi kerti parti, a karácsonyi klub, ahol a diákok és mostanában már mi tanárok is egyre szívesebben mutatjuk meg valamely más oldalunkat is. Széleskörű zenei és irodalmi palletta teszi színesebbé mindannyiunk életét.

* * *

Az elmúlt negyven év bizony hozott számtalan örömet és szomorúságot. Csak néhányat sorolnék fel közülük.

Öröm, hogy sikerült bővíteni iskolánkat és szép környezetben, kényelmesen tudjuk végezni munkánkat. Szomorú, hogy közben több kollégától, baráttól kellett végleges búcsút vennünk.

Öröm, hogy megfiatalodott és elférfiasodott tantestületünk. Szomorú, hogy sok kedves kolléga, kik meghatározói voltak a krúdys névnek otthon nyugdíjasként állnak helyt, és csak az évenkénti rendezvényeinken találkozhatnak velünk.

Öröm, hogy számos volt krúdys bízta ránk gyermekét esetleg már unokáját, és hogy nem csökken a belénk vetett bizalom. Szomorú, hogy egyre nehezebb egy iskolának helytállnia a mai körülmények között, de öröm, hogy ennek ellenére még mindig képesek vagyunk erre.

Szomorú, hogy a nálunk tanuló lányok ugyanúgy utálják a krúdys blúzt viselni, mint krúdys anyáik, és öröm, hogy lányaiknak majd ugyanúgy büszkélkednek vele, mint ahogy azt az ő anyjuk teszi.

És végül öröm, hogy tanárok és diákok valamennyien szeretünk itt lenni, és bár mind örömmel várjuk a nyári szünetet, de feltöltődve, kipihenten újult lelkesedéssel kezdjük ismét szeptemberben.

*Ákos Zsuzsanna
tanár*

Krúdy műveinek olvasása közben ...

Krúdy Gyula műveinek olvasása legutóbb Huszárik Zoltán nevezetes Szindbád-filmjének nyíregyházi bemutatója után vált „divattá”, talán azért is, mert a film és persze az alapjául szolgáló novellák vajmi kevésbé voltak szokványosnak nevezhetők a „szocialista” irodalompolitika elvárásaihoz képest. Álmodat, tündérszép pillanatok, mélyről feltörő és semmibe vesző sóhajokat, valami időtlen ragyogású időt sugalltak e művek, és nyilvánvalóvá tették, hogy „ami titok az emberben”, azt „csakis a költészettel lehet megnyitni”.

Örök talány az is, hogy mű és olvasó hogyan „találnak egymásra”. Lehet, pont úgy, mint az emberek, akik szintén választják egymást félig tudatos, félig önkéntelen vonzástörvényeknek engedelmeskedve. Az ember saját hiányzó vagy meglévő felét keresi a másokban, és ha komolyan, egész lelkével tud olvasni, ahogy Márai írja, csak azok a könyvek találhatnak rá, amelyeknek sugallata, rezgései benne éltek már azelőtt is, hogy a könyv megszületett vagy a keze ügyébe kerülhetett volna. Amikor pedig kényelmes karosszékbe kucorodva egyedül marad „a” könyvvel, lapjain találkozhatik azzal a titokkal, amit valahol mindig is tudott, csak sosem mondott ki... S a titok megmaradhat titoknak.

Ilyen módon megfogalmazni sem igen tanácsos, mi lehet a jó Krúdy olvasása közben, de néhány racionális érvem azért lenne. Kezdeném is a legegyszerűbbel: Krúdy ugyanis nem csupán használja a magyar nyelvet, mint az átlagíró vagy az átlagolvasó, ő zenélni is képes a szavaival. Másképpen fogalmazva ő nem tiszta színeket ábrázol, mindig csak árnyalatokat, nem konkrétumokat, csak hangulatokat, nem az egyszeregyet, hanem az emberi relativitáseméletet. Ilyen módon az előadásmódja pontosan egyenértékű lesz a tartalommal. S mert Krúdytól csöppet sem idegen az ironia, nyugodtan felidézhetem Mándy Ivánt, aki kaján elismeréssel jegyezte meg, hogy Krúdy hőseitől ágyban fekvő beteg lesz ugyan, de a csepegő vízcsapjai feledhetetlenek.

Milyenek is ezek „mélységesen lehangoló” hősök? Szórakoztatóak, hisz nincs bennük semmiféle magasztos, romantikusan heroikus vonás. Élnek, vágyakoznak, sokat beszélnek és keveset tesznek, örökösen dilemmáznak, harcaikat inkább önmagukkal vívják és nem a külvilággal. Szinte egytől egyig ironizált, karikatúrisztikusan elrajzolt alakok, és „jaj” a kedves olvasónak, ha komolyan veszi őket. Már csak azért sem, mert nem a valóság ők, csak „annak égi mása”. Rohannak az élet vörös postakocsija után, némi boldogságra vágnak, kedves szavakra, meghitt nyugalomra, ahol az ingaóra ütésein kívül más nem zavarja meg a falusias csendet; no meg eseménydús életre, lélegzetelállító kalandokra, hősi tettekre és a legszebb földi aszszony csókjára... Hát hogyan is lehetnének boldogok?...

Alakjuk gyakorta megkettőződik: a felmagasztalt vagy szent én mögött mindig ott áll a közönséges, a mindennapi: a kicsike (vagy kicsinynek tartott), esetleg „rossz szagú” hétköznapi életből próbálnak felemelkedni az élet magasába, különféle kultuszok közelébe, mint a mindent elsöprő szerelem, a világmegváltás, a krózsusi gazdagság, a hírneves író, a legendás Casanova vagy éppen az evés kultusza. Legendákba burkolják életüket, önmagukat, míg e legendák kódében nyomatlanul fel nem szívódnak maguk is.

Különlegesek Krúdy asszonyai. Nem feltétlenül abban, hogy lehetnek ártatlan, fiatal leányok; anya-típusú, gondoskodó gazdasszonyok, madame-ok, negyvenéves polgárnők; vagy éppen kifinomult, észveszejtő csábnők, a múlt századvégi végzet asszonyai. Abban már inkább, hogy alakjukat kifinomultság, nemesség lengi körül, s főként a hasonlatokban felismerhető a nőiség természettel való rokonsága is. Mitikus figurákká nőnek, felemelnek, megnevelenek. Krúdy ábrázolásmódja metonimikus: egyénített nőalakok helyett gyakorta női kezeket, kicsiny lábakat, harisnyakötőket, vállakat, üde szalagcsokrokat, elszabadult puha hajfűrtöket ábrázol. A ruha díszítő szerepe a szecesszió dekorativitáskultuszával is magyarázható. A viselet, az ékszerek a női minőségeket is jelzik, sőt pózokról és maszkokról árulkodnak az olyan szélsőséges leírások, amikor a nőt viselete helyettesíti, a nő és külseje felcserélhető... E részletek akár teljességet is ábrázolhatnának, mégsem ez lesz a benyomásunk: inkább az, hogy részletek elrejtjenek valamit. Így maradhat az ember autonóm, eredeti, titokzatos.

Krúdy világlátásának lényege az asszociáció: itt minden mellérendelődik egymásnak, a részlet önállósulhat, önálló jelentést kaphat. Az alakok részleteiben való ábrázolása tünetként is felfogható, a személyiség, az autonóm egész megragadhatatlanságának tüneteként. A szépséges írói képáradat az egységesség vágyáról árulkodik ugyan, ám mégis minden műből hiányzik az igazi befejezettség. A teljesség keresése és ennek következménye, az utazó-menekülő attitűd rokonítja írói főhősünket Szindbáddal vagy Rezeda Kázmérral.

Krúdy alteregói a látható, érzékelhető jelenségek mögé kívánnak látni. Alapélményük a „semmi nem az, aminek látszik” felismerése. Mintha a szerző azt érzékeltetné állandóan, hogy a világ csak jeleket produkál, amelyeket a megismerő ember tölt fel jelentéssel. Vagyis ezekben az írói víziókban minden érzékelhető dolog, esemény jelnek minősül, amely mögött gazdag tartalmak rejlenek. A saját értelmezői magatartásának kiszolgáltatott hős így ki van szolgáltatva ezeknek a jeleknek, csak ezek által tájékozódhat a mű világában. (A vakság ebben az értelmezésben a belső látásmód feltétele.)

„A nagy író azt is fel lehet ismerni – írja Lászlóffy Aladár – hogy mérhetően egyenlő távolságban marad műveiben a kortól, melyet ábrázol, és az utókortól, mely bírja és hasznélvezője szellemi kalandjának. Krúdy hangulati telitalálatainak ez az egyedül a kiválasztottakra jellemző alkotói szimmetria egyik fő forrása: talán senki se szomorúbb nála az idő múlásától, és senki se üdvözültebb az elmúlás tudomásulvételétől; senki se néz hosszabban az idő után, mely mintha örökre tudna elrobogni a valaholból (mint ama postakocsik), és senki se hisz jobban az idő eljövételében, hiszen folyton hozzá beszél, végig neki írja fel, őriz meg elmenetelének fájdmát, elvonulásának látványos semmiségeit, miközben tulajdon elmúló testében az időnek kiszolgáltatott életet s az életnek kitett időt tapintja folyton ... „Derűs-szomorkás magányérzete személyes ugyan, de annak, amit alkotott, érzelmi szűrője, eszméletének állandó, örök szemüvege”.

„A mindig izgága s jelenével elfoglalt Európa csendes rokona Krúdy – folytatja Lászlóffy Aladár Krúdy-köszöntőjében –, akinek életművében kultúrtörténet és helyrajzi ismeret, lokálpatriotizmus és hajdud hazafiság maga előírta arányokban keveredik.”

Azt már Mészöly Miklós is kiemelte, hogy Krúdynál a mindenleírás végletekig hajtott leírása valójában a megragadhatatlan, a „semmi” leírása. A Krúdy-szövegeknek ez a fokozatos befelé fordulása adja nyugtalanítóan modern, sőt posztmodern jellegét – nem is beszélve az ironia állandó jelenlétéről vagy a nézőpontok termékeny összezavarásáról, a kibogozhatatlanul összetett előadásmódról. Mintha Krúdy mindent – a szereplőket, a megírást magát, az író és az olvasót is – igencsak kívülről nézve csendesesen kinevetné – veti fel Gintli Tibor. Ilyen módon is rokonítható Krúdy életműve olyan szerzők műveivel, mint Mészöly Miklós, Samuel Beckett, vagy Tandori Dezső.

*Prokób Ildikó
tanárnő*

A Krúdy Gyula Gimnázium fennállásának negyvenedik évfordulója alkalmából meghirdetett novellairó pályázat díjazott alkotásai

I. díj

Koncert

Hatalmas fesztivált rendeztek. Az egész zeneiskola fellépett. Különleges alkalom volt ez, hiszen mindenki szólóban játszott, különböző helyeken, teljesen egyedül, szemben a közönséggel, kotta nélkül, bemutathattuk minden tudásunkat. A nagy lehetőség, talán soha nem lesz többé ilyen alkalom. Évek óta, szinte születésüinktől csak ezért gyakoroltunk. Mindent, amit tudunk, bele kell sűríteni, és mégis olyan hosszú, hogy akármennyit tanultunk előtte, sosem elég ahhoz, hogy végig felejtelges legyen a koncertünk.

Végre eljött a nagy nap. Akkor tudtuk meg, ki, hol lép fel. Ez nagyon fontos volt, hiszen ha jó helyre kerülsz, sokkal könnyebb az egész. Görcsbe rándult gyomorral ültünk, s vártuk az ítéletet. Szólították az első lányt. Ő felállt, s lélegzetvisszafojtva figyelt.

– Operaház – mondta az igazgató.

A lány örömeiben szinte sírt. Igaza is volt. Talán ő járt a legjobban. Gyönyörű ruhákban, ragyogó, kivilágított teremben játszani a legnagyobb műveket. Mázlista. Remélem én is operát kapok.

De jött is a következő. Mindenki néma csendben figyelt.

– Stadion.

Bizony, a stadion. De szép is lehet ott! Több ezer ember előtt, a fény csak rád irányul. A közönség őrzöng, minden dalodért úgy tisztelnek, mint valami félistent.

Folytatódott a felsorolás. Volt, aki hatalmas koncertterembe került, volt, aki nagy, világos, görög templomban játszhatott.

Késő délután volt, mire rám került a sor. Kimondták a nevem, én felálltam, s remegő lábakkal vártam sorsomat.

– Utca – mondta a szigorú igazgató.

Azt hittem, rosszul értettem. Utca? Nem, ez... ez lehetetlen. Biztos valami tévedés. Én nem mehetek az utcára! De ők sosem tévednek. Úgy éreztem magam, mint akit pofon vágta. Szinte visszazuhanám a helyemre, s éreztem a körülöttem lévő szánakozó pillantásait.

Percekig dermedten néztem magam elé. Miért kell az utcára mennem? Ezért tanultam anynyi évig? Ezért gyakoroltam annyiszor éjszakába nyúlóan? Úgy éreztem, vége van az életemnek, és hogy eddig is feleslegesen éltem. Képtelen voltam megemészteni, miért történt mindez.

Az utca volt a legrosszabb hely. Az emberek rohannak, nem figyelnek rád, teljesen egyedül állsz, s akár esik, akár fúj, játszaniod kell. És esélyed sincs arra, hogy valaki megértse, miről szól a dalod.

Elkezdődött a fesztivál. Láttam magam előtt, ahogy a stadionban kigyúlnak a fények, vagy, ahogy az operaházban megkötik a zenész ruhájának utolsó szalagját, mielőtt a színpadra lépne.

Lassan a helyemre sétáltam. A sírás környékezett, ahogy hegedűm húrjaihoz lágyan hozzáérintettem a vonót.

– Bizony öreg pajtás, ezért küzdöttünk annyit...

– És nem is sejtetted, mennyit fogunk még – válaszolta.

– Ha fel nem adjuk – bólintottam rá.

Vivaldi Négy évszakjával kezdtem, gondoltam, egy ismerős dallamra biztos felfigyelnek

majd. Senkit nem érdektem. Csak álltam a főtéren, ők meg elmentek mellettem. Néhányan meg is löktek.

Napokon keresztül játszottam, míg végül egy dal közepén, mint egy fájdalmas, vékony gyermek-sikoly, elpattant a hegedűm egy húrja.

– Hát akkor feladjuk? – kérdeztem.

– Még ne, még ne... – sírta ő.

Folytattam három húrral. Úgy tartják, a jó zenész, ha elhangolódik hangszere, a játékot gond nélkül folytatja, mert ösztönösen javít a helyes hangra.

De ez más volt. Bár sok hangot tudtam pótolni, mindet nem. Volt, hogy el kellett hallgatnom dalom egy-egy örömteli, vagy épp szomorú részét. És egyre több volt a szomorú dal. Majd jött a játékos, a durva, a könnyed és ismét a szomorú. Mindent megpróbáltam, csak hogy figyeljenek rám.

Hónapok óta játszottam ott, esőben, szélben, égető napon, míg végül a második húr is elpattant.

– Ne is törődj vele, folytasd csak! – sírta hegedűm.

És én hallgattam rá. Száz és száz dalt játszottam el, száz és száz ember ment el mellettem, s rám se hederített.

Egyre kétségbeesettebben próbáltam felhívni magamra a figyelmet. Egyesével mentem az emberekhez, kísértem őket egy darabon s közben nótáikat húztam. Legtöbbször a dal befejezése után otthagytak, de volt olyan is, aki már az első hang előtt elment. Nagynevű professzor, egyszerű utcaseprő, egyben ugyanolyanok voltak: nem érdekelte őket a hegedűm hangja.

Végül odamentem egy járókelőhöz, tőle is megkérdeztem, játszhatok-e neki. Bólintott, s én egy szép tavaszi dallamot vettem elő. Mikor végeztem, elmosolyodott.

– Tudsz más dalt is?

Boldog voltam. Csak játszottam neki a szebbnél szebb dalokat, észre sem vettem, hogy már csak egy húr van a hegedűmön. Csak játszottam reggeltől estig, és örültem, hogy valaki meghallgatja a nótákat.

Mígnem egy este szívem leges-legszebb dalát vettem elő. Még a hegedű is valahogy mély, őszinte csengéssel szólt a csillagok alatt.

Mikor véget ért a dal, elmosolyodott. De nem vidám volt. Inkább gúnyos. Kárörvendő. Döbbsen néztem, ahogy elővett egy kést, elvágta az utolsó húromat, s mintha mi se történt volna, továbbment.

Megtörten, sírva néztem hegedűmet.

– Hát most már tényleg feladjuk... – mondtam.

– Még mindig nem jöttél rá, hogy sosem adjuk fel? – kérdezte.

– De hát hogyan folytatnánk? Húrok nélkül? Nem tudok már többé játszani.

– Húrok nélkül nem is, de azért van megoldás.

Megtettem. Szívemből ereket téptem, s felhúroztam a hegedűmet. Játsszani kezdtem. Eljártam legmélyebb fájdalmamat. A dal ritmusát a szívem adta, a dallamát pedig a vérem. Mindenki rám figyelt, és én csak játszottam.

A koncert lassan véget ért. Én meghajoltam. A tömeg tapsolt, öröngött, én pedig levonultam az utcáról. Sem az operaházban, sem a stadionban, sem sehol a világon, senki nem kapott még akkora tapsot, mint akkor én.

Akkor értettem meg, hogy ha igazán szívből játszol, bárhol, bárki megérti.

Koselák Edit
9.D

II. díj

Őszi munkálatok

A gyerek félve kopogtatott a deszka kapun, majd – mintha meggondolta volna magát – nekifeszült, és belökte. Nem is figyelt arra, hogy behúzza maga után, a tákolmány mégis nagy csattanással vágódott be mögötte. Önkéntelenül összerándult a zajra. Nyolc-tíz éves forma fiúcska volt, nagy szemekkel és szőkés hajjal. Félénk, kipirult gyerekarcát beárnyékolta valami. Végigsétált a hosszú, repedezett betonjárdán, amely egészen a ház tornácaig vezetett. Fürgén felcaplatott a kopottvörös lépcsőn, majd némi vizsgálódás után a bejáratához lépett, és bement. A nehéz ajtót előzőleg csak behajtották, így a fiú egyetlen kisebb lökésére lassan, nyikorogva fordult egészen az ütközőig.

A helyiséget, mely kitarult előtte, a félhomály összepréselte. Hunyorogva végigjárta szemét a berendezésen. A megszokott, ezerszer látott kép tárult elé. A kissé idegen és titokzatos kamra bútorzata mintha a teremtés kezdetétől – sőt szinte annak szimbólumaként – változatlan rendszerben állt, csak a fényviszonyok módosították a tárgyak tónusait. A bal oldali kis asztal piszkos kis terítője valami logikusnak tűnő összevisszaságban – befedve az estebéd maradékával, hozzávalókkal és evőeszközökkel – simult a lapra. A szemben álló kredenc a változatlan-ság mintaszobraként állt, a rávetülő fénysugárban már-már hivalkodóan hangsúlyozva kiváltságos szerepét. Rekeszeiben a dísztárgyak, poharak, italok és az a néhány papír hatalmába került az üvegen is átszűrődő lágy pornak. A legnagyobb berendezési tárgy a sarokban álló kandalló volt. A koromtól tarka rozoga tákolmány kályhacsöve olyan két méter magasan lépett be a falba, és valahol a másik oldalon pőfögte ki a füstöt a nehezebb időkben. Három lábát egy kisebb farönk egészítette ki. Mellette hevert egy töke és egy üres vasvödör. Az asztallal szemben, egy széken apró tévékészülék hevert, sötét képernyője, mint mindig, akkor is némán tükrözte vissza a szobát. Egykori márkajelzéséről egy magányos A betű árulkodott. Az eredetileg ezüstös színű doboza szürkévé, feketévé fakult. Lent, a földön a kémény köpadló csak néhol tűnt elő, ahová a szőnyeg szegélye már nem ért el. Hatalmasra szabott, egybefolyt mintázatú rongyszőnyeg volt, amelynek rojtjai leszakadozva és szétfeselve heverték a teljes elhasznátság csálhatatlan jeleként. Az egyéb apró de annál jelentősebb tárgyak, az ablak barnavirágos függőnye, a régi festmények és szentképek tovább árnyalták a szoba légkörét. A gyerekben tiszteletet keltett, de egyúttal nyomasztólag is hatott rá ez a mozdulatlan helyiség.

Nem ment be a hálószobába, tudta, hogy a nagyapja nap közben sosincs ott. Megfordult és kilépett az előtérbe. Az ajtót csak nehezen tudta betenni maga mögött, a rozsdátté zár már nagyon szorult. A csikorgás előhívta a ház urát. A gyerek észre sem vette, honnan tűnt elő olyan hirtelen a nagyapja. Felnézett, és már ott állt előtte a görnyedt nagyapa. A fekete zubbonyában, mindig nedves és csillogó szemével, elnyűtt de masszív csizmájával, ráncos arcával, májfoltos kezével és fején a kalappal, amelyet még sohasem látott a benti fogason lógni. Pedig volt odabent a deszkába vert szegek során egy rövidebb darab is, direkt a kalapnak. A bácsi mosolyogva ment a fiúhoz, aki szintén vidáman és csókkal üdvözölte.

- Szevasz kiskomám! – az öreg hangja mélyen és rekedtesen zengett.
- Szia nagyapa! – a barátságos arc a gyereket is mosolyra derítette.
- De rég láttalak! Mostanában keveset jársz át.
- Nyáron szoktam többet járni. Akkor mindenfélét lehet csinálni.

– Lehet azt ilyenkor is. Mogyorót törni, meg levelet gyűjteni. Mutatok neked egy csomó érdekeset.

– Bemegyünk kicsit?

Az öreg már régről tudta miért akar bemenni az unokája.

– Éhes vagy? – kérdezte mosolyogva. A gyerek csak huncutul bólintott.

– Még én se ettem. Na eridj! – kitárta a szűnyoghálót és nevetve, a fiút csiklandozva ment be utána. A fiú mosolyogva ült le a megszokott helyére, az asztal bal oldalára. Az öreg a hűtőhöz ment, kivett egy kis edényt. Az asztalról levette a gyufát, kivett egy szálat és begyújtotta a gázt. A piros lábas alatt vidáman kékllett a gázláng, amelynek a hideg fémmeel történő reakciója enyhé, kesernyész fűszszagot oldott a sűrű levegőbe. A nagyapa közben letette magát a másik helyre. A vele szemben ülő fiú épp kifelé fordult, a lábával játszadozott. Hirtelen megérezte a melegedő étel illatát és a nagyapjára nézett.

– Óó, ez töltött káposzta?

– Bizony.

– De szeretem! – hatalmas elégedett mosoly jelent meg a türelmetlenül várakozó gyerek arcán.

– Honnan van?

– A szomszédéből kaptam. Joli néni csinálta tegnap, és áthozott egy kicsit. Örölsz?

A gyerek csak vadul bólogatott. Csendesen, elgondolkodva várakoztak, míg a káposzta fűstöltni nem kezdett. A z öreg kapkodva felállt és levette a tűzről a lábost. Elővett egy tányért, meg evőeszközt, majd kitett pár darabot a tányérra, és a fiú elé tette. Hozott kenyeret és tejfölt is, majd leült a gyerekekkel szemben. Pillanatnyi habozás után hirtelen felpattant, és a tejfölből néhány nagyobb kanállal ráhintett a fiú előtt fekvő ételre, csak ezután foglalt helyet megnyugodva.

– Na, akkor jó étvágyat!

– Jó étvágyat!

A gyerek mohón nekiesett, szaporán rágcsálta a káposztákat. Szemében a passzív elégedettség tompa öröme csillogott. A nagyapja, vele szemben lassabban evett, de nagyobb falatokat nyelt, így majdnem azonos tempóban fogyasztották porciójukat. Az öreg örömmel nézte, hogy a fiú nem késsel eszik. Az egyik korábbi alkalommal, amikor a gyerek ájtött hozzá, boszszantó volt számára, hogy a gyerek a kés, meg a villa hiányát kifogásolja. Meg is mondta neki a véleményét, hogy ez mennyire egy felesleges, túlcicomázott dolog, ott a villa, lehet azzal is ugyanúgy enni. Világéletében így evett, hát az unokája sem fog ezen változtatni. Hisz ugyanúgy az ő vére ez is, csak nem tanyán nevelkedett.

A gyerek hamarabb elkészült az evéssel. Lábát lóbálva fészkelődött türelmetlenségében. Az öreg még szép komótosan megette az utolsó káposztát is, majd megtörölte zsírtól pirosló száját és elment inni. A mosogatónál állva hátraszólt:

– Szomjas vagy?

– Nem, köszönöm.

Ráncos kezeit beletörölte a kopottvörös-kockás törlőrongyba, majd benyúlt a kredenc egyik fiókjába. A következő pillanatban már a kés járt körül az almán. A nagyapa mosolyogva hámozta az almát és közben a régi időket emlegette fel a gyerekeknek, hogy régen csak a sárga almát ette, és hogy ő szerettette meg vele a pirosat. Persze azzal is viccelődött, hogy a fiúnak még mindig meg kell hámozni a gyümölcsöt. Az éles kés könnyen és gyorsan szelte az almahéjat, így a gyerek is hamar nekiláthatott. Közben az öreg – hogy ő is csináljon valamit – előkotort a szekrényből egy doboz cigarettát és rágyújtott. Teste előregörnyedt az apró sámlin. Még így a kora ellenére is szembetűnő volt izmos nyaka és széles válla. Az egész emberről ordított az állandó, megerőltető fizikai munka, és ez párosult valami emberfeletti nyugalommal, ami a kézfejében futó erekből, a barna nyakából, a májfoltjaiból, az ősz hajszálaiból és leginkább a sze-

méből bukkant elő és sugárzott szerteszét. Ez a pillanat – ahogy ülve cigarettázott – tartalmazta és megelevenítette az öreg életének lényegét. Azt a szilárd pontot jelentette, amelybe összesűrűsödött minden hangsúlyos elem, az emlékek és élmények, amelyek az idő folyamán egy spirálisan önmagába folyó felvételként állandósultak, egyúttal gyarapodtak is.

Miután a szál lassan végigpörköldött, és a csutkát eldobta, eszébe jutott valami.

– Kapcsolok már valamit, hogy ne unatkozz!

Az öreg felállt, sietve átment a szobájába, de már jött is vissza egy vacak zsebrádióval. Bekapcsolta és letette az asztalra. A fiú meglepetten nézte a szerkezetet. Amióta idejárt, még nem látta bekapcsolva sem a tévét, sem a magnót, erről a kis szerkentyűről pedig nem is tudott.

– Nagyapa, te mióta hallgatsz rádiót?

– Hát tudod már egy ideje csak nagyon ritkán tudok elmenni templomba vagy a piacra, annyi a munka a kertben. Oszt mástól meg nem tudom meg milyen lesz az idő. Így hát ezt hallgatom. De a franc megeszi, a híreket is meg kell előtte hallgatnom, pedig az nem érdekelne. – Olyan tekintettel méregette a kis rádiót, mintha bele akarna látni.

A gyerek közben megette az almát, a csutkáját pedig szépen bedobta a szemetesvödörbe. Visszaült a helyére, és szemét lesütve megszólalt.

– Nagyapa, te miért nem akarsz velünk jönni? Nem akarsz az új házba jönni.

Az öreget meglepte a lényegre törő kérdés. Nem hitte, hogy az unokája fogja nekiszegezni. Némi habozás után felelt.

– Tudod Lacikám, itt vannak az állatok, meg az egész föld. Nem lehet azt, hogy gondolkod egyet és elmegyek. Egyébként is nagyon zajos meg bűdös az a környék. Azt mondják, a víz is piszkos, az én koromban meg már nem szabad olyat inni.

– De nagyapa! Eljöhethél. Ott is van egy szép ház, ott laknál, közelebb, mint most. Még többet mennék akkor.

A gyerek felhevült a beszélgetéstől. Egyenesen a nagyapja szemébe nézett. Most már az öreg volt az, aki többször kerülte a beszélő tekintetét.

– Anyukádat is csak zavarnám, mondom, jobb itt, itt már kényelmesen vagyok.

– Nem igaz. Apa azt mondta, hogy ők örülnének, te nem akarsz jönni.

– Apukád kérte, hogy gyere át?

– Nem, én akartam. Apáék segítenének költözni is. És ott is van egy picike udvar, virágokkal, nem is csúnya, pedig mindig azt mondtad.

Az öreg mosolyogva nézte a gyereket.

– Gyere ki Laci, mutatok valamit.

Hátramentek, a ház mögé. Egy nagy léckerítés választotta el ezt a részt a háztól, meg az udvartól. A kapu mögött hatalmas, a kitaposott fű miatt meglehetősen kopár tisztás tárult az ember elé. A háttérben kukoricás, krumpliföldek, almafák sorjáztak. A kaputól balra, egészen a szomszéd telkének szélénél álltak az ólak sorban, egymás után. Lakóikat a langyos őszi napsütés elbágyasztotta, főként csendesen kapirgáltak, vagy lihegve pihentek. Jobb kéz felől, a kezdetleges be- és kijárat közvetlen közelében, egy hatalmas pajta állt, előtte néhány szalmabálával. Az öreg bevezette a fiút. Az épület távolabbi sarkából lóhangok hallatszódtak. A félhomályban nehezebb volt odabent tájékozódni, de az öreg már vakon is tudta, mit merre keresen. A réseken át, rézsút beszűrődő napfénynyalábok felfedték a levegőben keringő szemcséket. A zárt, poros levegő a látványtól csak még nehezebbnek tűnt, az elől lépdelő gyerek számára. Ahogy odaértek a sarokba, megálltak. Három ló állt előttük, majd ugyanolyan távolságban egymástól. Az öreg súlyos, de biztonságot nyújtó keze lecsúszott a fiú válláról.

– Látod? Nézd, ott a sarokban!

A fiú csak akkor vette észre a csikót, amelyik a sarokban, az anyja lábánál esetlenkedett. Alig volt nagyobb egy kutyánál, csak a mókás pipaszár lábai nyújtották túl magasra. Csak nagy nehézségek árán volt képes felemelkedni, de ha éppen sikerült is neki, hamarosan visszahup-

pant. Végül feladta a tanulást, és inkább az egykedvűen rácsáló anyja csecsét kezdte szopni. Laci érdeklődéssel leste a jelenet minden mozzanatát. Az elbűvölő jelenség egy másodperc alatt megszerettette a fiúval a világ összes lovát.

– Most született... Még nagyon kicsi, nem is tud rendesen járni. Tudod, ha egy ilyen kis vakarcsot elvesznek az anyjától, nagyon megviselheti, bele is halhat. Még az anyja is, ha elvinnék innen, megérezné, és nehezen bírná, csak te nem látnád. De ezt nézd itt, ezt a füstöset! Nézd mekkora hasa van! Csak pár hét, és ez is ellik.

A gyerek megbabonázva nézte sorba a lovakat. Csillogó szőrzetüket, mókásan lengedező legyező-farkukat.

– Látod, itt kell maradnom velük, különben ki tudja milyen emberhez kerülnek, mi lesz velük. Ezek nem ám csak olyan *háziállatok*...

A fiú leste az öreg minden szavát. Szeme a folytatást várta, de hogy nem jött, megszólalt.

– De akkor majd ha megszületik a kisló, eljössz velünk?

– Hát ez azért nem olyan könnyű... még sok itt a termés is, a kukorica...

– Akkor, majd ha az is megéri, akkor jössz, ugye?

A gyerek szeme, a csillogás, ami benne, és a kötődés, ami mögötte volt, megingatta az öreget, és csak néhány másodperc elteltével felelt mosolyogva.

– Egy kicsit még később, de biztosan megyek.

– És majd a kislóra is felülhetek, mint a huszárok?

– Arra is, persze.

A fiúcska boldogan ugrott az öreg nyakába, majd kiröppenve onnan már rohant is haza, a nagypja pedig megkönnyebbülve, mégis keserű szájjal maradt a fészerben magányosabban, mint valaha.

Szerényi Tamás

12. A

III. díj

Filozófia

Korán kellett kelnie, akkor, amikor még a nap sem volt fent. Nem is reggelizett, szaladt megetetni a csirkéket és a malacokat. Mire végzett az állatokkal, a nap első sugarai már a háztetőket fűrkészték. Aznapra nem voltak tervei. Gondolta, majd várt valami eget rengető csodára, aminek köszönhetően az egész élete valami sokkal kedvezőbb fordulatot vesz, és kikerülhet ebből a fájdalmas és felesleges, semmitmondó lelkiállapotból.

Amíg várt, elment friss tejért a sorra. Miután megvette a tejet, hazafelé vette az irányt. A kapun azonban nem ment be. Csak sétált nyugodtan tovább a reggeli frissességben. Léptei gépiesek voltak, tekintete nem árult el semmit. Az úton senkivel sem találkozott. Ezen nem bántódott sokat, sőt, inkább örült neki, hogy nem kell az emberek szemébe néznie. Arra gondolt, hogy az ember végül is egyedül marad.

Sokáig ment így csendben, míg elérkezett a falu határán kívül álló régi hídhoz.

Mikor áthaladt rajta, mindig lenézett a vízre, melyen falevelek úszkáltak. Arra gondolt, milyen jó lenne falevélként úszni a vízben. Megállt a híd közepén, a tejesedényt feltette a régi fakorlátra és áthajolt a korláton, magasan a tükörsima, zöldes barna víz fölé. Mellkasát nyomni kezdte a korlát, ezért visszahúzta magát. Meleg volt azon a reggelen. Madarak csicseregtek a májusi napsütésben, a korláton hangyák szaladgáltak. Neki is melege volt. Levette hát cipőjét és pulóverét, s letette maga mellé a földre. Blúzát kihúzta nadrágjából. Gyönyörködött a napsütésben. Egy gyors lendülettel felpattant a korlátra, s kiegyenesedett. Lábai nem remegtek a magasban, biztosan állt a régi fakorláton. Megbabonázva figyelte a felhőket, melyek kékek, sárgák és rózsaszínűek voltak. A Nap, mint a kövér felhőbárányok pásztora, büszkén őrizte nyáját az ég közepén. Kitárta a karját, s lélegzett. Hosszú ideig állt így. A csirkékre és a malacokra gondolt. És arra, hogy ők soha nem maradnak egyedül, mert mindig van valaki, aki gondozza őket. Lenézett a vízre. Fehér bőrét forró napsugarak perzselték, hosszú haját gyenge szellő lengette. Leengedte karjait, s megfogta a tejesedény fülét.

– Milyen jó lenne falevélnak lenni... – gondolta. Majd lendületet vett, s leugrott a híd korlátjáról. A víz nagyot csobbant, a tej fehéres foltot hagyott azon a helyen, ahol a vízbe ért, majd lassan oszladozni kezdett. A víz felszíne lassan megnyugodott, levelek úsztak rajta. A nap sugarai forrón perzseltek.

*Bíró Annamária
12. D*

III. díj

Bukott angyalok

*Ő: Minden, de áldani nem tud,
Ő: Minden, de senkit se büntet,
Ő teljesíti az Időt
S nem érti meg a mi szívünket.*

Ady Endre: Isten, a vigasztalan

Az égbolt koromsötét pajzsa lassan megadta magát, és utat tört rajta egy halványkék folt, mely keletről érkezett. A panelház tetején üldögélő nő és férfi az egyszerű halandó szemeknek valószínűleg érdekes látványt nyújtottak volna, már csak azért is, mert az egyik menyasszonyi ruhát, a másik rikító citromsárga öltönyt viselt.

– Imádom az embereket! Olyan viccesek! Nem? Mondd azt, hogy nem viccesek! – arcáról levakarhatatlan vigyor sugárzott, amitől úgy nézett ki, mintha ajkának két szegletét a füléhez kötötték volna. – Itt van például a sör! Hihetetlen! – azzal jó nagyot kortyolt az italból. – Ettől boldogabbak lesznek, vagy mi. Én mondom, sokat köszönhetünk nekik.

– Akkor talán nyújthatnál egy kis hálát, például azzal, hogy nem lopsz többet ebből az izé... boldogságitalból.

A nő ekkor már hátán fekvé kémlelte az eget, és hagyta, hogy a csillagokkal együtt elhalványodjanak az elmúlt évek eseményei is. Nehéz volt ugyan kizárnia társának idegesítően éles hangját, főleg hogy az percenként megbökte felhívva a figyelmét egy-egy roppant érdekes parkolóórára, elektromos biciklire vagy kapucsengőre. Közben elsuhan pár szófoszlány a füle mellett, mint a „csodálatos”, a „fenomenális”, és a „meghökkentő”.

Végül kellemes melegséget érzett szemhéjain és hogy az lassan kúszik le nyakán, majd karjain keresztül eléri lábait, és testének minden porcikáját betöltve új erőre kap.

– Nézd már, felkelt a Nap. Most figyelj! – A sárgaöltönyös előkotorászott a zsebéből egy hosszúkás valamit, amit a másik egérfarknak vélt, majd pár gyűszű és egy dugóhúzó után elővett egy rózsaszín keretes napszemüveget, és komolyra deformálódott arccal büszkén felvette, majd bátran szembenézett a Nappal.

– De hát még látszik a Hold... – suttogta magának a nő, és egyik égitestről a másikra vándoroltatta a szemét, mintha valamiféle csodára várakozna, és abban reménykedett, hogy előbb-utóbb valamelyik eltűnik.

– Tessék? – Hangzott a kérdés hátulról, de tulajdonosa azon nyomban vissza is fordult, hogy farkasszemmel meredjen az aranyló fénysugarak sokaságába.

– A srác, Felix. Emlékszel? A srác rövid, kócos barna hajjal, flegma járással, úgy dobálta a vállait, mintha le akarta volna rázni magáról. Az itteni időszámítás szerint... mikor is volt, egy füledt éjszakán... melyik az a hónap, amiben aranyat ér az eső, te vagy a nagy emberfan.

– Május... az a holdkóros gyerek? Hehe... érted...

– Igen, ő... amit annak a lánynak mondott, akivel randizott. Idéznéd?

– Uristen újra végig akarod hallgatni azt a nyálas... és ráadásul az én számból? Ez beteges...

– Csak tedd meg, légy szíves.

– Parancsára, mademoiselle Frustró... – Felix ekkor minden cinizmusát összeszedve mélyen meghajolt. – Szóval... khkm... „Tudod mit tartanak a Holdról? Vagyis inkább a Holdról és a Napról. Tudod, ők ketten jellemzik legjobban a beteljesületlen szerelmet. Igen, ne nézz így, ez igaz. Valaha egy pár voltak, a legszebb és legigazabb érzés volt köztük az egész világon. Aztán jött az ember, akinek dolgoznia kellett, hogy pénze és hatalma legyen, aztán pedig aludnia, hogy elég erős legyen mindezt véghezvinni. A Nap és a Hold látta a jót az emberben, így felváltva vigyáztak rá, és vigyáznak ránk a mai napig. Feláldozták magukat értünk. Látod, most még itt van a Hold, s a csillagok rajongva ölelik körül, akár hercegnőt az udvarhölgyei. De alig pár óra, és felkel a Nap, hogy egyetlen pillantást vetve kedvesére átvegye a magányos örködést felettünk, mert...

– ...van, hogy ekkora áldozat a szerelem. – fejezte be Frustró halkán a mondatot, s ezek a szavak úgy veszték el a hajnali szélben, mint egy párizsi nő illata a heves nyári zápor robajában. – A fiú nem mondott igazat.

– Persze hogy nem, nyálas csajozós szöveg volt az egész. Tulajdonképpen felfogható istenkáromlásnak is. Ha a nagyfőnök ezt tudná...

Frustró mintha meg sem hallotta volna Felix szavait.

– És a fiú is nyilvánvalóan tudta, hogy nem igaz, amit mond. Érzem, Felix, valahol itt van a kulcs, jó helyen keresünk, birtokában vagyunk mindennek, mégis... semmink. El fogunk bukni. Gondoltál már erre? Ma van a határidő.

– Ugyan már, fel a fejfel! – Felix vigyorgott a maga gyerekes bájával. – Még van pár óránk... ezalatt még csodák történhetnek.

– Nőj már fel végre.

– Mondta a „végtelen éves” a „végtelen évesnek”.

– ...hah... induljunk.

– Ahogy akarja, hölgyem! – Felix ügyetlenül vigyázba állt, és még szalutálni is megpróbált, melynek az lett az eredménye, hogy szemüvegét leejtette a tízemeletes mélységbe.

– Hát azt hiszem ennek búcsút mondhat.

– Talán. – Pimasz mosolyt vágott, és elővett egy BOSS feliratú pamutsapkát, amit rögtön a fejére is húzott. – Menjünk lifttel, mit szólsz hozzá?

* * *

– Szóval a tíz emelet magasról lezuhanó napszemüveg megtalálta ezt a negyed négyzetméternyi felületű kuka tetejét, amelyre valaki egy puha párnát helyezett, ami mellesleg érkezésünkkor még itt sem volt. Nem lett volna egyszerűbb, ha útközben elkapja egy albatrosz, például, és egyenesen a kezébe hozza vissza? – Frustró közben körkörös mozdulatokat téve kezével hangsúlyozta gúnyának mértékét.

– Irónia, irónia, irónia... És egyébként is... – széles mosoly nyúlt el kerek arcán. – Azt úgysem hitted volna el.

Azzal hóna alá csapta a párnát, és elindultak a reggeli forgalomtól nyüzsgő belváros rengetegébe. Frustró még mindig a napfelkeltébe meredt, és elgondolkozott. Az emberek mind csodákról álmodnak, egyre többet és többet akarnak, és lassan, észrevétlenül maguk mögött hagyják az apró, igazi csodákat. Itt ez a Nap, mely itt felkelőben van, életet visz egy egész városba, munkára sarkallva nőket és férfiakat, fiatalokat és öregeket. S lám, a Föld egy másik pontján ugyanez a Nap mond búcsút, míg bíborban izzó vörös korongja lassan eltűnik a horizont vonala alatt. Ez a csoda.

Gondolatmenetét Felix rikító hangja szakította meg, melynek frekvenciájának jótékony hatása leginkább ahhoz volt hasonlítható, mikor az ember gyomrát kerékbe törik, kiklofollják, majd belevetik egy görényekkel teli verembe.

*„Azért fekszik hosszába,
Hogy jobban férjek hozzája...”*

– Ne mondd, hogy nem ismered!? Ezek az emberek tudnak mulatni! Jó, néha kissé naivak meg szűk látókörűek, de kit érdekel, amíg ilyen viccesek!

– Jaj, hagyd már ezt, kérlek. Kissé naivak? Vagy két tucat ember jött velünk szembe eddig az úton, de egyikük sem vette észre, hogy nincs árnyékunk. Ez kérlek szánalmas. És különben is, minek kell az a párna?

– Hát neki. – Felix azzal leguggolt egy padon fekvő hajléktalan elé, és finoman a hóna alá csúsztatta a párnát. – Így ni.

– Csak úgy megjegyzem, másképp is segíthetnél szerencsétlenül. Többet is tehetnél.

– Jó, oké... – vetett egy „Te ezt nem értheted” pillantást Frustrora, azzal az öltönye alól előhúzott bagettet az alvó koldus mellé fektette, amit Frustró „Na ezzel most sokra megy” tekintettel jutalmazott.

– Mindenesetre ne igyál több sört... Te nem unod még? Úgy értem, nem szoktál arról álmodozni, hogy egyszer majd megkeres valaki és azt mondja: Helló haver, megjöttem, én vagyok a váltás. Most már pihenhetsz.

– Te nem szoktál álmodni? – Felix arcán előbb a kíváncsiság, majd a döbbenet és az undor jegyei jelentek meg.

– Igen, előfordul.

– Nem jó ómen. Emberszokás. Mindegy. Ha engem valaha valaki le akarna váltani, hát elküldeném melegebb éghajlatra. És ha erre vársz, akkor ki kell hogy ábrándítsalak, nem fog senki jönni. És biztos vagyok, ha ember lennél, arról álmodoznál, hogy bárcsak természetfeletti képességeid lennének. Mert ezt teszik. Ja, és hazudnak. Az emberek hazugok. Az emberek hi sékenyek. A világ... tökéletes.

És kezeit kitárta, mint aki megölelné a Napot, s őszintén szólva igazán elnézhetjük ezt a kis naivságot annak, aki ott volt a Nap teremtésénél.

Frustró már nyitotta volna a száját, hogy reagáljon, de – habár neheze ére esett bevallani – úgy érezte, Felixnek most igaza van, de legalábbis valami olyanja, ami számít. Közben egy térre értek, ahol tinédzserek kisebb csoportjai igyekeztek iskolába és gondterhelt arccal megáldott felnőttek tették fontoskodó lépteiket munkába menet.

Arra gondolt, mennyire szereti az embereket, akiket figyelhet, akikről gondoskodhat, és – kénytelen belátni –, akiket valahol lenézhet.

Arra gondolt, ő itt most láthatatlan, és elmúlása is az lesz, csakúgy, mint egész léte volt.

Arra gondolt, létezett-e egyáltalán. Talán odamehetne valamelyikükhöz, és feltehetné a kérdést, amire hónapok óta keresi a választ, egy ember biztosan tudná, lehetetlen hogy ne tudja. De nem lehet.

– Felix.

– Mondd, úrnőm.

– Ne csináld ezt... Mióta tart ez?

– Ma három éve. Hisz tudod... Bár igaz, „végtelen évesen” már kihagynak a dolgok oda-fönn.

És Frustrónál ekkor – emberszóval élve – elszakadt a cérna.

– Elég! Hagyd abba! Elképesztően idegesítő amit csinálsz! Hogy tudsz így viselkedni, tréfát űzől a kudarcunkból! Fel sem fogod mi lesz velünk?! Három év!!! Három év és mind hiába! – Frustró szavai már tombolva üvöltöttek a még álmos téren, s Felix agyán az az egyszerű kérdés röppent keresztül, hogy vajon elmeséli-e egyszer valahol, valamikor, hogy Nyíregyháza főterén egy csipős téli reggelen egy gyönyörű angyal üvöltött, de senki sem hallotta. Valószínűleg nem.

– Mind hiába, igaz? Hát ha így gondolod, talán igazad is van! Elhíheted hogy nem én kértem, hogy helyezzenek melléd, nem vágytam egy hároméves földkörüli útra a mennyország legidegesítőbb hárpíájával!

– Gyűlöllek! Gyűlöllek Felix őrangyal, tudd meg, úgy gyűlöllek, ahogy angyal angyalt soha még! – ekkor már a földre roskadva zokogott, könnyei gyémántként csillogtak arcán, majd medret törtek maguknak a friss hóba - Utállak minden gondolatommal, szavammal és cselekedetemmel, minden erőmmel utállak, mert... mert...

Felix leült mellé, átölelte és csitíttatta Frustró-t, aki rekedtre sírta hangját, percekig ültek ott csendben, közben az emberforgatag egyre nagyobb lett, ők mégis egyedül, teljesen egyedül voltak.

– Felix... én csak... nem akarok meghalni.

– Tudom Frustró, tudom...

És miközben átölelte Frustrót, Felix látta, hogy a havon aranyló fények csillognak, kezein meleg bizsergést érzett, és a város zaja lassan a semmibe veszett. Tudta, hogy ez nem a Nap, ez annál hatalmasabb erő, s habár régóta készült e pillanatra, még vett egy utolsó nagy levegőt, el ejtette élete utolsó vigyorát, levette a BOSS kötött sapkát, és megfordult.

Érezte hogy már Frustró sem reszket, gesztenyebarna szemei most tisztán, csodálva meredtek a végtelen fénybe. Felix végül az őszinteség minden kegyetlenségének és az igazság minden ártatlanságának szavaival így szólt:

– Atyám, Frustró és én megbízatásunk végére értünk. Feladatunkat azonban nem sikerült teljesítenünk. Küldetésünk elbukott. Mi... elbuktunk.

– A kérdésre, amit feltettél nekünk... hogy mit jelent a szerelem... a választ nem találtuk.

Frustró és Felix érezte hogy forróság járja át mindkettejük testét, és lassan kezdtek eggyé válni a fénnel. Hát ennyi volt.

– Felix... megfognád a kezem?

– Hát persze.

És mindketten nagyot léptek.

* * *

Aznap már nemigen történt semmi érdekes. Dél körül kissé szállingózott a hó, nem tarthatott tovább mint egy óra. Berecz Gábor kisboltos meglepődve tapasztalta nyitáskor, hogy megkárosították egy üveg sörrel az éj leple alatt. Losonczy Lázárné Szabó Gizella házmesterné is meg mert volna esküdni, hogy a panel tetejére vezető ajtót bezárta este a Barátok közt előtt, mint mindig. Délután a teret keresztező gyerekek hógolyócsatát vívtak, hóangyalokat csináltak. Karóczkai József munkanélküli és hajléktalan élete pedig örökre megváltozott, amikor egy 20 000-resekkel tömött párnával a hóna alatt ébredt.

Szóval ez is csak olyan átlagos nap volt, mint a többi.

Nyíregyháza főterén egy csipős téli reggelen egy gyönyörű angyal üvöltött, de senki sem hallotta.

Rebák Tamás

11.A

Különdíj

Ha egy matekprofesszor kávézni kezd

Volt egyszer egy matematikaprofesszor, aki a budapesti Műegyetemen tanított matematikát. A munkahelyén maga volt a mintatanár: komoly volt, de nem komor, nem szeretette túlságosan a modern technika vívmányait, de nem volt begyepesedett. Tisztelte a hallgatókat és a hallgatók is tisztelték őt. Szerette a munkahelyét és jó kapcsolatot ápolt kollegáival. Nőtlen volt: sosem vonzotta a családalapítás, és eddigi élete során még az igazít sem sikerült megtalálnia. Így hát egyedül élt Ecseri úti lakásában, és nem volt semmi baja az életével. A lakás maga rendkívül praktikus volt: nem volt se kicsi, se nagy, egyszerű, de nem sivár. A lakáshoz tartozott egy terasz is: nem volt túl nagy, de kényelmesen meg tudott rajta ebédelni, ha éppen úgy tartotta kedve.

Erre az estére azonban mást tervezett. Amint hazaért, belebújt kényelmes köntösébe, lefőzött magán egy bögre hosszúkávét, és kisétált a teraszra. A bögrét a széles korlátra helyezte, majd nekifogott a környék szemléléséhez, amire eddig sosem jutott ideje, pedig már három éve a lakásban élt. Mos azonban végre úgy érezte, ideje egy kicsit több időt fordítani saját magára. Amint az egy jó matekprofhoz illik, körcikkekre osztotta fel a látószögét. Ezek a cikkek nem voltak túl nagyok, de túl keskenyek sem. Tulajdonképpen nem volt éles határuk: egy-egy épület, a táj vonásai szabták torz cikkekbe a tájat. Balról jobbra kezdte meg a szemlélésüket.

Első cikk: villamosmegálló és járda. Eppen most gördül be a sínekre egy Combino. Ahogy ki tudja venni, pont ugyanaz, amely néhány héttel ezelőtt lerobbant vele a Pedagógus szálló előtt. A teraszig hallatszott fel a monoton bemozdóhang: „Ecseri úti metrómegálló.” Nem szállt le túl sok ember, de a szeme megakadt egy feltűnően öltözött nőn, aki egy feltűnő babakocsit döccentett le a villamosról a járdára. Miután leszállt, balra fordult, és elsétált a templom előtt egy kis mellékutca irányába. Egy ideig a tova-gördülő hármass villamostól nem látta, amikor pedig a sárga csík elvoul, senki nem volt ott.

Második cikk: templom és Burger King. Különös párosítás. Először a templom felé fordította tekintetét. Eppen most ért véget a mise: fekete kendős nénik árasztották el a templom előtti járdát. Egy részük a hosszú zöldön átsétált az utcán, s a leleményesebbek még az ötvenegyes villamost is elérték, de sokan maradtak a megállóban. A másik nagy rész pedig a metró felé indult, s csak néhányan szívódtak fel az utcák forgatagában. Mindezek után a Burger Kingre nézett. Egy fiatalokból álló kisebb csoportosulás éppen most sétált ki a gyorsétteremből harsány cseverészés közepette. Az épület melletti öreg ház falára valaki egy obszcén rajtot firkált, képmagyarázattal egyetemben.

Harmadik cikk: Ceglédi utca és Üllői út. Az Üllői úton keresztben sok-sok autó rohan el a város és Üllő irányába egyaránt. Néha azonban ezek megtorpannak, és a Ceglédi úton várakozó autók kezdtek rohanni az Ecseri út felé és fordítva. A kocsik rajvonalát heves dudakoncert és szalonképesnek egyáltalán nem mondható kiáltások kísérték.

Negyedik cikk: Kaiser's és a metrólejárát. Az üzlet már zárva volt, hámló vakolatú oszlopai között egy hajléktalan húzta meg magát egy pokrócon, éppen a kecskesajtokra hirdetett fergetegesnek leírt akciót ábrázoló tábla alatt. Annál forgalmasabb volt a metrólejáró! Szinte percenként áradtak ki és be az emberek, a hármass metró érkezése előtt, illetve után. A lépcső közepén egy veszekedő pár állt meg, akik mindenféle gorombaságot csaptak egymás fejéhez. A matekprofesszor ivott pár kortyot kávéjából, majd kíváncsian hegyezte a fülét némi szaftos család-

di botrány reményében, de a vitatkozás pár másodperc múlva elhalt. Az egyik újságos bódé előtt egy rongyos külsejű ember tipegett el, a bódé ablakától pedig egy Magyar Nemzetet tartó idős asszony vált el, de miután körülnézett és nem látott egy remélhető vásárlót sem, visszasétált a kiosk ablakához, és folytatta harsogó kacagásokkal tarkított beszédét az eladóval.

Tekintete visszaérkezett a házfalhoz. Ekkor tudatosult benne, hogy a kávéja kihűlt, és bármilyen meleg is ez a nyári este, mégis fázik, ráadásul még egy jó könyvet is be kell fejeznie a kombinatorikáról. Marokra kapta piros kávésbögréjét, majd besomfordált a lakásba. Egészen a szobáig kísérte egy szabálytalanul közlekedő IFA kamion harsogó dudálása.

Kerekes Norbert
8.D

ÉVFORDULÓ – ESEMÉNYEK

Utolsó év

A vasfüggöny maga, távolban egy őrtoronnyal

*„Utolsó év, elmúlik a nyár
Figyelnek bennünket, közel a határ
Készülj az útra, nem lesznek fegyverek
Egyedül megyünk, ahogy a többiek
Mindenki menekül, elől a félelem
Átsüt a nap, még átsüt a hegyeken
Elöl a félelem, hátul a fájdalom
Utolsó szó a néma szájakon”
(Pál Utcai Fiúk: Utolsó év)*

Valamikor régen – van annak már húsz éve – amikor még a személyinkbe az volt bele-nyomtatva, hogy Magyar Népköztársaság, továbbá még érvényes volt az úttörőskünk, és a szeptemberi iskolakezdéskor bizton számíthattunk arra, hogy egy hétig biztosan gyümölcsöt fogunk szedni ... Szóval valamikor a nyolcvanas években nem volt túlságosan egyszerű dolog nyugatra kijutni, de még akár egy másik szocialista országba eljutni sem volt könnyű.

Az ország minden határát nagyon szigorúan őrizték, a sok határőrrel nem is lehetett igazán tudni, hogy a fegyverek befelé vagy kifelé irányulnak. Vajon mitől félhettek jobban az elvtársak? Attól, hogy idejön a sok csóró kapitalis-ta, mert a „rothadó kapitalizmus” már a fejükre rogyott, vagy pedig attól, hogy ha nem őriznék ilyen szigorúan a határt, akkor egyedül maradnának az országban? De arról se feledkezzünk meg, hogy ezek a szigorúan őrzött határok választottak el határon túli honfitársainktól is, és vi-gyáztak is, nehogy híreket kapjunk róluk...

Főleg a nyugati és déli határszakaszt őrizték szigorúan, hiszen Ausztria, bár semleges ország volt, egyértelműen a nyugathoz tartozott, míg Jugoszlávia, bár szocialista ország volt, mindig is külön állt a békétáboron belül. Ez a szigorúság az ötvenes években tetőzött, amikor az egész jugoszláv és osztrák határszakaszt aláaknázták. Bár az aknákat 1953 után felszedték, a szigorú ellenőrzés megmaradt egészen 1956-ig, amikor is a forradalom napjaiban a határőrizeti szervek is felbomlottak, a határ őrzése néhány nap alatt megszűnt. Ennek volt köszönhető az, hogy a szovjet beavatkozás után több mint 200.000 ember hagyta el az országot. A Kádár-rezsim a további távozásokat természetesen meg kívánta akadályozni, ezért újraterlepitették az aknákat, majd ezt felváltandó, kiépítettek egy úgynevezett műszaki határzárát, amelynek az volt a hivatalos célja, hogy a nemkívánatos személyeket távol tartsa az országtól, illetve a kapitalizmus metélyével megfertőzött fiatalokat visszatartsa a meggondolatlan távozástól.

Ez a határzár egy több száz kilométeren kiépített kerítésrendszert jelentett, amelybe alacsony feszültségű áramot vezettek. Ennek nem az volt a célja, hogy a disszidálással próbálkozót (ez volt a korszakban használt hivatalos megnevezése az engedély nélküli országelhagyásnak) agyonüsse, hanem ha a vezetékhez hozzáérték vagy elvágták, jelezte annak a helyét, és indultak az alapos helyismerettel rendelkező határőrök begyűjteni a gyanútlan próbálkozót. Átmászni sem igen lehetett rajta, hiszen a tetején keresztbe is voltak oszlopok (így egy oszlop úgy nézett ki mint egy T-betű), amelyek könnyen leestek, ez szintén riasztást jelentett. Át is lehetett volna ásní alatta, azonban ez túlságosan sok időt vett volna igénybe, aminek a luxusával a disszidensek nem nagyon rendelkeztek, mivel a határőrök igen gyakran járőröztek és állandó tűzparancsuk volt. Munkájukat jól kiképzett németjuhász kutyák segítették. A határ több kilométeres körzetében rendre fel volt szántva a terület, hiszen a próbálkozók nem értek rá eltüntetni a nyomaikat, a megtalált nyomok alapján a járőrök azonnal értesítették a határhoz közeli egységeket, figyelmeztetve őket a közelgő személyekre. A korabeli magyar viszonyokat figyelembe véve egy igen sűrűn kiépített (pl: fatörzsnek, villanypóznának, sziklának álcázott) telefonhálózat is segítette a határőröket, akik közül sokan voltak terepen elhelyezve, általában a leggyakrabban használt útvonalak mentén.

Egyébként a határ megközelítése sem volt egyszerű, az ötvenes években nem is lehetett egy mezei halandónak eljutnia a határhoz, ugyanis annak 15-20 km-es körzetét határsávva nyilvánították, csak külön engedéllyel lehetett belépni. Aki határsáv-engedély nélkül próbálkozott, könnyen bíróság előtt találhatta magát tiltott határátlépés vádjával. Mivel a határt így elvágták az ország többi részétől, ritkán fordultak meg ott idegenek, ha valaki idegen járt arra, rögtön feltűnt mind a helyieknek, mind a hatóságoknak. Ez a szigorúság a hatvanas évek végétől enyhült, ahogy egyre több nyugati, főleg nyugat-német turista érkezett hozzánk, a gulyáskommunizmus imázsába nem illett bele a szovjet módra őrzött határ. Természetesen az enyhítés magával hozta a szokással próbálkozók számának növekedését. A módszerek finomodtak, a disszidensek pedig új trükkökkel próbálkoztak. Állítólag volt, aki, akár egy rúdugró, át kívánta ugrani a kerítést egy rúd segítségével, volt, aki bokornak álcázta magát, valaki, hogy megzavarja a határőröket, megfordította a cipőjét, a nyomai úgy néztek ki, mintha befelé igyekezne. Arra azonban nem figyelt, hogy a cipő orra mélyedt jobban a talajba, elárulva ezzel a trükköt a sas-szemű határőröknek. De történt olyan is, hogy egy IFA teherautóval rontottak neki a határso-rompónak. Csak arról feledkeztek meg, hogy a magyar államhatár sorompója egy körülbelül 40 centiméter átmérőjű acélrúdból volt készítve, több tonnás betontuskóra rögzítve, persze, hogy fennakadt rajta egy teherautó, egy tank is megakadt volna benne...

De a legnagyobb trükk még hátravan. Amikor valaki szerencséje folytán eljutott a kerítésig, és át is jutott esetleg rajta, nos, az futott mint a nyúl, és remélte, hogy nem lőnek rá a magyar határőrök. Néhány száz méter örült futás után megpihent, mélyet szippantott a levegőből, hiszen már osztrák földön járt! Ilyenkor minél gyorsabban keresni kell egy osztrák járőrt, aki hamar elviszi a menekülttáborba. Nini, itt jön egy, hú de mázlim van! Grös Gott! - de miért van rajtuk magyar egyenruha? Nos azért, mert, a kerítés nem a határon, hanem attól néhány kilométerrel bentebb húzódott, a határőrök állomásai pedig a határon voltak. A riasztáskor már pontosan tudták honnan és hányan érkeznek, pontosan szembe velük, egyenesen a karjaikba.

A legtöbben a Fertő-tó mocsaraiban próbálkoztak, a határ őrizete itt volt a legproblémásabb, de természetesen ez rejtette a legtöbb veszélyt is. Sokan veszttek oda a lápon, ezekről a hatóságok persze nem vezettek pontos feljegyzéseket.

A hatvanas évektől viszont egyre inkább elérhetővé vált (hja, a legvidámabb barakk!) a nyugati utazás. Persze, azért csak módjával. Megbízhatatlan, ellenzéki, a rendszerrel nem szimpatizáló egyének nem kaphattak útlevelet, hiszen milyen hírért vihették volna a Kádár-rendszernek. Továbbá nem szívesen engedték külföldre a fiatal, pályakezdő értelmiségieket, akiknek még nem volt családja, hiszen több mint valószínű volt, hogy az egyszerű turistaút

könnyen disszidálással válhatott. Nem kaphatott útlevelet az a külföldön is ismert zenész, író, költő, táncos, aki magával vitte volna az egész családját. Ilyenkor azt tanácsolták neki, hogy valaki, például a gyerekek maradjanak itthon, így a szülők visszatérése biztos volt, és abban is biztosak lehettek a magyar hatóságok, hogy nem fog csúnya dolgokat mondani a rendszerről. Azok, akiknek családtagjaik elhagyták az országot 56-ban vagy akár korábban, szintén nem kaptak engedélyt a távozásra. Az útlevelek kiadása egyébként a Belügyminisztérium hatáskörébe tartozott, minden alkalommal alaposan ellenőrizték a határt átlépni szándékozókat. Akkoriban több százezer emberről vezettek úgynevezett káder-lapot, ebben a megfigyelt személy (hallottunk már a III/III-as ügyosztályról?) származása, családi kapcsolatai, szokásai, erényei, gyarlóságai mind benne voltak. Az adatok a beszervezett ügynököktől, rokonok, barátok, ismerősök, kollégák jelentéseiből álltak össze, ezek alapján döntöttek róla, kaphat-e útlevelet.

A nyolcvanas évekre azonban, ahogy az egész rendszer, úgy a határátlépés feltételei is sokat enyhültek. Tömegesen utazhattunk külföldre nyaralni, főleg a jugó és a bolgár tengerpart volt a nyári utazások célpontja, de egyre nagyobb számban kerestük fel Ausztriát, hogy a nálunk nem kapható termékekből vásároljunk, majd azt hazahozva egy kis mellékeshez jussunk. Ilyenek cuccok voltak például a folpack, az alufólia, Fa-szappan, Donald-rágógumi, robbanó cukorka, dobozos kóla, magnókazetta, dezodorok, videomagnó, videokazetta, gördeszka, hétzenés kvarcóra vagy éppen egy walkman. Azonban ennek is voltak korlátai. Nyugatra három-évente egyszer (kék színű útlevél), míg a szocialista országokba (piros színű útlevél – ki gondolta volna) többször mehettünk. Továbbá komoly akadályt jelentett az is, hogy igen korlátozott mennyiségben rendelkezhattunk nyugati, úgynevezett „kemény” valutával, még a rendszer végnapjaiban is mindössze 50 dollárnyi valutakeretből gazdálkodhattunk. Ha valaki ennél drágább terméket, például Gorenje hűtőládát akart venni, bepakolta a Trabantba a nagymamát is, mert csak így tudott elég devizát váltani.

Emellett rengeteg külföldi látogathatót hozzánk, mindenki látni akarta a fridsider-szocializmust, igazi kuriózumnak számított kishazánk. Sokan voltak kíváncsiak az országra, főleg amiatt, ami itt 1956-ban és azután történt. Arról már volt szó, hogy nyugatról főleg nyugat-német turisták látogattak hozzánk, míg a keleti blokk országai közül a kelet-németek jártak nálunk igen nagy számban.

Könnyen meg lehetett különböztetni őket egymástól, elég nehéz ugyanis egy Wartburgot vagy Trabantot összetéveszteni egy Mercédesszel. Ja, és amíg az előbbieket hátulján a DDR volt a rövidítés, addig az utóbbiak hátsó szélvédőjén nemes egyszerűséggel csak annyi állt, hogy D. De ez a sok turista nem csupán a véletlen műve volt. A szétszakított német családok, akiket a világ legjobban őrzött határa választott el egymástól – történetesen a berlini fal – legális lehetőséget kaptak így arra, hogy Magyarországon találkozhassanak rokonaikkal. Ezek közül nem egy német család lakott Berlinben, csak a család egyik része a város keleti, míg a másik része a város nyugati részén élt. De ha már Magyarországra jönnek nyáron, akkor a rokonlátogatást

kössük össze egy kis nyaralással. Ennek volt köszönhető az, hogy megszállták a Balatont, mindenütt Zimmer Frei táblákat, alföldi papucsokat és ropogósra sült hypó reklámokat láthattunk.

1989-re a magyarországi rendszer minden eresztékében recsegett ropogott, világos volt, hogy az utolsó napjait éli. A magyar állampol-

Országimázs: Magyar juhász tüzet kér egy kelet-német trabantostól

gárok ekkor már világútlevéllel rendelkeztek, óriási dolognak számított, hogy bele volt pecsételve: *A világ minden országába érvényes.* A kelet-németek, csehszlovákok, románok, bolgárok, oroszok, ukránok irigykedve figyelték, hogyan lepik el magyar elvtársaik a bécsi boltokat, és hogyan csorgatják a nyálukat az osztrák kirakatok előtt tömegével. Hát nekik még ez a nyálcsorgatás sem adatott meg.

Az NDK-ban 1989 nyarán azonban még mindig tartotta magát a kökemény diktatúra, és buzgón készültek a Német Demokratikus Köztársaság fennállásának negyvenedik évfordulójára. Ám az ünnepi hangulat nem hatotta meg az egyszerű kelet-német állampolgárokat, ők ekkor már a kelet-európai változásokra, főleg a magyar és lengyel változásokra figyelték. Emiatt volt az, hogy a kelet-német hatóságok igyekeztek gátolni állampolgáraik magyarországi utazásait, de ezt teljesen megakadályozni nem tudták. Azok közül viszont, akik nem kaptak útlevelet, sokan kétségbeesett lépésre szánták el magukat, egyszerűen berontottak a Nyugat-Németország kelet-berlini nagykövetségére, és menedékjogot kértek. Ez hirtelen dítavat teremtett. Hasonló jelenetek történtek Prágában, Varsóban, Budapesten is. A végén már egyszerűen nem lehetett elférni a követségek területén, de senki sem mozdult.

Ez volt a helyzet 1989 nyarán, amikor a magyar kormány (emlékszünk még? Németh Miklós, Horn Gyula, Pozsgay Imre, Szűrös Mátyás) bejelentette, a műszaki határázárat lebontják. Ez azt jelentette, hogy – bár a határátkelőkön még nem engednek át senkit megfelelő útiokmányok nélkül –, már nem lönek a menekülőkre. A kelet-németekre sem. A megfelelő útiokmány kifejezés azt jelentette, hogy az NDK-s állampolgárok útlevele csak Magyarországra szólt, így az osztrák határt nem léphették át. A szocialista országok között ugyanis szerződés volt érvényben, hogy egymás állampolgárait olyan országba nem engedik átlépni, ahova nem szól az útlevelük, akár beengedik őket oda, akár nem. Természetesen a Magyarországon tartózkodó kelet-németek a műszaki határázár lebontásának hírére ellepték a nyugati határszakaszt, de augusztusban a magyar szervek még megpróbálták őket távol tartani a határtól. A határnyitás szimbolikus megjelenítése volt az úgynevezett Páneurópai Piknik Sopronköhidánál, ahol egy több mint negyven éves határátkelőt nyitottak meg egy rövid időre.

Az idesereglett kelet-németek azonban nem szimbolikusán, hanem egyszerűen átrohantak az osztrák oldalra. Több mint 600 német hagyta el a szocialista tömböt néhány perc alatt. Ezután az osztrák határ felé tartó buszokat, autókat, teherautókat megállították és átvizsgálták, nincsen rajtuk NDK-s állampolgár. Saját magam is átéltem, hogy a Sopron felé tartó buszunkat megállították a magyar rendőrök, akik csak ímmel-ámmal látták el feladatukat, már mindeki érezte, nincs messze a változás.

Magyar katonák bontják a vasfüggönyt

A vasfüggöny átvágása a Páneurópai Pikniken
1989. augusztus 19-én,
balra Alois Mock osztrák,
jobbra Horn Gyula magyar külügyminiszter

A határon átrohanó NDK-sok a Páneurópai Pikniken

kor már nem használták a fegyvereiket, hagyták, hogy fussanak. Apák, anyák, kezükben a gye-
rekükkel, egy hátizsáknyi holmival futottak egy olyan rendszer elől, amelytől azokban a na-
pokban mi is szabadulni próbáltunk.

A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy az üresen maradt autókat, sátrakat élelmes embe-
rek rögtön lopni, fosztogatni kezdték, gyomorforgató volt látni, amit műveltek...

Néhány nappal később, 1989 szeptember elején Németh Miklós miniszterelnök bejelentet-
te, hogy minden ember, aki a magyar államhatárnál kilépésre jelentkezik és érvényes útiokmá-
nyokkal rendelkezik, annak a kilépését a magyar határőrök nem akadályozzák meg. Lefordít-
va, az NDK-sok mehetnek, amerre akarnak. Mentek is! Zokogó, ujjongó németek, osztrákok,
magyarok borultak egymás nyakába, és ünnepelték, hogy legálisan meg tudták kerülni a berli-
ni falat. Hiszen így egy NDK állampolgár, ha elutazik Magyarországra, onnan egyszerűen át-
mehet Ausztriába, onnan pedig Nyugat-Németországba, akár Nyugat-Berlinbe. Mivel egy fal-
nak csak addig van értelme, amíg nem lehet megkerülni, világossá vált, hogy a kelet-német
kommunista diktatúra napjai meg vannak számlálva. Az NDK pártvezetése az eseményekre
úgy reagált, hogy egyszerűen nem adott ki az állampolgárainak útlevelet, és megerősítette a
határőrizetet. Az NDK 40. születésnapján, október elején, Erich Honecker, kelet-német párt-
főtitkár még arról beszélt, hogy a berlini fal még száz év múlva is állni fog... Még nem tudta,
hogy rendszere egy hónapot sem bír ki.

A kelet-európai rendszerváltások legjellemzőbb motívuma, legismertebb képsorai azok a
jelenetek, amelyek 1989. október végén zajlódtak le Berlinben, a gyűlölt falnál. Az emberek
felmásztak rá, kalapáccsal, ütvefúróval, csákánnyal, de volt, ahol buldózerrel álltak neki a bon-
tásnak. A világ emlékezetében ez a kép él. A németek viszont a mai napig emlékeznek arra,

hogy milyen kellemes volt a Balaton vize,
milyen finom volt a túrós tészta, hány szere-
lem szövődött a parton, és arra, hogy a ma-
gyarok ütöttek rést elsőként a berlini falon.

Ekkor mi is újra kezdtünk mindent. Ki
gondolta volna, hogy húsz évvel később
megint mindent kezdetünk előlről...

*Tar Frenc
tanár*

Az első kelet-német autók
ekkor már az osztrák határsorompónál

Válságos esztendők?

2008 ősze óta a társadalom egészét élénken foglalkoztatja a mindennapi életünket és jövőnket is meghatározó, az egész világra kiterjedő gazdasági válság. Az elmúlt hónapokban a válság nemcsak a híradásokban, hanem a hétköznapiakban is megjelent. A szakemberek pedig a gazdasági válságon túl már szociális és morális válságról is beszélnek. Egyre több család, szülő és természetesen gyerek is találkozik a lassuló gazdaság negatív hatásaival, elsősorban a kiadások átgondolásával, csökkentésével. Miközben a legtöbb családot kedvezőtlenül érinti a válság, aközben a diákoknak csak töredéke van tisztában a krízis kialakulásának hátterével és annak hatásaival.

A történészek és a gazdasági szakemberek arról is komoly vitákat folytatnak, hogy mennyi hasonlóság, illetve különbség van napjaink válsága és történelmünk eddigi legnagyobb gazdasági válsága, az 1929-ben New Yorkból kiinduló összeomlás között. Egyre többen tartanak attól, hogy megismétlődhet az a rendkívül súlyos gazdasági visszaesés és pangás, amely a harmincas évek elejét világszerte jellemezte. Mások viszont arra hívják fel a figyelmet, hogy pánikra nincs ok, rengeteg az eltérés is a két időszak között, elsősorban a hatóságok fellépését illetően – s így ezúttal talán elkerülhető a világtörténelem legsúlyosabb gazdasági kríziséhez hasonló mélységek kialakulása.

Bár erre a kérdésre csak a jövő fog választ adni, nekünk mégis érdemes már most értelmezni az eddigi történeteket, és megpróbálni átlátni az alapvető összefüggéseket. A tényeket megismerve talán a két nagy válság összehasonlításához is közelebb juthatunk.

Az 1929-33-as gazdasági világválság az első világháború gazdasági következményeihez vezethető vissza. A háború után a világ gazdaság súlypontja és a világ pénzügyi életének központja Európából az USA-ba került át. Európa gazdasága az USA-tól vált függővé, mivel kontinensünk háború utáni újjáépítése döntően amerikai pénzből indult meg. Az amerikai kormány kölcsönöket biztosított a németeknek, akik ebből fizették jóvátételi kötelezettségüket az angolok és franciák felé. Ezáltal az amerikaiak visszakaphatták Angliától és Franciaországtól a világháborúban nyújtott kölcsöneiket, amelyeket főleg Európában fektettek be. Ez a körfolyamat mindaddig zavartalanul működött, amíg az USA gazdasága stabilnak mutatkozott. A gazdasági folyamatok hatására az amerikai gazdaság megerősödött, a nagyvállalatok óriási jövedelmekre tettek szert. Nyereségeiket terjeszkedésre fordították, egyre több üzemet létesítettek Amerikában és Európában is. A termelés növekedése viszont egy idő után már meghaladta a kereslet bővülését, így túltermelés alakult ki a világ gazdaságban. A jelentkező gondokat azonban eltakarták azzal, hogy 1928-tól az amerikai bankok és befektetők külföldi kötvények helyett hazai kötvényeket kezdtek vásárolni, ami az amerikai gazdaság stabilitását, erejét mutatta a gazdaság szereplői számára. Ennek hatására a New York-i tőzsdén gyors árfolyam emelkedés kezdődött, mindenki amerikai részvényeket akart vásárolni. A nagybankok kihasználták ezt az igényt, és hiteleket nyújtottak a részvényvásárláshoz. Ezáltal a túltermelés miatt válságba került vállalatok részvényárfolyama és a vállalat tényleges teljesítménye között óriási lett a különbség. Ez a „lufi” pukkant ki 1929 októberében a New York-i tőzsde összeomlásakor. Miután a túltermelés miatt a vállalatok kénytelenek voltak visszafogni a termelésüket, kiderültek a problémák, a részvényárak pedig zuhanni kezdtek. A befektetők mindenáron igyekeztek megszabadulni részvényeiktől, és az így kialakult bizalomvesztés pillanatok alatt a tőzsde összeomlását eredményezte. A bizalmatlanság és a pánik rövidesen a bankokra is átragadt, akik így nem voltak hajlandóak újabb hiteleket nyújtani, és megpróbálták behajtani kintlévőségüket. A részvényesek arra kényszerültek, hogy eladják még meglévő értékpapírjaikat, és kive-

gyék pénzüket a bankokból. A bankok sorra fizetéseképtelenné váltak és tönkre mentek, ami az egész gazdaság összeomlását eredményezte. Az amerikaiak, hogy pénzhez jussanak, kivonták befektetéseiket Európából, amivel az európai gazdaságot is magukkal rántották.

A nyolcvan évvel ezelőtti válság tehát egy gazdasági, túltermelési válságként indult, és ez hatott vissza a pénzügyi rendszerre. Itt összeomlott mind a gazdasági élet, mind a pénzpolitika. Fontos tanulsága volt a válságnak, hogy a kapitalizmus, bár ez a legműködőképesebb gazdasági modell, mégsem működhet ellenőrzés nélkül. A tisztán piaci viszonyokat alkalmazó gazdaságban a mindenható óriásvállalatok kötöttségek nélkül tehetik tönkre a riválisaikat és a kisembereket millióit. Szintén fontos tanulsága lett a válságnak, hogy a részvényesek nagy része az információhiány miatt jutott kilátástalan helyzetbe, ment tönkre. Ezekből a tényekből mindenképpen le kellett vonni a szükséges konzekvenciákat. A válság megoldásának leghatékonyabb módját John Keynes brit közgazdász adta, mely három alapvető változást eredményezett az eddigi gazdaságpolitikákhoz képest. Szerinte elkerülhetetlenné vált az állam beavatkozása a gazdasági életbe, hogy ellenőrizze, irányítsa a gazdasági folyamatokat, és hogy biztosítsa a piaci verseny tisztességességét. Az állam feladata lett egyúttal, hogy a társadalom tagjait megfelelő módon tájékoztassa a gazdaság mindenkori helyzetéről, a várható eseményekről. Emellett Keynes inflációs politikát javasolt, aminek a lényege, hogy a fix árfolyamról le kellett venni a nemzeti valutákat, hogy a pénz árfolyama a gazdaság teljesítményéhez igazodva csökkenjen, illetve emelkedjen. Ezt kiszámíthatatlanabbá tette ugyan a pénzpolitikát, de a gazdaság működőképesebbé vált. Harmadikként a reform a költségvetési hiány alkalmazását javasolta az államok számára. Az államok túlköltekezése egy bizonyos szintig nem hátráltatja, hanem elősegíti a gazdaság fejlődését, a fogyasztás növekedését.

Keynes elméletét a gyakorlatban Roosevelttel amerikai elnök alkalmazta, és az általa elindított New Deal program bizonyította is az új felfogás működőképességét. A program segítségével az USA két-három éven belül túljutott a válságon, de az egész világgazdaság csak nagyjából egy évtized alatt heverte ki a megrázkódtatást.

A 2008-ban kezdődő gazdasági világválság az 1929-es válság óta a legjelentősebbnek tartott gazdasági válság. Eltérően a korábbiától, ez a válság a pénzügyi világban kezdődött, és onnan terjedt át az egész gazdaságra. A mai krízis előzménye az amerikai jelzáloghitel-válság, melynek eredményeként bankok tömegei kerültek csődhelyzetbe, vagy voltak kénytelenek egyesülni.

Az *Egyesült Államokban* az utóbbi években kialakult gyakorlat alapján a bankok komolyabb hitelbírálat nélkül nyújtottak jelzálogkölcsönöket a magánszemélyeknek. A bankok az elmúlt évek kiegyensúlyozott gazdasági növekedése miatt nem tartottak attól, hogy az adósok nem tudják majd visszafizetni a hiteleket. A bankokat az is ösztönözte, hogy az ingatlanok értéke folyamatosan nőtt, így ha véletlenül valaki nem tudott fizetni, a bank akkor is jól járt, hiszen az eredetinel magasabb áron tudta értékesíteni az ingatlant. Egyre szélesebb rétegek vettek fel hiteleket az Egyesült Államokban. A bankok között megindult egy hitelezési verseny az ügyfelek számának növelése érdekében. Egyre kockázatosabb hiteleket nyújtottak magánszemélyeknek és vállalkozásoknak is. A rendszer addig működött jól, amíg az ingatlanok árai emelkedtek, vagy legalábbis magasán maradtak.

Gazdasági szakemberek, híres vállalkozók, köztük a magyar származású Soros György már 2006 óta figyelmeztettek az amerikai hitelpolitika veszélyeire és a közelgő válságra. A közelgő katasztrófát jelezte, hogy a hitelfelvevők egyre nagyobb része „túlvállalta” magát, így nem tudta fizetni a törlesztő részleteket. Az ingatlanárak 2007-ben kezdődő csökkenése miatt viszont a bankok nem kapták vissza kiadott hiteleiket. Egyre több hitel „dőlt be”, egyre több család került utcára, és a bankok is egyre több veszteséget szenvedtek. A pénzintézetek csődhelyzetbe kerültek, kénytelenek voltak összeolvadni, vagy az államtól segítséget kérni. A bankválság természetesen kedvezőtlenül hatott a tőzsdére, így a részvényárak zuhanni kezd-

tek, ami a gazdaság válságát eredményezte. A vállalatoknak további fennmaradásukhoz kölcsönökre lenne szükségük, ezt azonban a meggyengült bankok már nem tudják, vagy nem merik számukra biztosítani.

Az államok és a nemzetközi pénzintézetek, tanulva 1929 hibáiból, igyekeznek megakadályozni, hogy a pénzügyi rendszer összeomljon, mert a gazdasági összeomlás csak így kerülhet el. Az USA és az EU államai is pénzügyi válságkezelési programot dolgoztak ki, melyek alapelvei nagyon hasonlóak. Elsőként a pénzintézeteket, bankokat kell megmenteni, majd a felborult költségvetési egyensúlyt megfelelő állapotba hozni. Az államok többsége csökkenteni próbálja kiadásait, miközben bevételei növelésére törekszik. Ennek mértéke, illetve sikere függ a válság nagyságától, és a társadalom tűrőképességétől. Egyre több ország kénytelen igénybe venni a nemzetközi pénzügyi szervezetek segítségét gazdálkodásának, pénzügyi rendszerének stabilizálása érdekében. Nehéz olyan programot kidolgozni, amely megfelelő módon stabilizálja a gazdaságot, és még elfogadható a társadalom számára is.

A pénzügyi helyzet stabilizálása után a következő feladat a gazdaság növekedésének előmozdítása. Elsősorban a fogyasztást kell növelni, mivel csak ez adhat megrendeléseket, biztosíthat piacokat a vállalkozások, üzemek számára. Ha nem sikerül elérni a fogyasztás növekedését, akkor egyre több vállalkozás mehet tönkre, és ezáltal rohamosan megnő a munkanélküliek száma. Ez persze tovább szűkíti a piacot, mint ahogy tette ezt 1929-ben is. Legsúlyosabb helyzetben az építőipar és az autógyártás van, amelyek azonban sok más iparág hanyatlását is előidézik. A gazdaságélénkítés azoknak az országoknak megy könnyebben, amelyek rendelkeznek anyagi tartalékokkal, így az állam megfelelő mennyiségű pénzt tud a gazdaságba fektetni. Különösen nehéz helyzetbe kerülnek viszont azok az országok, amelyek eddig is eladósodással, gazdasági válsaggal küszködtek, hiszen nekik nincsenek tartalékaik, így újabb kölcsönökre kell folyamodniuk. Szintén komoly gondba kerülnek azok az államok, amelyek eddig főként az exportjukból éltek, mivel most minden ország korlátozza a behozatalt, hogy hazai termékeik piacra találjanak.

Magyarország a válság által egyik leginkább sújtott európai ország, mivel hazánkat a világválság eleve pénzügyi gondok között találta. Magas volt az infláció, óriási mértékű az állami túlköltekezés, az elfogadhatóhoz képest jelentős a költségvetési hiány, egyre növekvő az államadósság, és átdolgozásra szorul a teljes gazdaság - és szociálpolitika. A későn megkezdett válságkezelés is csak újabb külföldi hitelek felvételével indulhatott meg egy olyan közegben, amikor a társadalom ellenállásával is meg kell küzdenie a kormánynak.

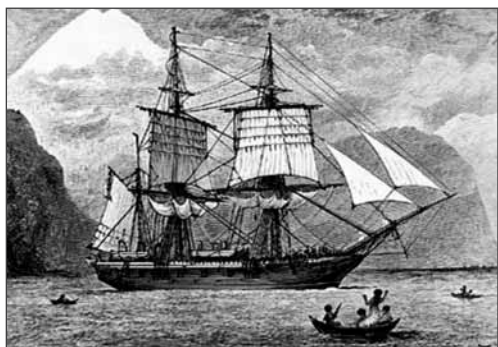
Talán Magyarország számára az jelenthet reményt, hogy szintén az 1929-es válság tanulságaként a nagyhatalmak ma már úgy látják, hogy a válság nem egy-egy ország magánügye, hanem nemzetközi ügy, így közösen kell megoldást keresni a legelesettebb országok számára is. A Közép-Európát sújtó válság ugyanis magával ránthatja a jóval fejlettebb nyugatot is, mivel a globális világ gazdaságban az összefonódások révén az egyes országok gazdasági változásai az egész világ gazdaságra hatással lehetnek.

Reméljük azért, hogy országunk gazdasági-pénzügyi talpra állása nemcsak a külföld érdeme lesz, hanem mi magunk is bizonyítani tudjuk a világnak szakmai hozzáértésünket, kitartásunkat és akaratunkat. Könnyen elképzelhető, hogy ebben még komoly feladatai lesznek a mai Krúdys diákoknak, mint a jövő szakembereinek. Hajrá fiatalok!

*Szerényi Róbert
tanár*

Az ember is az állatvilágba tartozik?

200 éve született *Darwin* és 150 éve jelent meg *A fajok eredete*

Charles Robert Darwin 200 éve, **1809. február 12-én született** egy angliai kisvárosban. Orvosi egyetemre járt, de nem bírta az érzéstelenítés nélküli műtétek látványát, ezért félbehagyta tanulmányait. 1827-től apja kérésére teológiát tanult Cambridge-ben. Emellett természettudományokat is hallgatott. Botanika professzora ajánlására lehetőséget kapott egy világméretű tudományos úton való részvételre. 1831-től 1836-ig a Beagle nevű 27 méter hosszú vitorlás hajóval körülhajózta a Földet. Biológiai, geológiai és őslénytani megfigyeléseket végzett.

Darwin nagy kutatóutakat tett Dél-Amerikában, mialatt a hajó a hivatalos térképészeti feladatok végrehajtásával foglalkozott.

Megfigyelései nyomán egyre gyűltek kérdései:

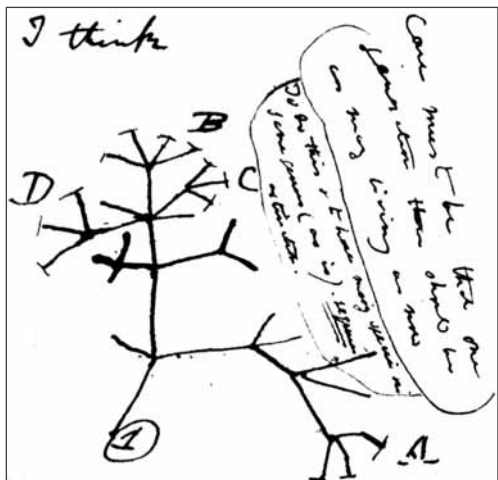
- Mi lehet az élőlények határtalan sokféleségének oka?
- Miért hasonlítanak a távoli helyek különböző fajai egymáshoz?
- Miért találunk egymás melletti szigeteken (Galápagos-szigetek) annyira különböző, de mégis sok hasonlóságot mutató élővilágot?
- Miért nem találhatók meg az őslénytani leletek között a mai lények maradványai?

Az útra magával vitte a kor legnagyobb geológusának, Charles Lyellnek *A geológia alapjai* című könyvét. Eszerint a Föld fejlődését a múltban alakító erők azonosak a ma is működőkkel (később ezt az elvet az élővilág fejlődésére is kiterjesztette Darwin).

A Föld több száz millió éves (ma már tudjuk, hogy 4,6 milliárd éves). Így hosszú idő állt rendelkezésre a változások számára!

Utazásai során tett geológiai és biológiai megfigyeléseit közzétette. Előbb a Geológiai Társaság, majd a Zoológiai Társaság fogadta tagjai sorába. 1839-ben a Royal Society (Brit Tudományos Akadémia) tagja lett. Egy hét múlva felségül vette unokatestvérét, később 10 gyermekük született házasságuk során. *Egy természettudós utazásai* címmel népszerű tudományos útleírása jelent meg, ez megalapozta Darwin anyagi függetlenségét.

Már **1844-ben kétszáz oldalas vázlatot készített evolúciós elméletéről**, és úgy rendelkezett, hogy esetleges halála esetén adják ki ezt. Tisztában volt elmélete jelentőségével,

mégis csak tizenöt év múlva tárta a nyilvánosság elé! Miért? Erre kétféle magyarázat van: félt újszerű felfedezésének fogadtatásától, illetve nagyon alapos bizonyítékokkal, sokoldalúan alátámasztva akarta megjelentetni az élővilág fejlődését magyarázó elméletét. „Kettős életet” élt. Nyilvánosan különböző leíró biológiai műveket jelentetett meg, közben gyűjtötte felfedezése bizonyítékait, növényeket, állatokat vizsgált; kertjében növényekkel kísérletezett, galambokat tenyésztett; állattenyésztőkkel, kertészekkel, kutatókkal levelezett és konzultált.

Talán életében nem is lépett volna a nyilvánosság elé elméletével, 1858 nyarán azonban levelet kapott, melyben evolúciós elképzeléseit írta le az Ázsiában kutató Alfred Wallace.

Annak az elméletnek rövid leírását látta itt Darwin, amit ő már korábban megfogalmazott, de még nem tett közzé. Darwin barátai megszervezték, hogy a két tudós dolgozatát együtt olvassák fel a Linné Társaságban. (Ez akkor csak csekély visszhangot keltett.) Ezután már késlekedés nélkül elkezdte írni Darwin „A fajok eredetét”-t, ami 1859. november 24-én jelent meg. A mű teljes címe: *A fajok eredete természetes kiválasztás útján, vagy a létező küzdelemben előnyhöz jutott fajták fennmaradása.*

A nagy érdeklődést mutatja, hogy első kiadása – 1250 példány – már az első napon elfogyott.

Később megjelent műveiben az ember származását is részletesen tárgyalja az állatvilág evolúciójának részeként. A tudósok jelentős része már életében elismerte Darwin munkásságát.

1882. április 19-én halt meg. Állami temetésen a kor egyik legnagyobb tudósának járó tisztelettel a Westminster apátságban helyezték örök nyugalomra, Newton sírja közelében.

Hogyan fogadták Darwin evolúcióelméletét a biológusok?

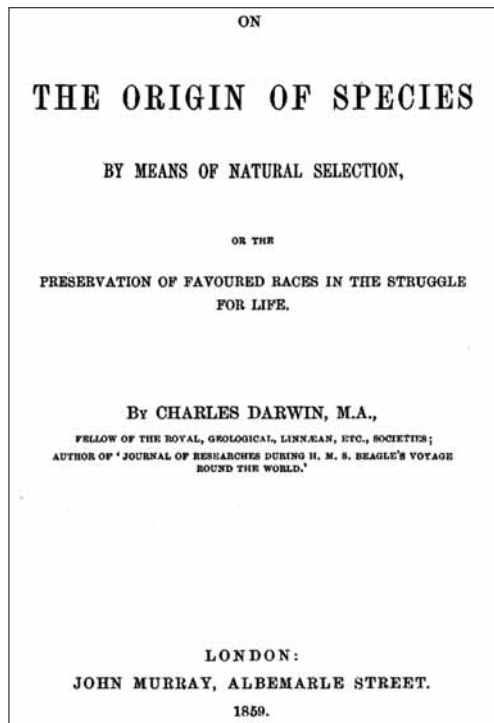
Azt, hogy a mai élőlények fokozatos fejlődéssel közös ősektől származnak, széles körben és szinte azonnal elfogadták. Ám az evolúciós változások okairól szóló darwini magyarázatról, a természetes szelekcióról még kb. 80 évig folyt a vita. A genetika tudományának megjelenésével, az élőlények populációinak tanulmányozásával vált általánosan elfogadottá a természetes szelekció, mint az evolúció magyarázata.

Mi a biológiai evolúció?

Az élővilág fokozatos fejlődése, amely során a mai fajok eredetét közös ősökre vezetik vissza.

Darwin fedezte fel az evolúciót?

Nem, már Darwin előtt is feltételezték néhányan, hogy a mai élőlények fokozatos fejlődéssel alakultak ki. Darwin munkája nyomán vált ez a biológusok között elfogadottá, és ő a **természetes szelekcióval meg tudta magyarázni** az evolúciót.

Mi a természetes szelekció lényege (mai megfogalmazással)?

- Minden fajban sokkal több utód születik, mint amennyi fennmaradhat. (Egy elefántpártól 750 év alatt húszmillió népeség származna, ha minden utód termékeny lenne, és nem halnának meg idő előtt!) Ezért egy fajon belül is versengés folyik a túlélésért.
- Minden faj egyedei különböznek egymástól (köznapi ember ezt csak az emberek között veszi észre), a különbségeknek részben örökletes okai vannak.
- A sok utód közül azok maradnak fenn és szaporodnak nagyobb eséllyel, amelyek jobban alkalmazkodtak a környezethez. Az előnyös tulajdonságaikat meghatározó gének terjednek el utódaikkal, a kedvezőtlen adottságúaknak kevesebb utódjuk lesz: ez a **természetes szelekció**, ami az egyre jobb alkalmazkodást („fejlődést”) eredményezi.
- A mutációk általában károsak, de ha megjelenik egy kedvező, az a természetes szelekcióval megőrződik, sőt elterjed a faj népségében. Sok kis kedvező változás egyre jobb szerkezetet hozhat létre. Ennek köszönhető a mai élővilág sokfélesége.

Véletlenszerű, vagy szükségszerű folyamat az evolúció? Mindkettő.

A **mutációk** az örökítőanyag hirtelen bekövetkező **véletlenszerű** változásai, amelyek – ha ivarsejt képzésekor történnek – továbbadódnak az utódokba is. A mutációk jelentik az evolúció nyersanyagát. Hogy milyen nagyfokú változatosságot eredményeznek a mutációk, azt az utcán sétálva is láthatjuk: figyeljük meg a különböző kutyafajtákat! A kutyák ősei a farkasok. Egy-egy érdekes mutáció megtetszett a tenyésztőknek, ezeket a mutáns utódokat tovább tenyésztették (mesterséges szelekció). Néhány ezer év alatt a mutációk és a szelektív továbbtenyésztés eredményeként jelent meg a pincsi, a dalmata és a bernáthe gyi. A biológiai laboratóriumokban megdöbbentő mutációkat tudtak megfigyelni, a normál kétszárnyú muslicának négy szárnyú utóda született, egy rovar csápjának helyén lába nőtt...

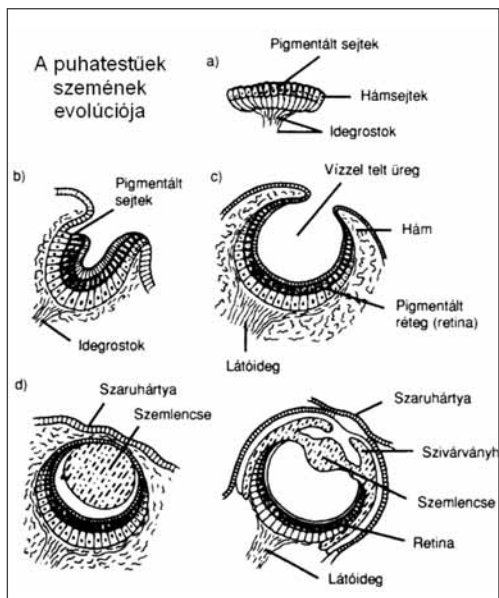
A **természetes szelekció** viszont **nem véletlen** folyamat. A sokféle véletlenszerűen létrejött mutáns génből azok terjednek el, amelyek elősegítik az élőlény fennmaradását, szaporodását az adott környezetben. Például egy emlősfajnál megjelennek rövid és hosszú szőrzetűt kialakító mutációk is. Ha lehűlés következik be, a hosszú szőrű egyedek élhetnek tovább, nekik

lesz több utódjuk, a hosszúszőrűséget okozó gén elterjed, így az evolúcióval megváltozik a faj, alkalmazkodik környezetéhez.

Hogyan hozhatna létre a véletlen olyan összetett szervet, mint például a szem?

Egyetlen véletlenszerű mutációval nem alakulhat ki összetett szerv! Valamelyik ősi, kezdetleges látósejtekkel rendelkező állat utódaiban nagyon sokféle – főként kedvezőtlen – mutáció jelent meg, ha azonban ezek között volt olyan, amelyik csak egy kicsivel is jobb látószervet eredményezett, néhány százalékkal jobb lett az utódok túlélési aránya, ez a jobb látást okozó gén elterjedt. Majd hosszú idő alatt újabb mutációval tovább tökéletesebb lett a szem anélkül, hogy bárki is tudatosan tervezte volna.

Tehát egy bonyolult szerv kialakulása **sok kis véletlen mutáció és az ezek között változó természetes szelekció** eredménye. A

mai csodálatos élőlények – köztük az ember is – hosszú idő alatt bekövetkezett kedvező mutációk felhalmozódásának tekinthetők.

Az evolúció „elfelejti” a rosszat, évmillióig „emlékezik” a jóra.

Tökéletes élőlények jöttek létre az evolúcióval?

Nem. Csak élőhelyük körülményeihez és versenytársaikhoz alkalmazkodtak sikeresen.

Az állatvilágban csökevényes szervek is megfigyelhetők: A bálnának nincs hátsó lábuk, mégis van medencecsontjuk, amihez más emlősöknél a láb rögzül. Egyes kígyóknak vannak használhatatlan lábcsonkjai. Darwin megjegyzése ilyen szervekre vonatkozik:

„Azt feltételezve, hogy minden fajt külön teremtettek, képtelenek vagyunk megmagyarázni, hogy gyakran találunk olyan szerveket, amelyekről azonnal látszik, hogy használhatatlanok.”

„A csökevényes szervek világosan mutatják, hogy valamelyik korai ősnél a szerv teljesen kifejllett állapotban volt meg, ...” (A fajok eredete 15. fejezet)

A szigetek különleges élővilága evolúciós eredetüket támasztja alá (két idézet Darwintól):

„Noha az óceáni szigeteken nem találni szárazföldi emlősöket, repülő emlős mégis majdnem minden szigeten van. ... Azt kérdezhetjük: vajon az a feltételezett teremtő erő miért éppen denevéreket hozott létre a távoli szigeteken, és miért nem másfajta emlősöket? Az én nézeteimet követve ez a kérdés könnyen megválaszolható: azért, mert egyetlen szárazföldi emlős sem jut át a széles tengeren, de a denevérek át tudnak repülni.”

(A békákról:) „Ám mivel ezek az állatok és petéik ... a tengervízben nyomban elpusztulnak, ezért a nyílt tengeren való átjutás nagy nehézséget jelent a számukra. Ebből megérthetjük, miért nem élnek békák a nyílt óceánban fekvő szigeteken. Hogy a külön teremtés elmélete alapján miért ne élnének, azt igen nehéz volna megmagyarázni.” A fajok eredete 13. fejezet)

Charles Darwin

Megfigyelhető-e az evolúció?

Az evolúció általában lassú, nem figyelhető meg egy emberi élet során. A kőzetekben levő őslények maradványai „beszélnek” a fejlődésről. A régi rétegekben nem találhatók meg a mai fajok, az egyre fiatalabb leletek egyre jobban hasonlítanak a mai élőlényekhez.

Ismertek azonban gyors evolúciós változások is. A baktériumokban az utóbbi évtizedekben olyan gének jelentek meg mutációval, és terjedtek el, amelyek különböző antibiotikumokkal szembeni ellenálló képességet biztosítanak a kórokozóknak. (Ez bizony egyre fokozódó veszélyt jelent az emberek gyógyításában.)

Egy másik példa szerint, harminchét éve az Adria egy kis szigetére a szomszédos sziget gyíkainak néhány egyedét telepítették be. Az új szigeten nagyobb lett a gyíkok feje, mert részben növényi táplálkozásra tértek át, az erős harapást eredményező mutáció kedvező a vastag levelek feldolgozásakor. Még érdekesebb változás, hogy a vakbél falában billentyű jelent meg, ami lassította a táplálék haladását.¹ Ez azért előnyös, mert a növényekben levő cellulóz lebontása sokáig tart. A gyíkoknál egyébként nagyon ritka az effajta billentyű.

A biológiai evolúció egyre fejlettebb élőlényeket hoz létre?

Az evolúció folyamata nem valami általános, folyamatos tökéletesedést jelent. Kétségkívül jellemző a komplexitás növekedés, de ez csak tendenciaként fogható fel. Előfordulnak egyszerűsödéssel járó folyamatok is, például a belső élősködők vagy a barlanglakó élőlények kialakulásánál. Az a kérdés, hogy melyik faj a legtökéletesebb, értelmetlen. A legősibb felépítésű élőlények – a baktériumok – bátran tekinthetők a legsikeresebb szervezeteknek, hiszen össztömegük meghaladja az összes többi élőlény együttes tömegét.

Tény-e az evolúció, vagy csak hipotézis?

Ma már könyvtárakat tölt meg az evolúcióból, a megismert tények, nagyon sok oldalról támasztják alá az evolúciót.

A biológia számtalan ágában (öslénytan, genetika, embriológia, növény- és állatföldrajz) feltárt tényanyagot csak egyféleképp lehet értelmesen elrendezni: az evolúció figyelembevételével. Az evolúció tudományosan megalapozott, ~~de nem lezárt~~, sok mechaniz-

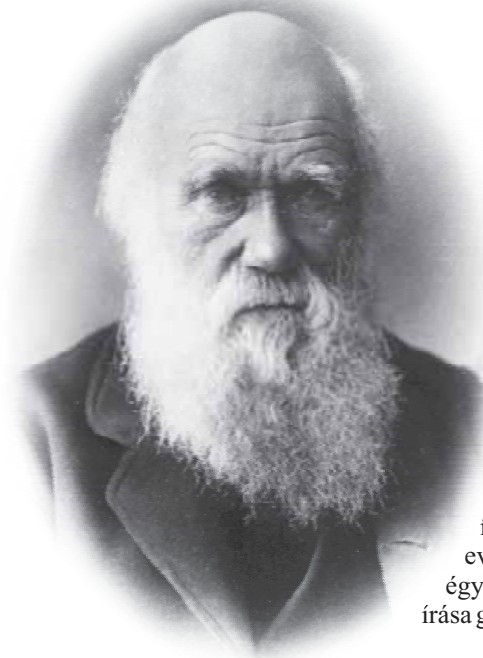
must kutatnak ma is, vannak még részben nyitott kérdései.

Egy híres tudós szerint **a biológiában minden csak az evolúció fényében nyer értelmet.**

Sir David Attenborough számos természetfilm készítője: „Az evolúció nem elmélet, hanem tény, épp olyan történelmi tény, mint hogy Hódító Vilmos 1066-ban vívta a hastingi csatát.”

A mai tudósok csaknem mindegyike elfogadja az evolúciót.

Az egyik amerikai kreacionista (teremtéspárti) intézet négy év alatt kb. 500 tudós aláírását gyűjtötte össze, akik nem fogadják el az evolúciót. Erre válaszul magánkezdményezésre egy nap alatt 7700 tudós (köztük sok vallásos) aláírása gyűlt össze az evolúció védelmében.²

Hogyan vélekednek az egyházak az evolúcióról?

Sok egyházi támadás érte Darwint *A fajok eredete* megjelenése után. Az anglikán egyház most kért ezekért bocsánatot.³ A katolikus egyház ma a bibliai teremtéstörténetet nem szó szerint értelmezi, hanem a teremtés folyamatának allegóriájaként.

A Vatikánban 2009 márciusában tartottak egy ötnapos konferenciát biológusok, filozófusok és teológusok részvételével. Ennek következtetése: a katolikus egyház az evolúciót tényként ismeri el.⁴ Az evolúciótagadókat, azaz a kreacionistákat meg sem hívták a konferenciára, mert a Szentszék áltudománynak minősítette vélekedésüket.

Sok teológus az evolúciót a teremtés módszerének tekinti, amelynek során szükségszerűen jelent meg az emberi faj. Felfogásuk szerint minden egyes ember esetén a Teremtő egyedileg plántálja a lelket az új egyedbe.

Ugyanakkor ***a természettudományos evolúcióelmélet szerint nincs célja az élővilág fejlődésének***, tudatos irányítás nélkül, a környezethez való jobb alkalmazkodással változtak az élőlények az évmilliók során. Az ember tudata, viselkedése, az emberi etika is az evolúció terméke. E szerint a felfogás szerint az ember az állatvilág része.

*Gergely Tibor
tanár*

¹ http://criticalbiomass.freeblog.hu/archives/2008/04/27/Gyik_menu

² www.mindentudas.hu/magazin2/20060510azid.html

³ www.evangelikus.hu/lapszemle/darwint-nepszerusitik-a-bunbano-anglikanok

⁴ www.evangelikus.hu/nagyvilag/vatikani-konferencia-201ea-katolikus-egyhaz-az-evoluciot-tenykent-ismeri-el201d

Hands across the Sea

A brit birodalom gondoskodik, segítő/baráti kezét nyújt a tengeren át:

„Bármi is történhet,
Lehet-e boldogabb üdvözlét,
Mintha tengeren át összefonódik kezünk,
Isten legyen velünk.”

(Írta Clifton Bingham, Nagy-Britannia fénykorának, a viktoriánus kornak gyermekvers írója.)

A darabban Noel Coward az angol főúri kastélyok/házak elé állít görbe tükröt, csakúgy mint az általa írt dalban, melynek zenéjét unalomig hallgattuk a próbákon, s a szereplők fülében bizonyára még most is ott a dallam.

Szerep:

Név:

Piggie Gilpin
Peter Gilpin
Ally Corbett
Mrs. Wadhurst
Mr. Wadhurst
Mr. Burnham
Clare Wedderburn
Bogey Gosling
Walters
Assistant

Móré Dorottya
Agárdy Balázs
Keczán Nándor
Kocsis Alíz
Balázs Csaba
Simon Dávid
Kota Gabriella
Cseke Ádám
Bujdos Réka
Balogh Marianna

A könnyed egyfelvonásos komédia a Londonban élő Gilpinék főúri lakosztályában játszódik este hat körül. Kockéltartira érkeznek a vendégek, akikkel a háziasszony világkörüli útján

találkozott, s mint később kiderül, senki sem tudja, kik ők. A társalgás rövid, nemegyszer erőltetett, mesterkélt mondatváltásokból áll, melyet rendre megszakít a telefon, a huszadik századi főúri élet fontos kelléke.

A darab kapcsán ismét Márai gondolata jutott először eszembe: „... amit a világban jelen-tünk és mutatunk, nevetséges és szánalmas.” Majd Paulo Coelho sorai következtek: „A társadalom kialakít egyfajta kollektív magatartásnormát – és senki nem kérdezi, miért pont így kell viselkedni. Az emberek elfogadják, és kész.”

A szereplők sorra megbírkóztak a karakterek kialakításával és a nyelvi nehézségekkel. Dorka és Balázs „ideális” főúri pár lett, s mélyen átérezték „fontosságukat”. Alíz és Csaba szintén egymásra leltek, s a fontoskodó, beszédes feleség és a csendes szófogadó férj hatása nem maradt el a színpadon.

A többiek is lámpalázukat legyőzve igyekeztek megtenni mindent a sikerért. Ádám elmélyült a telefonbeszélgetésben és megértette milyen nehéz a koktélfelszolgálat, Gabi hitte, és meggyőződen hitette, hogy nála fontosabb ember nem létezhet, Dávid csendesen meghúzódott a sarokban, ahogy azt szerepe megkívánta. Nándi adta a fennkölt tengerészt, Réka szobalánként szorgoskodott, Mariann pedig a háttérből segédkezett Solymáron és Rakamazon is.

A solymári zsűri Juhász Gyula szavaira emlékeztetett bennünket: „gyenge még a hangunk”, Rakamazon viszont osztatlan tetszést arattunk. (Eredményeket lásd: Versenyeredmények a 2008-2009-es tanévben.) Szép volt! Köszönet a díszlet megalkotásáért s a kitartó, lelkes munkáért. Őszintén remélem, hogy senki sem bánta meg. © Folyt. köv.

*Vass Mihályné
„működve förendezkedő”*

Amikor széthúzták a függőnyt, egy másik világba csöppentünk

...Mikor az előadás véget ért, a közönség lelkes tapssal azt sugallta, hogy sikerült...

De ne siessünk ennyire előre. Vass Mihályné tanárnő az Országos Drámafesztivál céljából toborzott diákokat 2009 januárjában. Az első alkalom 2009. 01. 21-én volt. Itt megismerhettük egymást és a darabot, melynek címe: „Hands across the sea”. A darab cselekménye az 1920-as évekbeli angol felső tízezer unalmas hétköznapijait és az emberek felületességét mutatja be. Ennek ellenére a próbák jó hangulatban teltek. Ez egy kitűnő alkalom volt az angol nyelv gyakorlására és ismereteink elmélyítésére. A próbák eleinte heti egy, az előadás közeledtével heti többszöri alkalommal zajlottak. Nagy szerencsénkre a Krúdy Gyula Gimnáziumban rendezett „Public Speech” angol szónokverseny lehetőséget adott arra, hogy előadjuk közönség előtt a darabot, megmérettetve magunkat a nagy nap előtt.

Elérkezett a verseny napja. 2009. 03. 28. reggel fél hétkor indultunk az iskolánk elől, úti célunk a Budapest közelében lévő Solymár volt, ugyanis itt rendezték meg a 18. Magyarországi Angol Nyelvű Diák Drámafesztivált. Amikor megérkeztünk, lehetőségünk volt a színpad bejárására még a darab előtt pár órával, ez oldotta a verseny előtti feszültségét a társaságnak. A verseny megnyitója délből volt, mi 13: 25-kor kerültünk sorra. A függöny mögött állva vártuk, hogy elérkezzen az időnk. Amikor széthúzták a függőnyt, egy másik világba csöppentünk. Valamennyien nagyon izgultunk, mivel a magunkfajta hétköznapi diák nem szerepel mindennap színpadon. Katartikus élmény volt a reflektorfényekkel szemben állva „színészkedni”. A darab körülbelül fél órás volt, mégis úgy érzetük, pár pillanat volt az egész...

...A zsűri értékelése következett ezek után. Kaptunk rossz és jó kritikát is. A rosszról tanultunk, a jónak örültünk, de tanárnőnk büszke volt ránk. Ez úton is szeretnénk neki megköszönni azt a sok időt, amit ránk szánt azért, hogy az előadás jól sikerüljön.

*Cseke Ádám
9. B*

„ARCKÉPÜNK TÜKÖRBEN”

Az anyanyelv szerepe életünkben

„Gyökerek”

Krúdy Gyula vallomása szerint az emberre a legnagyobb hatással van az a légkör, amely fiatalságának első éveiben körülveszi. Ez valóban így van.

Az én bölcsőmet Nagydobos ringatta, itt éltem, dolgoztam 1929-től 1960-ig. Itt voltam boldog gyermek, itt tanultam magyarul beszélni, gondolkodni, „álmodni”. Itt kezdtem a pedagógus pályát, itt lettem feleség és édesanya.

Elmondhatom: „anyanyelvem köldökzsinórjára kötve őrzöm minden őszöm, anyám ajkán az altatódalt, a fényt, az illatot, a zöldet, az udvar négyszögét, a házat, ahol a kíváncsi szemű gyermek legelőször otthont találhat...” (Kulcsár István)

Az iskolák

Első „oskolám” a nagydobosi református elemi iskola volt, amelyet kisiskolának neveztek a helybeliek. Első tanítóm – a nagy gyakorlattal rendelkező helybeli születésű pedagógus – pár hónap alatt megtanította velünk a szép, kifejező olvasást, a szépírást. Gyakran mondtam verset az iskolai ünnepségeken, a szép versek szeretete egész életemben elkísért.

Mivel szerettem iskolába járni, jól tanultam, szüleim a mátészalkai polgáriba vittek Nagydobosról. Itt már bekapcsolódtam az önképzőkör munkájába. Ekkor tanultam először német nyelvet. A négy év alatt sosem hiányoztam, mikor a háború alatt a vonatközlekedés leállt, édesapám lovas szekérrel hordott bennünket naponként Mátészalkára. Az első jutalomkönyvem címére már nem emlékszem, de a mottójára igen: „Nem az a legény, aki üt, hanem az, aki állja.”

1944-ben felvételiztem a debreceni Református Kollégium Tanítóképző Intézetébe. A felvételi napján az ősi iskola pincéjében éltük át Debrecen szőnyegbombázását édesanyámmal és sorstársaimmal.

Iskolám, a Dóczi 1945-ben nyitotta meg újra kapuit, miután a szovjet katonakórház eltávozott Debrecenből. Ekkor kerültem először hosszabb időre távol otthonomtól, s hogy győtrő honvágyamat leküzdjem, bekapcsolódtam a civis város kulturális életébe. Megismerkedtem a népi írók mozgalmával, Németh László, Veres Péter, Szabó Pál munkásságával, az ú.n. bartóki-kodályi modellel, beléptem a Csenki Imre által alapított Kollégiumi Kórusba. Most jártam először Budapesten az Operaházban, a Zeneakadémián, a Rádióban, a Nemzeti Színházban, amely akkor a nyelvművelés fellegetára volt. Külföldön (Svájcban) is szerepeltünk az énekkarral.

Debrecenben, a kálvinista Rómában ünnepeltem a magyar szabadságharc 100. évfordulóját és Petőfit. Itt szereztem első diplomámat 1949-ben.

Mivel a pedagógus pályát élethivatásnak tekintettem, örömmel mentem vissza Debrecenből szülőfalumba, ahol egykori iskolámban szeretettel fogadtak. Önbizalmamat növelte, mikor – egy iratselejtezés kapcsán – megtalálták tanítványaim Maklár Magdolna tanuló iskolai dolgozatfüzeteit. Talán ez volt első „nagy” pedagógiai sikerem Nagydoboson.

1954-ben az egri Pedagógiai Főiskolán magyar-történelem szakon szereztem tanári oklevelet, ettől kezdve végig fő szaktantárgyamat, a magyar nyelv és irodalmat tanítottam.

Egyetemi tanulmányaimat Debrecenben fejeztem be a Kossuth Lajos Tudományegyetemen, ahol szintén nagy tanáregyeniségeket tanítottak. Az egyetem nyelvészei emberközelségbe hozták a száraz nyelvtudományt, ekkor kezdtem gyűjteni Nagydobos község földrajzi neveit, nyelvjárási jellegzetességeit, a helyi hagyományokat. Ekkor lettem szerelmes anyanyelvembe.

A családfő kívánságára költöztünk Nagydobosról Mátészalkára (1960), majd a Nyírség fővárosába, Nyíregyházára (1966), ahol korábban sem rokonom, sem ismerősöm nem lakott. Először szokatlan volt számomra a Kossuth Lajos Szakközépiskola, ahol új módszerekre volt szükség ahhoz, hogy a szakma mellett a kultúrát, a könyveket, a magyar nyelvet is megszeressék diákjaim.

Nyíregyházán ismerkedtem meg az „igazi” Váci Mihállyal, akivel utoljára akkor találkoztam, mikor vietnámi utazása előtt búcsúzni jött „szőke városába”. Itt ismertem meg a Nyírség fogadott fiát, Ratkó Józsefet is.

Abban a díszteremben, mely ma Krúdy egykori alma materének védett könyvtára, Kányádi Sándor mondta egyszer, hogy irigyel minket, mivel Krúdy városában élünk. Ezen a csodálatos estén, melyet együtt töltöttünk Erdély legnagyobb élő költőjével, talán először hittem el, hogy „a Nyírség Magyarország legszebb tája”.

1969-ben Nyíregyházán egy új középiskola nyitotta meg kapuit, s először fordult elő a város történetében, hogy egy gimnázium a város polgáraitól kapta nevét. Mikor építeni kezdték a Krúdy Gyula utca közelében, mindenki elkönyvelte, hogy épül a Krúdy! Aztán meg is tartottuk a névadó ünnepséget, melyen jelen volt az író leánya, Krúdy Zsuzsa is.

Pedagógiai-szakmai tevékenységem ebben a középiskolában teljesedett ki. 20 évig a magyar munkaközösség irányítója voltam, irodalmi színpadot szerveztem, a városi, megyei, országos versenyek döntőin kiemelkedő eredményeket értek el diákjaim. Ekkor kapcsolódtam be aktívan a nyelvművelő mozgalmakba. Ez volt pedagógus pályám legszebb szakasza.

Anyanyelvi mozgalmaink szolgálatában

Az anyanyelvi mozgalmakba a 70-es évek elején kapcsolódtam be. A nyelvművelés Nagyaszonnyával, Péchy Blankával személyesen 1981 tavaszán találkoztam Győrben, a Kazinczy Gimnáziumban, ahol már korábban is eredményesen mutatkoztak be tanítványaim a Szép magyar beszéd verseny országos döntőin.

Az ő ösztönzésére szerveztem iskolámban „Beszélni nehéz!” anyanyelvi szakkört, amely a Beszélni nehéz! rádióműsorhoz kapcsolódva dolgozott a műsor megszűnéséig, 2007-ig. Ezután a Magyar Katolikus Rádió műsortmentő adásához kapcsolódtunk (Szóról-szóval). Eddigi munkánk mérlege: 13 Kazinczy-jutalom. 2007-ben vettük át a nemrég alapított Péchy Blanka-jutalmat.

A két legrangosabb anyanyelvi verseny országos döntőiben 31 diákom vett részt, melyek mérlege: 17 emlékérem és számos különdíj. Tanítványaim felkészítéséért kétszer kaptam Kazinczy-emlékérmeket (Győrben), 1994-ben Kazinczy-díjat, 2007-ben pedig Széphalmon Édes Anyanyelvünk Emlékplakettét.

„Életem nagy misztériuma, és hálás vagyok a sorsnak, hogy anyanyelvem a gyönyörű magyar. Az egyetlen nyelv, amelyen mindent el tudok mondani, ami érthető és érthetetlen az életben. És hallgatni is csak magyarul tudok.” – vallom Márai Sándor szavaival, aki a mikesi hűség szimbóluma számomra.

Nyugalmazott tanárként is folytatom a nyelvapoló munkát, mert a Kazinczy-díj kötelez! Csak akkor lehetünk méltó utódai a mi Bessenyeiek és a „szent öreg”, Kazinczy Ferenc szellemi örökségének, ha a nyelvművelő munkát szolgálatnak tekintjük közös célunk érdekében.

Mindig voltak és lesznek „nyelvrontók”. Megtapasztaltuk, hogy az eltorzult szocializmus-hoz kötődő politika hogy szürkítette el nyelvünket.

A nyelvromlásnak legnagyobb kárvallottjai a fiatalok. Egyre több azoknak a gyermekeknek a száma, akik nem tudnak olvasni, folyékonyan beszélni, szöveget értelmezni. Sajnos, példaképeik a sikeres tévésztárok, a silány könnyűzene „királyai”.

Ki felelős az erkölcsi-szellemi hanyatlásért? A család? Az iskola? A tanárok? A média? A társadalom? Az egymásra mutogatás helyett ideje lenne belenézniük a tükörbe. Hiszen a XXI. század elején ott tartunk, hogy már nem csak nyelvünk szépségét kell védenünk, hanem egész elrontott világunkat meg kellene reformálnunk.

Ehhez nélkülözhetetlen a szó ereje, melyet nem a természet alkotott, hanem az ember, és csak az ember mentheti meg a jövő számára. Ez a mi küldetésünk.

Ezért aktívan támogatjuk anyanyelvi mozgalmaink legfontosabb fórumait, az anyanyelvi versenyeket, az országos találkozokat, nyári anyanyelvi táborainkat, a Péchy Blanka emléknapot, az Anyanyelvapolók Szövetségét, az „Édes Anyanyelvünk” újságunkat, a „Nyelvörzöt” és a „Szórol- szóval” műsorunkat.

A személyes együttlétek mozgalmunk gyönyörű ünnepnapjai, a vissza- és előrettekintés, a tapasztalatok kicserélésének kiváló lehetőségei. 2008. november 30-án már huszadik alkalommal voltam ott a Péchy Blanka emléknapon a Gundel Károly Középiskolában, és még sohasem csalódtam. Pedig csak annyi történt – Deme László bölcs szavai szerint –, hogy „elhoztuk magunkat, magunkhoz”.

1989 óta tagja vagyok az Anyanyelvapolók Szövetségének és egyúttal vezetője az ifjúsági tagozat helyi csoportjának. Célom, hogy a szövetség fiataljai a „fészekmeleg” elhagyása után is folytassák a nyelvművelő munkát, mert anyanyelvi mozgalmunkban az ifjúság jelenti a folytonosságot, a jövőt. Ők az én „hadseregem”.

2007 nyarán szerveztem meg a nyíregyházi tanári kört, melynek tagjai iskolai beszédművelő körök vezetői, köztük egykori krúdys tanítványaim. Az anyanyelv szeretete kapcsol össze bennünket, ez az az erőforrás, amely mindig segít legyűrni az Időt, amely sokszor ellenünk dolgozik. Már együtt utazunk nyári anyanyelvi táborainkba, 2007-ben együtt látogattunk el „Verreke híres útjához”, együtt csodáltuk meg ez év március 1-jén a Magyar Nyelv Múzeumának palotáját kívül-belül Széphalmon. Megvalósult egy álom! Széphalmon, a Kazinczy-kertben felépült a magyar nyelv kincsesháza, amely a magyar nyelv történetének és mai értékeinek bemutatásával anyanyelvi kultúránk fellegrára lett, mely a világörökség részét képező tokaji kultúrtájon épült fel.

Nyelvművelő magyartanár vagyok, most már tudom, mit jelent a sírfelirat a házsongárdi temetőben, amelyet egykor még hitetlen Tamásként betűzgettem: „Magyarnak születéll, áldd érte sorsodat!”

Magyarnak születni életajándék, mert a mi nyelvünköl csak egy van a világon. Grétsy László találó szavai szerint: „a magyar nyelv a legnagyobb Hungaricum”, legféltöb kincsünk.

Nekünk nyelvművelöknek ezeket az eredményeket, értékeket kell megöriznünk és továbbadnunk az utódoknak!

Nemzetalapító királyunk, Szent István maradandó országot hagyott ránk. Művéhez csak egyetlen örökségünk mérhető: anyanyelvünk, annak gazdag szókincse, gyönyörű zengése,

meséink, népdalaink, balladáink varázsa, nagy költőink, íróink halhatatlan alkotásai. Nagyon gazdag örökség ez!

Nem tudhatjuk, mit hoz a jövő, de a jövőt „mi hoztuk magunkkal”, és újra meg újra erőt meríthetünk nagyjaink műveiből, akik legszebben tudtak vallani arról, mit jelent számukra a magyar nyelv.

2008. karácsonyára készülődve a „Nyelvörző” beszédművelő műsor szerkesztője a "Tillárom-versek" kötet „Utószóként” című darabját ajánlotta figyelmünkbe.

Én most mindenkivel meg szeretném osztani ezt a kedves ajándékot:

Utószóként

Egyik olaszóra sodrán
Ím a kérdés felmerült:
Milyen nyelv a magyar, s hogy hát
Európába hogy' került?

Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok-sok rag van,
S hogy némelyik mit takar.

És a szókinszben mi rejlik,
A rengeteg árnyalat,
Példaként vegyük csak ezt itt:
Ember, állat hogy' halad?

Elmondtam, hogy mikor mi járunk,
Mikor mondom, hogy megyek.
Részeg hogy' dülöngél nálunk,
S milyen, ha csak lépkedek.

Miért mondom, hogy botorkál,
Gyalogol vagy kódorog.
S a sétáló szerelmespár
Miért éppen andalog?

A vaddisznó, hogyha rohan,
Nem üget, de csörtet – és
Bár alakra majdnem olyan,
Miért más a törtetés?

Mondtam volna még azt is hát,
Aki fut, miért nem lohol?
Mért nem vág, ki mezőn átvág,
De tán vágat valahol.

Aki tipeg, miért nem libeg
– S ez épp úgy nem lebegés, –
Mínthogy nemcsak sánta biceg,
S hebegés sem rebegés!

Mit tesz a ló, ha poroszkál,
Vagy pedig ha vágtazik?
És a kuvasz, ha somfordál,
Avagy akár bóklászik.

Lábát szedi, aki kitér;
A riadt őz elszökell.
Nem ront be az, aki betér...
Más nyelven, hogy' mondjam el?

Jó lett volna szemléltetni,
Botladozó mint halad,
Avagy milyen ögyelegni?
Egy szó – egy kép – egy zamat!

Aki „slattyog”, mért nem „lófrál”?
Száguldó hová szalad?
Ki vánszorog, mért nem kószál?
S aki kullog, hol marad?

Bandukoló mért nem baktat?
És ha motyog, mit kotyog,
Aki koslat avagy kaptat,
Avagy császkál és totyog?

Nemcsak árnyék, ami suhan,
S nemcsak a jármű robog.
Nemcsak az áradat rohan,
S nemcsak a kocsi kocog.

Aki „cselleng” nem csatangol.
Ki „beslisszol” elinal,
Nem „battyog” az, ki bitangol.
Ha mégis: a mese csal!

Hogy a kutya lopakodik,
Sompolyog, majd meglapul.
S ha ráförmedsz, elkotródik.
Hogy’ monddod ezt németül?

Egy csavargó itt kóborol,
Lézeng, ödöng, csavarog.
Lődörög, majd elvándorol,
S többé már nem zavarog.

Ám egy másik itt tekereg,
– Elárulja kósza nesz –
Itt kóvályog, itt ténfereg...
Franciául hogy’ van ez?

S hogy a tömeg mért özönlik,
Mikor tódul vagy vonul,
Vagy hömpölyög, s mégsem ömlik
Hogy mondjam ezt angolul?

Aki surran, mért nem oson,
Vagy miért nem lépeget?
Mindezt csak magyarul tudom
S tán csak magyarul lehet...!

Utóirat

1976 tavaszán indult útjára a „Beszélni nehéz!” nyelvművelő műsor a Kossuth Rádióban, és egymás után alakultak iskolai „Beszélni nehéz!” körök. Elkötelezett nyelvészek, tanárok, diákok éltették 31 éven át mozgalmunkat, amely kéthetenként új feladatok megoldásával folyamatosan szolgálta a helyes kiejtés ügyét.

A mozgalom tovább él a Magyar Katolikus Rádióban, a „Nyelvőrző”-ben (Duna Teleízió) az egyre szaporodó szakkörök színvonalas, nyelvapoló tevékenységében. Tovább él a lelkünkben.

2008. december 20-án mozgalmunk megkapta a Magyar Örökség Díjat, mozgalmunk nevét bejegyezték az „Aranykönyvbe”.

Ezt az örökséget őriznünk és gyarapítanunk kell!

*Dr. Durucz Istvánné Maklár Magdolna
Kazinczy-díjas tanár*

Anyanyelve: magyar

*„Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható.”
(Kosztolányi Dezső)*

Több millió ember kartotéklapján szerepel az adat: anyanyelve: magyar. De mit is jelent? Mi az, hogy anyanyelv? Anyánk által beszélt nyelv? Első beszélt nyelvünk? És mit jelent magyarnak lenni?

Oly sok kérdés merülhet fel még, egyesekre sosem születhet válasz. Egy lexikont kinyitva hamar kaphatunk feleletet, azonban ez nem biztos, hogy a mi saját gondolatunk, hanem első-sorban azé, aki megírta. Mások alkotásaira támaszkodva közelebb érhetünk saját válaszainkhoz, melyet magunk alkotunk.

Számomra az anyanyelv az, amelyen ha szólok, sokan értik, ezen nyelven ért meg család és barát. Magyarul ölt testet minden gondolatom, magyarul közlöm veled: élek. Az anyanyelvhez társulnak szokások is, melyek által magyarnak vallhatom magam. Hogy mondhatnám: „az anyanyelvem magyar”, ha nem tudnám, mit ünneplünk március 15-én, augusztus 20-án vagy 2009-ben, a magyar nyelv évében.

Büszke vagyok nemzetemre, annak nyelvére, egyúttal azokra, akiknek ez valaha is fontos volt, s gondoltak vele, ápták. Bár nem elegendő álltak ki hajdanán a magyar nyelvért, mára egyre bővül a kör, ahol idősek és fiatalok egyaránt gondozzák, gyarapítják nyelvünket.

Nekünk példaképünk a nyelvünk védelméért fellépő Péchy Blanka, aki sajnos 20 éve nincs közöttünk. Ő hozta létre 50 éve a Kazinczy-díj Alapítványt és a rádióban népszerűvé lett nyelv-művelő műsort, amelyhez a krúdys diákok 30 éve csatlakoztak.

Abban a reményben, hogy nyelvünk fennmarad hazánkon innen és túl, őrizni, védeni kell írásban és élőszóban. Tennünk kell azért, hogy ne csak kartotékat legyen a világban a magyar nyelv. Vallomásomat Földesi László gondolataival zárom:

„Más nyelven beszélsz, más nyelven írsz,
De magyarul álmodsz, magyarul sírsz.”

Máté Kinga Virág
11.D

Megtanultam becsülni: a Jót!

Anyanyelvi mozgalmunkat 4 éve szolgálom a Krúdy Gyula Gimnázium diákjaként. Az idei tanévben iskolánk 40. évfordulóját ünnepeelve megemlékeztünk iskolánk névadójáról, Krúdy Gyuláról. Egész évben megtekinthető kiállítás nyílt diákok által készített képekből, mely alkotások között szakkörünk egyik tagjának (Kocsis Alízna) művét is kiállították. A képek felidéztek az emlékek színeit vágó ködlovagot, a valóságba olvadó álmokat. Novellaíró pályázatot hirdettünk, Krúdy prózamondóversenyt tartottunk, melyen a legjobb helyezést értem el.

Ebben a tanévben is szakkörünk legfőbb célja a folyamatos nyelvapoló munka volt. József Attila szavai végigkísérik munkánkat: „Dolgozni, csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes.” Diákként az élet számos területén kipróbálhatjuk magunkat, de mindenbe csak belekóstolunk. Így ismerjük meg önmagunkat. A szakkörösként eltöltött évek alatt egészen átforgalmazódott a gondolkodásmódom. Rájöttem, hogy nem lehet csak egy irányba tekinteni, nem szabad saját magunkat beszkatulyázni. Megtanultam bízni önmagamban, már ki merek állni bátran emberek elé és hallatni a hangomat. Bár csak egy hang a tömegből, de kihallatszik és hallgatókra lel. Nagyon sok gyermek, egyetemista, felnőtt gondolkozik így, annak ellenére, hogy más az életútjuk, más a céljuk, különböző dolgok iránt érdeklődnek. Ezért olyan szép ez az egész. Mindennapjaink része lett a nyelvapolás, megoldjuk a Katolikus Rádió Szóról-szóval és a Duna TV Nyelvörző című műsorának példamondatait.

Novemberben először jutottam el az Ifjúsági Diákszemélyiség Konferencia ülésére. A nyáron tartott hagyományos anyanyelvi tábor után ez volt az első alkalom, hogy az ott megismert nyelvapoló társakat újra láthattam. A Diákszemélyiség Konferencia egy egészen új élményt jelentett. Új ifjúsági vezetőt választottunk, szavazhattam. Derült hangulatot teremtett a táborban készült képek levetítése humoros feliratokkal kiegészítve, az újságot és mozgalmunkat hirdető rövid videók lejátszása. Ezeknek a vetítéseknek közösségformáló erejük van, az összetartozást jelentik.

Most juthattam el először Győrbe a Szép Magyar Beszéd Verseny országos döntőjébe, októberben pedig a Sátoraljaújhelyen-Széphalmon tartott Édes Anyanyelvünk Verseny döntőjén mérettethetem meg magam. Bár nem az anyanyelvi versenyek tesznek nyelvapolóvá, de elindítanak a helyes úton. Így jöttem rá, hogy nem az eredmények számítanak igazán, hanem a felkészülések során szerzett tudás, amit a való életben is hasznosíthatok. Anyanyelvemet, ha nem lennének versenyek, akkor is szeretném, mert az életem része. Ajándékként kaptuk azt, hogy szólhatunk, és szerencsések vagyunk, hogy gondolatainkat egy olyan nyelven fejezhetjük ki, amely ennyire egyedülálló, egyik nyelvhez sem fogható. Elszigeteltségéből fakad szépsége, és csak rajtunk múlik, hogy ne a múlandóságot jelentse. Egyszerűnek mondhatnám ezt a feladatot, ha az emberek önmagukon kívül mással is foglalkoznának. Nem azt jelenti a nyelvapolás, hogy egy verseny kedvéért szerepet öltök és kihasználom a lehetőségeket, hanem amikor a hétköznapi világban élek, odafigyelek a beszédemre. A mondandómnak értelme is legyen, közléstérte. A káromkodásra, trágár kifejezésekre, pongyola fogalmazásokra nincsen mentség. Egy kis odafigyelésre van szükség, hogy az orrunknál tovább lássunk.

Az Anyanyelvapolók Szövetségének tagjaként megtanultam becsülni a jót, különbséget tenni, rangsorolni. Bátran merem kijelenteni szakkörünk minden tagja nevében, hogy mozgalmunktól csak „Jót, s jól” kaptunk. Ennek legkésebb bizonyítéka, hogy 2008. december 20-án a Magyar Tudományos Akadémián anyanyelvi mozgalmunk átvehette a Magyar Örökség díját.

Molnár Tímea

11.D

Nyelvapoló fiatalok

A 40 éves Krúdy Gyula Gimnázium nyelvművelő körének már 2. éve tagja vagyok. Mint a korábbiak, ez a tanév is gyorsan eltelt. Ránk, nyelvapolókra rengeteg feladat várt az eltelt tanévben, de a folyamatos munka végül meghozta gyümölcsét, hiszen sok remek versenyeredmény született.

Még az elmúlt év novemberében Budapesten a Gundel Károly Középiskolában mérhettük össze erőnket a Péchy Blanka Emléknap alkalmával, amelyet éppen ez évben 20. alkalommal rendeztek meg. Négy kategóriában indulhattak a meghívottak: hangsúlyjelölő-, szépkiejtési-, vers- és prózamondó és helyesírási versenyen. Én ez utóbbi versenyszámban neveztem és országos II. helyezést értem el.

December első hetében mozgalmunk Tisztújító Gyűlésén tudhattunk meg több információt az Anyanyelvapolók Szövetségének 30 éves munkájáról. Örömmel értesültünk itt először arról, hogy anyanyelvi mozgalmunk Magyar Örökség Díjat kapott.

A 2009-es esztendő első hónapjai szorgos felkészüléssel teltek. A Kazinczy-verseny és az Édes Anyanyelvünk verseny megyei döntőjén szakkörünk tagjai szép eredményeket értek el.

Nyelvapoló munkánk fontos területe a Szóról-szóval című rádiós műsor és a Duna TV Nyelvörző rovata. Kéthetente oldom meg az új feladatokat, úgy érzem, hogy a hangsúlyjelölés terén sokat fejlődtem. Mikor a szerencse mellém szegődött, akkor mindig jutalmat kaptunk munkánkért.

A rádióműsor még nyáron sem áll le, így ránk aktív pihenés vár itthon illetve a hagyományos jutalomtáborokban.

Kocsis Alíz
11.B

Jubileumi év

Az emlékezések és jubileumok évének tekinthetjük ezt az esztendőt.

A Baár-Madas Református Gimnáziumban, szövetségünk tanévzárójának törzshelyén 30. alkalommal gyűltünk össze az Anyanyelvapolók Szövetségének tanévvégi tanácskozására.

Itt emlékeztünk mozgalmunk nagy alakjaira, 5 „hangra” a sok közül. Kerekes Barnabás tanár úr, Ifjúsági Tagozatunk vezetője felvette kazettára mozgalmunkhoz tartozó 5 ember hangját. Ezek között hallhattuk mozgalmunk elindítójának, Péchy Blankának – aki 50 éve alapította a Kazinczy-díjat – gyönyörű beszédét, hitelt nyerve magának... hiszen mi, fiatalok eddig még nem hallhattuk gondolatait, csak mások által elbeszélve. Deme László professzor úr ismerős hangja is felcsendült, aki maga is közöttünk töltötte azt a napot. Még „megszólt” Miskolczi Margit tanárnő valamint egykori Beszélni nehéz! c. műsorunk szerkesztője, Albert Zsuzsa és felvezetőhangja, Körmendi László is, kik közül az utóbbi három sajnos már nem lehet közöttünk. Majd én is hallattam hangomat egy kis diákos fiatalsággal képviselve szakkörünket.

Megtartottuk a 20. Péchy Blanka Emléknapot. Itt kedvenc versenyszámomban indultam, a Kazinczy versenyen, ahol eddigi befektetett munkám megtérült eredményemben. Ezután is szeretnék ezen a területen megmérgettni.

Kazinczy Ferenc, nyelvújítónk 250 éve született. Általa vált azzá nyelvünk, melyen beszélünk, írunk és gondolunk... melyet mi, nyelvőrzők ápolunk és védünk.

Személyesebb évfordulók is akadnak az esztendőben: a nyíregyházi Péchy Blanka szakör, a mi körünk most 30 éves, míg iskolánkat, a Krúdy Gyula Gimnáziumot 40 éve alapították – melyet a tanév folyamán méltón meg is ünnepeltünk.

Ilyen ünnepeken túl, hétköznapi örömök is társulnak a nyelv szerepéhez életemben: a helyes beszédet vigyázva dolgozom egy éve a rádiónál, hol két műsort vezetek. Idén a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a Biológiai Sokféleség Világnapja alkalmából

„Nálatok nőnek-e még éigérő paszulyok?” címmel országos meseíró pályázatot hirdetett, melyre amatőr- és hivatásos írók is küldhettek pályaműveket korhatár nélkül. Én is pályáztam, s a művet megjelentették egy, a kiválogatott meséket tartalmazó könyvben. Továbbá reményeim szerint második alkalommal juthatok el nyáron anyanyelvi táborba, idén Balassagyarmatra.

Minden egyes évforduló kapcsolódik a nyelvhez... mozgalmunké a magyarokéhoz, a személyesek az én életemhez. De nem csak így, jubileumokkor, hanem állandóan szól hozzánk, csak meg kellene hallani – s én erre törekszem.

Reményi Korinna
10.C

A Jane Eyre eset egy laikus, de lelkes olvasó szemével

Úgy 20 évvel ezelőtt hallgattam a rádiót, melyben Béres Ilona színésznő mesélt egyik olvasmányélményéről, Mario Vargas Lljosa Júlia néni és a tollnok című regényéről. Tette ezt olyan lelkesen, hogy már másnap megvettem a könyvet, és hamarjában el is olvastam.

Szeretnék most hasonló sikerrel – bár nem az éteren keresztül, hanem papíron – kedvet csinálni egy mostanában olvasott műhöz, a Jane Eyre esethez.

Előljáróban tudatom azokkal a diákokkal, akik még nem ismernek, hogy a klasszikus irodalom mellett lelkes híve vagyok a science fictionnak. Így hát az a könyv, amely a kettőben meglévő műfaji jellemzőket ötvözi, komoly sikerre számíthat nálam.

A regény 1997-ben játszódik Angliában, de a világ jelentősen eltér az általunk ismerttől. Wells szocialista köztársaság, Oroszország és Anglia már több száz éve folytat háborút a Krímért, mitológiai és fantasztikus lények élnek megbújva az emberek közt. A levegőben léghajóval közlekednek – általános vélemény, hogy miért is kellene repülőgép, ha a léghajó is bevált –, a házi állatok pedig különböző kihalt állatok újjáteremtései, hősnőnk kis kedvence pl. egy 2.1-es típusú dodó.

Mégis a könyv legnagyobb fikciója az az elképzelés, amely szerint az emberek nemcsak szeretik a művészeteket, elsősorban az irodalmat, de egyenesen annak bűvöletében élnek. Megszámlálhatatlan Milton, Dickens és Byron él, mivel úgy mutatkozik meg leginkább egyesek irodalmi rajongása, hogy születendő gyermeküket a kedvenc írókról, költőkről nevezik el.

Folyamatos harc dül a reneszánsz és a klasszicizmus rajongói között, és gyakran törnek ki csetepaték a Shakespeare hívek között, ahol is a vita tárgya, hogy ki is valójában a művek valódi szerzője. Az eredeti alkotásokat nagyobb kincsként tartják számon, mint az aranyat, így virágzik a hamisítás, a műkincs-kereskedelem.

De a sci-fi műfaj leggyakoribb jellemzőjének, az időutazásnak is van helye a regényben, igaz csak egyesek képesek rá, például hősnőnk édesapja, aki keresztül-kasul száguld az időben

az öt üldöző időrendőrség elöl, így csak egy-egy pillanatra – szó szerint pillanatra – jelenik meg lánya előtt, amikor is mások számára megáll az idő.

Főhősünk a csütörtökön született Thursday Next – szülei nem bírtak túl nagy képzelőerővel, bár a szerdán született testvérét már Antonnak nevezték el – egyfajta Piszkos Harry és Bridget Jones keverék. A Külszol 27-es ügyosztálya Irodet nevű alegységének tehetséges munkatársa – feladatuk a hamis irodalmi művek felkutatása – valamint harcos veterán, a krími háború hőse és egyben áldozata. Az értelmetlen háborúban veszti el testvérét és csalódik szerelmében.

Az antihős, Acheron Hades a moralizáló bűnözőzszeni, kit etikája a legfőbb erkölcstelenség elkövetésére sarkall, amely az önmagáért és nem az anyagi haszonért történő gonosz tettek elkövetését jelenti. Különleges képességei lévén – nem látható a videón, nem fogja a fegyver, és egy Jedi lovag meggyőző erejével tudja fegyverletételre késztetni ellenségeit – szinte becserkészhetetlen.

Kettejük konfliktusa onnan eredeztethető, amikor is Hades, Next professzoraként Jedi rábeszélőképességét latba vetve próbálta elcsábítani tanítványát, de azt kellett megtapasztalnia, hogy másokkal ellentétben a nőre nem hat az erő. De hősünk igazán csak akkor gorombul be, amikor Hades az ő felségterületére téved, és becses irodalmi művek tűnnek el, vélhetően a bűnözőzszeni közreműködésével.

És ha már sci-fi, akkor legyen igazi, Next nagybátyja feltalálja a Műbejáró nevű szerkezetet, amivel ki-be lehet járni irodalmi művekbe, ezáltal esetleg megváltoztatva azok tartalmát. Neves bűnözőnk számára így lehetőség nyílik az irodalom rajongó angol társadalom szemében legfőbb büntett elkövetésére. Kilopja Jane Eyre-t saját regényéből, hogy vele zsaroljon ki hatalmat és hírnevet önmagának, valamint különböző kedvezményeket büntársainak: egyikőjük azt szeretné, ha anyukájáról neveznék el az egyik londoni autópálya pihenő helyét!!!

Mivel a regény detektívtörténet, a poént nem akarom lelőni, de egy-két szellemes ötletet szeretnék kiemelni.

Gátlástalan bűnözőnk mégsem teljesen érzelemmentes énje különös ragaszkodást mutat egyik csatlósa iránt, melyet meglehetősen morbid módon fejez ki. Az illető arcát halála után mindig a helyébe lépő új tag fejére operáltatja, így születik meg Félix 2., Félix 3., stb. Történünk idején is történik Félixváltás, a nyolcasból kilences lesz.

Detektívünk szintén zseniális rokona, a Műbejáró feltalálója pedig könyvmolyokkal (szó szerint értsd: kukac, lárvá...) kísérletezik, akik irodalmi műveket fogyasztva az illető író, költő stílusában tanulnak meg alkotni. Létezésük egyetlen aprócska hátránya, hogy a túlzásba vitt munka melléktermékeként „ffelsszapporodnnak aa bettük...” Ja, és feleségét egy elfuserált kísérlet eredményeként bezárja Wordsworth Táncoló tűzliliomok című költeményébe.

De valamennyi ötlet közül a kedvencem az a színház, amelyben évtizedek óta hetente egy alkalommal megrendezik Shakespeare – a baconisták szerint Francis Bacon – kiváló művét, a III. Richard-ot, amelyhez a szereplőket a szöveget kívülről tudó közönség soraiból választják, előadás előtt húsz perccel. A darab a közönség aktív részvételével, gyakori közbeszólásaival zajlik. Lásd. az első felvonás első mondata:

Közönség: Minek a milye a minek a milyét?

Richard: York napsütése rosszkedvünk telét...

Igazi csemege volt számomra a regény, hiszen remek ötletekkel van tele, miközben irodalmi ismereteket is feltételez, hiszen ezek nélkül a situációk nem élvezhetők. A végén persze megoldódik minden, hősnőnk elnyeri méltó jutalmát, megtalálja az igaz szerelmet.

Ja, és az sem mellékes éppen, hogy végre megtudjuk, ki is volt a Shakespeare-művek igazi szerzője!

Ákos Zsuzsanna
tanár

KRÚDYSOK A NAGYVILÁGBAN

Német diákok a Krúdy Gyula Gimnáziumban

2008 szeptemberében (11-18.) ismét vendégül láthattuk a német csereprogram keretében Magyarországra érkező hochdahli diákokat és tanáraikat.

A csereprogram legfőbb célja, hogy a németül tanuló magyar diákoknak lehetősége nyíljon, ha csak rövid időre is, anyanyelvi beszélőkkel gyakorolni a német nyelvet, hiszen egy hétre egymásra van utalva két idegen országból származó gyermek, meg kell ismerkedniük, értetniük magukat a másikkal. Ebből az ismeretségből pedig akár hosszú távú kapcsolatok is születhetnek a német és magyar nebulók között, akár levelezés formájában, akár úgy hogy a későbbiekben egyénileg kölcsönös meghívásokat kapnak egymástól. Emellett két oktatási intézmény is találkozik ilyenkor, egy külföldi és egy magyar: tapasztalatokat cserélünk, tárgyunk a látóhatárt a pedagógia terén, és nem utolsósorban egy másik kulturális közeget ismertettünk meg tanulóinkkal.

Idén Bereczki Szilveszterné tanárnő és jómagam munkálkodtunk azon, hogy az egy hétre érkező külföldi vendégeink jól érezhessék magukat. Program volt bőven: a távoli látogatók ízelítőt kaptak Nyíregyháza és környéke életéből, Budapest nevezetességeit is megmutattuk nekik, és bár az idő nem volt mindig kegyes hozzánk, az érdeklődés sosem hagyott alább.

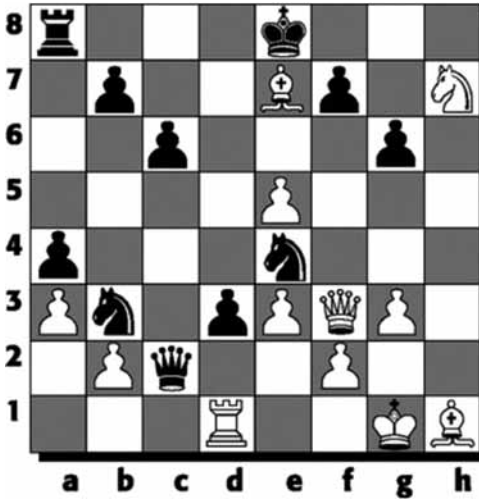
A vonattal érkező hochdali tizenhárom fős társaságot az állomáson fogadtuk, és a hosszú, fásaszító út után vacsorával vártuk őket. Másnap bemutattuk vendégeinknek intézményünket, igazgatónő köszöntője, óralátogatások következtek. A polgármesteri hivatalban Nagy László alpolgármester köszöntő szavai után Nyíregyházáról kaptak rövid tájékoztatást a gyerekek, majd egy közös városnézésre hívtuk őket, melynek során a város történelméről és nevezetességeiről meséltünk nekik. A sóstói állatkerti séta és a múzeumfaluban tett látogatás nagy sikert aratott a vendégek körében. A hétvégi kikapcsolódást a fogadó családok egyénileg szervezték meg. A minden alkalommal programon lévő hortobágyi fogatozás a zord, esős idő miatt ugyan idén elmaradt, helyette a Hortobágyi Látogatóközpont kínált virtuális sétát a pusztán. Majd istállókat, kézműves műhelyeket kerestünk fel, a pusztai ízekkel ismerkedtünk. Debrecenben az egyetem, a Nagytemplom megtekintése, Tokajban városnézés, Szerencsen múzeumlátogatás, Tállyán kulináris élvezetek, Gödöllőn kastélylátogatás biztosította a kulturális élményt és a kellemes kikapcsolódást. Budapesten két napot töltöttünk el.

Ez úton szeretném megköszönni minden kollégának a megértését, segítségét, különösen Bereczki Szilveszterné tanárnőnek türelmét és kitartását, aki idejét nem kímélve dolgozott a hét előkészítésén. Legalább ennyi erőt kívánok neki a következő év csereprogramjának lebonyolításához is! Továbbá köszönet minden német szakos kollégának szolgálatkész együttműködéséért: Barabásné Dr. Deme Zsuzsa, Gáti Magdolna, Marcsekné Turcsán Krisztina, Vámosi Edina tanárnőknek és Szegedi Erzsébet nyugdíjas tanárnőnek.

A 2009/10-es tanévben immáron huszadik alkalommal kínál a hochdahli reáliskola és a Krúdy Gyula Gimnázium lehetőséget a diákoknak a határon túli ismerkedésre. Most a magyar diákok utaznak Németországba. A szervezéshez sok sikert, a tanulóknak élményekben gazdag ottlétet kívánunk!

*Polyákne Tóth Nóra
tanárnő*

Kulturális sakk...

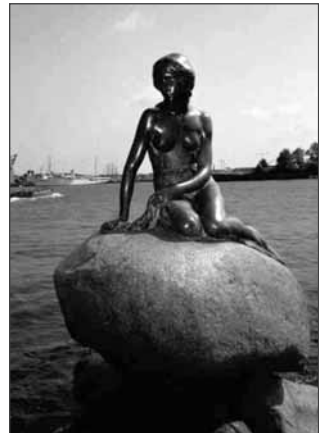
Fekete és fehér? Unalmas? Akkor miért játszik annyian? Feltehetően, mert minden lelkes játékos kezdetekor megelevenedik a tábla, s a résztvevők palettájának gazdagságától függően felkerülhet rá a szírvárvány összes színe. A játékosok így módon mindenképpen jól szórakoznak, s az irigykedő kívülállóknak is juttatnak némi színt.

A repülő szeptember 24-én 7 óra 20 perckor indult, és 9 óra 15 perc-

kor érkezett Koppenhágába. Az égbolt gyönyörű kék volt és fehér felhők pihén suhantunk be a főváros színes kavalkádjába. A piros őrbódékban, kék nadrágos örök fekete felsőben és testőrkuksmában felügyelték a palota nyugalalmát.

A csatorna mentén kék, sárga, zöld, vörös, barna házak idézték fel a város régi arculatát, a kis habléány ott üldögélt a parton, imádott herceget kereste és az operaház acélos fényben tündökölt a vízen.

Hamlet, dán királyfi reneszánsz kastélyának kápolnája barna és arany színben pompázott.

Korom sötét volt mire Fyn szigetére, Ringébe értünk, ahol a diákok kedvesen, mosolygósan fogadtak. Bemutatkoztunk, sétáltunk a ringei tavat körülvevő zöld gyepen, kipróbáltuk együtt a hatalmas tornacsarnokot. Ellátogattunk Odensébe, ízlelgettük a belváros hangulatát, elröppentünk Andersen mesevilágába, nézelődtünk az először *Ole Kirk Christensen* által megálmodott tarkabarka LEGO világban, s bandukoltunk a kis tengerparti város, Faborg apró fehér, zöld, sárga, narancs, és kék házai közt.

Szeptember 29-én indult a vonat Ringéből Odensébe, s onnan az átszállást követően a számunkra gigantikusnak tűnő repülőtérre, ahol kezdtek elfogyni az élénk színek. A repülőn, amely némi késéssel 20 óra után indult, és 22 óra után érkezett Budapestre, nemcsak a változatos képeket hoztuk magunkkal, hanem a játszótársakról szerzett tapasztalatokat is. Ezek alapján könnyű sztereotípiaként kínálkozik a 3. B-s jelző, amellyel leginkább lehetne illetni az 1972-től II. Margit uralkodása alatt a dán jóléti államban élő 5.5 millió állampolgárt. Büszkéek a történelmükre, mindenre, ami egy kicsit is dán, és minden apró eredményükre. Boldogok (egy nemrég készült felmérés szerint a legboldogabak!) a 76 lakott szigeten egyszerű körülményeik között az általunk szürkének titulált hétköznapi napokban is. Bizalmatlanok, ami számunkra abszolút rendellenes, ha vendégekről van szó. Ez a játszma itt véget ért, egy időre elpihent... „...vége a mesének is; vége, vége – minden mesének ez a vége.” (Hans Christian Andersen: A fenyőfa)

*Vass Mihályné
szervező-tanár*

Krúdyshock a nagyvilágból

Ha szerelmi bánatuk van, a dánok akkor is nevetnek...

Ó, igen, azok a dániás napok... Kicsit fárasztó, valakinek nem is olyan szép 6 nap, de én mégis sokat sejtető széles mosollyal az arcomon gondolok vissza rá. Bár mindenkinek jutott egy-két bosszúság, most gondoljunk inkább a szép élményekre! Először is a közös repülés. Büszkén jelenthetem ki, hogy tagja vagyok az első, repülővel Dániába utazós krúdys csapatnak. Nem is olyan kis teljesítmény, gondoljunk csak Vass Mihályné tanárnőre, aki évekig meggyőzőtlennek bizonyult a repülőt illetőleg. Nos hát, NEKÜNK sikerült megtörni az ellenállást, így a 22 órás buszút helyett mindösszesen 2 órát senyvedtünk hermetikusan elzárva a külvilágtól egy repcsiben.

A fel- és leszállás megrázó élményétől (és a repülőteres parfümériában tett pár órás látogatástól) kábultan végre találkoztunk Koppenhágában hön áhított dánjainkkal. Na igen, elég kaotikus állapot, de csak az első öt percet kellett túlélni. Dánból persze nem volt hiány, hiszen legtöbbünknek kettő is jutott, de ez sajnos nem jelentett mindenkinek dupla örömet. Mindenesetre az enyéim (a félreértések elkerülése végett nevük is volt ám, Maria és Signe) majdnem minden tekintetben tündérek voltak, eltekintve a legdánosabb furcsaságoktól, de hát nem is igazán dán a dán nekünk, magyaroknak érthetetlen rigolya nélkül. Már az elindulásnál kisebb harcok folytak értem, hát hiába, tudhatok valamit, ha mindenki mellettem akart ülni. Ez a kíváncsiság persze alábbhagyott később, sikerült ugyanis beazonosítani Magyarországot a földgömbön, sőt még az is kiderült, hogy a pletykákkal ellentétben nem mint menekültek érkezünk Dániába, inkább pusztán kíváncsiság vezérelt minket, hogy megismerjünk más embereket és szert tegyünk új barátokra. Mikor harmadik nap reggelinél közöltem asztaltársaságommal, hogy Magyarországon jelenleg még csak háború és ezzel együtt bombariadó sem sűrűn akad, láthatóan elvesztették minden belém vetett hitüket. Majd az első megbotránkozáson túljutva kezdett feloldódni a hangulat magyar és dán között. Mondjuk ez nekik nem nehéz, tekintve, hogy boldogboldogtalant, füt-fát és még sorolhatnám, hogy kit és mit ölelgetnek. Így aztán már a ringei ún. Efterskole-jukba vezető úton azon vettem észre magam, hogy két dánom a nyakamban csüng. Ez az első alkalommal dánt látó krúdysokat sokkolhatta, viszont én már mint szakavatott, dánokra specializálódott krúdys vágtam neki az útnak (hiába, előző áprilisban már kicsodálkoztam magam, hogy van ezeknek ennyi energiájuk egymást szeretni). Az első nap mindenesetre elég zsúfoltra sikerült.

A fitt és kipihent északiaknak persze nem jelentett gondot a hajóút és a városnézés (szegény szerencsétlenek még a tanulásban sem szakadnak meg), de mi, magyarok, délutánra már csak vonszoltuk magunkat az ölelkező dánok után. Egy szó mint száz, első este nem volt gond az alvással. Az elkövetkező napok már kevésbé voltak megterhelőek.

Voltunk Odenseben, ültünk Andersen asztalánál, egy fotó erejéig összeálltunk a világ legmagasabb emberével, de a legjobban talán Legoland-et élveztük, ahol mindenkiből, hacsak pár órára is, de kitört a gyerek.

Aztán eljött a rettegett hétvége. Azért mondom hogy rettegett, mert számos rémhír kapott lábra az előző dániás látogatásokról: a dánok mindig árulkodnak, a család direkt nem beszél angolul, az pedig, hogy a megállapodás ellenére sem fizetik a magyarok költségeit, már csak hab a tortán. Hasonló esetre sajnos most is volt példa, én azonban hálás vagyok a dán családomnak. Bár a szülők kicsit törték az angolt, mégis megpróbáltak mindent lefordítani nekem, valamint kötelességüknek érezték, hogy addig etessenek, amíg fér belém valami. Nem is ér-

tem, hogy lehet a dán lányoknak olyan vékony lábuk, amikor a fél életüket a Mekiben töltik, ha örülnek azért, ha szerelmi bánatuk van, akkor meg azért. Nekem legalábbis ez volt az érzésem az ott töltött majd egy hét alatt. Apó, a dán lányok. Sötétbarna hajammal Dániában már-már kuriózumnak számítottam, ott ugyanis (jó északiakhoz híven) a legtöbb férfi, nő, fiú, lány SZŐKE. A kék szemet már felesleges is említeni, ez ott úgymond alap. Így aztán elég nehéz volt nem turistának tettetni magam Koppenhága utcáin.

Nos hát, ennyit röviden Dániáról. Elég nehéz mindent beleszuszakolni pár sorba, ahhoz ugyanis, hogy mindent leírjak, egy fél krúdys évkönyv sem lenne elég. Mindenesetre sok újat tanulhattunk dán társainktól, íme 1-2 a legfontosabbakból összegzésnek:

– Ha fáradt vagy, ülj le nyugodtan a Kossuth tér közepére, lehetőleg minél nagyobb feltűnést keltve.

– Nem számít hogy hol/mikor/kivel vagy, énekelj bátran! (Minél hangosabb, annál jobb!)

– Ölelgesd a másikat, abból nagy baj nem lehet!

Ezek tehát a dán mentalitás legjellemzőbbjei. Elmennék-e még egyszer?

Of course, why not?

Krisztyián Réka
11.D

Csak sejtettük, mi vár ránk Erdélyben

Iskolánkban már-már szokássá vált az egyik osztálykirándulás keretében ellátogatni Erdélybe. Előttünk 2006-ban indult útnak a 12. c osztály, s tavaly a 9.C-vel karöltve mi is útra kel-tünk. De a mi utazásunk merőben eltért elődeinktől, talán ezért is merem papírra vetni most kalandjainkat.

Reggel nem is sejtettük, milyen hosszú zötykölődés vár ránk. Bár már az osztályfőnökünktől megkapott üzenetben láthattuk, hogy nem lesz egyszerű napunk.

A nagyváradi buszos városnézés és a Boncza kastélybeli Ady-émlék meglátogatása után Kolozsvárott tekinthettük meg a Mátyás-émlékeket és a Szent Mihály templomot. Utolsó állomásunk aznap a bonchidai felújítás alatt álló Bánffy kastély volt. Mindenki rácsodálkozott erre az épületre, mivel már csak romjaiban áll. De talán ez az élmény tudatosította bennünk legjobban, hogy mennyire szükségük van erdélyi társainknak az anyaország segítségére.

Este Válaszúton szálltunk meg a Kallós Zoltán által létrehozott diákszállóban. Szerencsére jó egészségben találtuk a híres néprajzkutatót, így a vacsora után előadást hallhattunk tőle. Zoli bácsi később megmutatta a gyűjteményét is, és meglepve tapasztaltuk, hogy mindegyik darabhoz tudott volna egy egész históriát kötni.

A második napnak erővel, kipihenten kezdett neki az osztály. A program inkább a fizikai, mint a szellemi kapacitásunkat tette próbára, ugyanis a Tordai hasadéokban tettünk először túrát. Mikor végre elértük a hasadék végét, elégedetten mártóztunk meg a kellemes hegyi patak vizében, csak hogy utána feljebb sétálva holtra váltan szembesüljünk a fürdőző bölénycsordával. A buszba visszakaszálódva Szováta és Marosvásárhely irányába mentünk tovább, ahol a

belvárost és a kultúrpalotát csodáltuk meg. Innen utunk Korondra vezetett, itt mindenki kedvére válogatott a bájosabbnál bájosabb népművészeti agyagedények széles kínálatából.

Ezen az estén átköltöztünk a gyergyószentmiklósi szállásunkra. Hallottunk róla, hogy nem kell lepukkant hotelre számítani, de a látvány így is elkápráztatott mindenkit. A tágas, modern szobákban saját televízió és zenélő zuhanyzó várt minket, ami kétségkívül az utazás egyik legnagyobb szenzációja volt.

A kiadós „gyilkosozás” és alvás után a lélegzetelállítóan szép Békás-szorosban sétáltunk. Ezután a csapat a Gyilkos-tavat látogatta meg. A csónakázás elmaradt, de a lelkesebbje pótolta egy bogáncscsatával, ami után képtelenek voltak visszavenni a pólójukat, annyira beleragadt a szűrés növény.

A nap és a túra csúcspontja vitathatatlanul annak a hegynek a megmászása volt, ami a tó fölé emelkedik. Sajnos volt, aki elhullt közülünk a hosszú harc alatt, de akinek sikerült feljutnia, annak fantasztikus látványban volt része.

Az utolsó előtti reggelen már kissé fáradtabban, de lelkesedéséből mit sem veszítve indult útnak az osztály. Aznap épp csak megmenekültünk az eső elől a Maros forrásánál, miután Má-défalván tettük tiszteletünket a veszedelem hőseinek emlékhelyénél. Innen a Szent Anna-tóhoz látogattunk, ahol először a lápot tapogattuk meg mezítláb, majd a tóban vettünk tisztító-fürdőt. (Azt hiszem, épp ideje volt a tordai bölény-kaland után.) Aznap utolsó állomásunk a csíksomlyói kegytemplomnál volt. Itt páran ellátogattunk az ásványvízforrásokhoz osztályfőnökünkkel, ahol hűsítő lábfürdőt vettünk.

Este meglepetés várt ránk: egy tanyán vacsoráztunk, ahol vidám zene és tábortűz adta meg az utolsó este méltó hangulatát. A lelkes táncolás után alig volt erőnk már hazasétálni a szállásunkra a város széléről.

Utolsó reggel az idő is olyan szomorú volt, mint mi, hogy el kell hagyni ezt a kedves helyet. De legkevésbé sem fogytunk ki a kalandokból: a parajdi sóbányában kiállítást néztünk meg és

Osztálykép Erdélyben

a lent kialakított templomban elénekeltük a Himnusz. A felszínre érve áfonyát vettünk helyi árusoktól, majd gyorsan megvettük a még hiányzó emléktárgyakat.

Abban a hitben szálltunk vissza a buszba, hogy még megnézünk pár Ady által híressé tett várost, de egy hatalmas dugó miatt három óras késésbe kerültünk. Így megnéztünk pár filmet és utunkat egyből a határ felé vettük. Éjjel mindenkit élményekkel telve, vidáman találkozott a szüleivel.

Martinovszky Zsófia
11.D

Brazília európai szemmel

Ki ne gondolt volna már arra egy esős, hideg novemberi reggelen, milyen jó is lenne, ha ma nem kellene egy fizika, egy történelem és egy matematika órára járni, de jó is lenne valahol máshol. Így voltam ezzel én is. Már általános iskolás éveim végén azon gondolkodtam, hogyan is lehetne szétnézni egy kicsit a világban. Adódott is egy lehetőség, amiről korábbi krúdys cserediákoktól hallottam. Első lépésként meghallgattam egy rövid ismertetőt a Rotary cserediák programjáról, ami után szüleim beleegyeztek, hogy én is részt vegyek valami ilyenben.

Végül 2007 nyarán elérkezett a nagy nap, július 23-án felszálltam a Budapest-Frankfurt, ott pedig a Frankfurt-Rio de Janeiro járatra, és 32 óra utazás után megérkeztem Piraporába, ahol később egy évet töltöttem. Pirapora egy kis, 50000 fős város, Minas Gerais államban, a Sao Francisco folyó partján. Az emberek nagyon barátságosak, kedvesek, tényleg majdnem minden fiú tud focizni, és minden igazi brazil tudja a szamba alaplépését, amit nekem egy év alatt sem sikerült elsajátítanom, barátaim minden erőfeszítése ellenére sem.) A Rotary cserediákjainak kötelező iskolába járniuk, így ezt természetesen én sem hagyhattam ki, de ezt ne úgy képzeljétek el, mint az itthoni dolgos hétköznapiakat. Az iskola ott (csak arról nyilatkozhatok, ahová én is jártam, nem szabad általánosítani) teljesen máshogy működik, mint nálunk. A tanár-diák viszony sokkal közvetlenebb, ami azt eredményezi, hogy a diákok meg sem próbálnak legalább suttogva beszélgetni az órákon (vagy legalábbis a nagy részükön), és ha kedvük szottyan, akár át is vándorolnak a terem egyik végéből a másikba. Néha még énekelnek is, akár a tanárral együtt. El kellett telnie egy kis időnek, mire ezt (és sok más dolgot) megszoktam, de tulajdonképpen az volt a célja a kiutazásomnak, hogy megismerjek egy másik kultúrát és megpróbáljak beilleszkedni. Az elején persze furcsa volt az egész helyzet. Minden kedvességük ellenére (vagy talán pont azért?) vendégnek, kívülállónak éreztem magam. Nem tudták, hogyan közelítsenek hozzám, mert csak annyit

tudtak rólam, hogy én valahonnan messziről jöttem. Fogalmuk sem volt arról, hogy mi például nem ölelünk meg és nem adunk pusztát mindenféle ismeretlen embernek már az első találkozásunkkor, ja és az is elég hamar világos lett számukra, hogy a portugál nyelvnek sem vagyok nagymestere, így aztán sokakat már ez visszatartott az ismerkedéstől. Néhány hónap után ez az akadály is elhárult, persze addig sem voltam magányos. Akadt néhány ember, akivel nagyon jól megértettük egymást angolul is. Ők segítettek a portugál tanulásban is.

Az egy évet két családnál töltöttem. Az első családnál négy, a másodiknál nyolc hónapot. Ez idő alatt lehetőségem nyílt megismerni néhány nagyobb várost, történelmi és más tájakat is. Jártam az Amazonas esőerdőben, és a második fogadócsaládom elvitt egy óceánparti nyaralásra, valamint jártam Brazília városban és más kevésbé közismert helyen is. Délutánonként és a hétvégéken sok időt töltöttem az osztálytársaimmal, gyakran kosaraztunk vagy mentünk ki egyszerűen csak a folyó partjára beszélgetni. Sokszor megfordultam a második fogadó nagymamám farmján is, ami hatalmas területet foglal el, és marhatenyésztésre használják. Az állatok mindig más parcellában legelnek, és egy farmer terelgeti őket. Ez is része Brazíliának, ugyanúgy, mint a karnevál, amit nemcsak Rio de Janeiroban rendeznek meg, hanem ezen a pár napon még Brazília legkisebb falujában is felvonulnak a szamba táncosok, vagy éppen az utca szélén ülő, gitározó és éneklő néger bácsik, esetleg a kisfiúk, akik nyereg nélkül ülik meg a lovat, és van olyan nap, hogy csak az utcán szedett mangóból esznek, hiszen nincs pénzük másra. Igaz, hogy Brazíliában rosszabb a közbiztonság és nagyobbak a vagyoni különbségek, mégis több vidám és mosolygós embert lehet látni, mert az utcákon mindig szól a zene valahonnan, és már annak is lehet örülni, hogy 365 napból körülbelül 340-en süt a nap...

Ebben a kis beszámolóban csak néhány dologról tudtam szót ejteni, de természetesen rengeteg minden történt még velem az ott töltött idő alatt. Sok mindennel találkozok egy cserediák az egy év alatt, és persze nem minden fenéig tejfől, de mindenképp MEGÉRI!!!

*Martinovszky Fruzsina
12.D*

Interjú

Turcsán Krisztina Tanárnővel

Szeptemberben több új személlyel bővült a tanári kar. Köztük Turcsán Krisztina tanárnővel. Megérkezésével új némettanárt kapott az iskola és a diáksereg, valamint elindult a francia szakkör, s újítként a francia a 2009-2010-es tanévtől iskolai keretek között tanulható nyelv lesz. Az interjúban tapasztalatairól, a francia és német nyelv szépségeiről, a jövőbeli terveiről kérdeztem a tanárnőt.

– Bonjour Krisztina. Meine erste Frage ist, wie Sie sich in unserer Schule fühlen? (Az első kérdésem az, hogy hogy érzi magát az iskolánkban?)

– Én jól érzem magam az iskolában, bár vannak nehezebb napok, meg vannak nehezebb hetek is, amikor jobban elfáradok.

– Minden osztálynak egységes tanterv alapján állítja össze az óratervet, a tanmenetet, vagy minden osztálynak a mentalitásától, a hangulatától függően esetleg a tudástól függően?

– Szerintem ugyanazt a leckét két csoportban, vagy ugyanazt a tankönyvet két csoportban nem lehet ugyanúgy tanítani. Minden csoportnak más az összetétele, az érdeklődési köre, más-hol vannak a gyengéik, máshol vannak az erősségeik, és emiatt szerintem minden csoportra egyéni módszereket kell kidolgozni. A másik a hangulat. Ez egy nagyon-nagyon fontos momentum. Igen, van, amikor én eltervezek egy órát, és egy teljesen más órát csinállok, mert látom, hogy ez most ma nem fog menni, mert olyan az időjárás, vagy olyan történt előtte, vagy olyan várható az én órám után, ami az én órát alapvetően befolyásolja. De, ez a munkámnak a kellemesebbik része, hogy minden csoportnak megpróbálok érdekességeket bevinni, vagy valami újat, valami ötletes dolgot kipróbálni velük, kitapasztalni, hogy ki mire vevő, szerintem ez egy jó része a tanári munkának.

– Miért pont a nyelvek, és miért pont a tanári szakma? Gyermekkor öröm, hogy sikerélménye volt a nyelvekben? És ha ennyire jól mennek a nyelvek, akkor miért nem... mondjuk tolmács?

– A tanári pálya, ahol kikötöttem, igaz!? Anyukámék sokszor mesélték, hogy kicsi koromban mindig „tanárnénis”-et meg „óvónénis”-et játszottam a macijaimmal, meg a babáimmal, persze én erre már nem emlékszem. Azért választottam két nyelvszakot az egyetemen, mert nálunk annak idején, amikor én érettségiztem, még nem volt ekkora választék az egyetemek és főiskolák között. Mindenki arra a szakra ment, amelyik tantárgyból jó volt. Mivel nekem ez a két tantárgy ment a legjobban, ezért, úgymond evidens volt, hogy na akkor nyelvszak. Igazándiból akkor még nem döntöttem el, hogy én ezzel mit akarok kezdeni, csak azt tudtam hogy ez a két szak lesz, és ezen az egyetemen, a Debreceni Egyetemen, ami nekem nagyon-nagyon tetszett. Elvégeztem, többfajta lehetőség állt nyitva előttem, és akkor úgy voltam, hogy na, akkor leszék egy kicsit tanár, aztán nem kicsit lettem tanár, hanem itt ragadtam, ezen a pályán.

Ami a tolmácsolást illeti, igen, ezért a legjobb tanítványaimat mindig megpróbálom rábeszélteni, hogy legyenek tolmácsok, mert én ezt kihagytam. Amikor kint voltam Németországban

egy szemeszterre, nagyon jó tolmácsképzést indítottak be, és még az anyagi feltételeim is meglettek volna, azóta is nagyon-nagyon bánom, hogy nem próbáltam meg. Lehet, hogy nem lettem volna jó tolmács, lehet, hogy nem is kaptam volna munkát, de legalább megpróbáltam volna, hogy na mégis milyen lennék, mint tolmács. Ezért, mivel ezt kihagytam, és bánom, minden tanítványomat megpróbálom rábeszélni, hogy az én álmodmat megvalósítva legyen ő tolmács.

– Szép ez a francia-német szak. De hol marad az angol? A mai világban ez annyira furcsa, hogy nem az angol. Mármint az angol, olyan világnyelv, az angol körül forog minden, pedig, én mondjuk, személy szerint a franciát jobban szeretem, mint az angolt. Szóval, az angol kimaradt? Vagy emellett még van angol is csak az nem tanítási szintjen?

– Igen. Nekem az angol egy megvalósulatlan álom. Én még az a korosztály vagyok, aki általában iskolában egy nyelvet tanult, és az az orosz volt, amit természetesen úgy utáltunk, mint most szegény diákok utálják a németet. Én soha egyetlen diákomra nem haragszom, ha nem szereti a tantárgyamat, mert átérzem, tudom, hogy ugyan azt érzi, amit én éreztem az oroszsal kapcsolatban. Utána, gimnáziumban angol-francia szakot jelöltem be, de nem volt olyan szerencsém. Pont a mi csoportunknak nem volt elég angol tanár, így sorshúzással döntöttük el hogy ki lesz angolos, és ki lesz németes. Tehát így a gimnáziumban az angol nekem kimaradt. Utána az egyetemen háromszor, négyszer is nekifutottam az angoltanulásnak, de igazán komolyan majd akkor kezdtem el tanulni, amikor a nyelviskolában dolgoztam. Azóta is próbálom magam fejleszteni, de nem mindig van rá időm, vagy energiám.

Igen. Tényleg az angol körül forog a mai világ. Bár talán nem biztos, hogy mindig így marad. A XVII. században, vagy a XVIII. században a francia körül forgott a világ. A diplomácia nyelve a francia volt. A politikai tárgyalások a szalonokban, az emelkedett filozófiai, irodalmi beszélgetések, akár Oroszországban, akár Angliában, akár Franciaországban voltunk, franciául zajlottak. Ott van a Háború és Béke Tolsztojtól, tele van francia mondatokkal. És tessék. A francia lecsengett. Mi van, ha egyszer az angol fog lecsengeni, erre nincs esély?

– A francia és a német közti különbségek érdekelnének, tanítási szempontból, tanulási szempontból, vagy bármilyen szempontból.

– Igen, a francia-német szakon évfolyamonként 1-2 embert volt. Elég ritka párosítás volt ez az akkori időben. Szerintem két alapvetően különböző nyelvről van szó, mind a kettőnek megvannak a maga nehézségei, meg a maga könnyebbségei. A németben szerintem jobban el tudom magyarázni a nyelvtant, sokkal alaposabb a szókincsem is, ami persze másik nyelvből is fejleszthető, meg fejleszthető, de akkor is ez egy logikusabb nyelvtanú, egyszerűbb kiejtésű, és viszonylag tanulható nyelv. A franciának megvannak a maga szépségei, ugye sokan mondják, hogy olyan szép dallamos, de a francia kultúra, és a francia nyelv nem adja meg magát olyan könnyen, mint a német. A kiejtés, a leírás, a rengeteg rendhagyó ige, teljesen egy más világ, viszont nagyon sokan nagyon jól meg tudják tanulni.

– Ez egy kombinált kérdés lesz, „Tervek a jövőre” címszó alatt. Egyrészt a tanári tervek, pl: ha jövőre elkezdődik a francia tanítás, hogy tervezi, milyen vonalon? A másik része pedig kicsit személyesebb: magánéleti tervek, mint például tolmácskodás, vagy bármi, ami még megvalósítható a jövőre nézve?

– Igen, a jövő év nem lesz könnyű a franciával kapcsolatban. Most, amikor meghirdettem a francia szakkört, elég érdekesen alakultak a dolgok. Jövőre egy vagy két csoport lesz franciából. Tervezek haladó csoportot, akik úgy jönnek az iskolánkba, hogy x év nyelvtanulás áll a hátuk mögött, és tervezek kezdő csoportot is, mert a kezdő csoportban nagyon nagy a lelkesedés, és nagyon nagy a kitarás, ami nekem imponál. Tehát mindenképpen, jövőre is lesz kezdő és haladó csoport, ezen változtatni nem szeretnék, és igyekszem kamatoztatni az idén megszerzett franciatanítási tapasztalataimat, mert nagyon sokat tanultam én is a diákoktól, és nagyon jó órákat tudunk együtt tartani.

A tolmácskodásról én már lemondtam. Ez az én koromban, családos emberként, már nem

pálya. Egy igazán jó tolmács az általában Pesten, vagy külföldön dolgozik, ugrasztják, éjszaka tárgyalásra megy, vagy balesethez megy tolmácsolni. Többnapos konferenciákra utazik el, vagy ha ide jönnek vendégek, akkor őket kíséreti, tehát ez egy fiatal, független embernek az életmódja, aki bírja és szereti a pörgést, és mobil, flexibilis, ami a mai világban fontos. Én erről már lemaradtam, majd valamelyik tanítványomat megpróbálom rábeszélni, hogy legyen tolmács, hogy legalább az ő kis világán keresztül megismerhessem. A másik nagy szerelmem az a fordítás. Sokáig dolgoztam mellékesként fordítóirodában, azt nem kell feladni. Az egy olyan fajta munka, amit bármikor abba lehet hagyni, bármikor újra lehet kezdeni, jó változatosságnak, mindenfajta fejlesztésnek is tökéletes szerintem. Úgyhogy nagy terveim nekem nincsenek.

– *Milyennek érzi a Krúdy-s diákok képességeit? Így a nyelvek terén. Mindig azt mondják, hogy hú, hát a Krúdyba milyen okos gyerekek járnak, meg milyen reálosok, de a nyelv az egészen más. Mennyire nyilvánul meg ez a jó képesség a németen keresztül, vagy akár a franciaszakkörön keresztül?*

– Tanítottam már egyszer egy félévet a Krúdyban, akkor is nagyon jól éreztem magam, és utána a másik gimnázium ehhez képest egy picit csalódás volt. Most amikor úgy mond „viszszajöttem” ebbe a gimnáziumba, azt kaptam, amit vártam. Kifejezetten okos, tehetséges, nagyon-nagyon ügyes, aktív tanulók. Tény nem szeretik a németet, így emiatt nem tudom úgy lemérni, hogy mennyire jók a képességeik, mert biztos vagyok benne, hogy az a hozzáállás, vagy azok a nem olyan túl jó jegyek, vagy dolgozatok, amiket én kapok nem a képesség hiányának köszönhető, hanem a kedvtelenségnek. Amúgy a nyelviskolában is sok Krúdys tanítványom volt, és mindig kiemelkedtek a többiek közül. Könnyen tanulták, gyorsan tanulták, két-három nyelvet hamar elsajátítottak. De ezzel nekem is tisztában kell lennem, hogy egy Krúdys diáknak nem a nyelv a cél. A nyelv az csak egy eszköz, hogy az ő pályáján annyival is nagyobb legyen a tudása a mozgástere. Ezért másképp is kell tanítani, és ők is másképp tanulják. Az a benyomásom, és ez egy nagyon érdekes benyomás, hogy nagyon céltudatosak és nagyon tudatosak, már az elsősök is. Elég ritkán látni szerintem ennyire eltökélt, kitartó tanulókat, mint ebben a gimnáziumban.

– *Az utolsó kérdésem az lenne, hogy azoknak a diákoknak, akiknek esetleg nem olyan jó a nyelvérzékük, vagy nem mennek annyira a nyelvek, azoknak mit tanácsol?*

– Mindenképpen elsődlegesen, hogy tanuljanak angolt. Én tanultam oroszul, németül, franciául, angolul, tehát én közelebről ezzel a négy nyelvvel ismerkedtem meg, egy nagyon picit a spanyollal, amit a jövőben esetleg szeretnék újrakezdeni. Az a benyomásom, hogy az angol nagyon hamar ad sikerélményt. Ez pedig nagyon jó. A sikerélmény doppingol, motivál, további munkára ösztönöz. Az általam tanított két nyelvről ugyanez nem mondható el.

Aki úgy érzi, hogy nem olyan jó a nyelvérzéke... Szerintem a nyelvérzék vagy létezik, vagy nem. Ha létezik, akkor fejleszthető és fejlesztendő. Szerintem az, hogy valakinek nem olyan jó a nyelvérzéke, az esetleg abban nyilvánul meg, hogy gyengébb a hallásértéke, vagy picit nehezebben rögzül a jó kiejtés, de igazándiból nagyon szép szinten bárki el tudja sajátítani a nyelvet. Feltéve, ha rendszeresen foglalkozik vele. Akinek nincs nyelvérzéke, vagy úgy érzi, hogy neki ez nem megy, az se keseredjen el, próbálkozzon. A lényeg a kitartás és a rendszeresség, pont úgy, mint a sportban.

Köszönöm.

Kedves Diáktársaim! Amint ezen interjúból is kiderült, elkeseredésre semmi ok, ha valaki úgy érzi, nem elég jó a „nyelvérzéke”. Legyetek kitartóak, szorgalmasak, és ne csak a nyelvekben, az élet bármely területén. Ne felejtsetek, bármit elérhettek az életben, ha nagyon akarjátok! Előttetek az élet, s azt gondolom, ez a gimnázium megfelelő alapokat ad, hogy megvalósítsátok az álmaikat, bármilyen merészek legyenek is.

DÖK

Aki közléről ismeri Hollandia múltját, jelenét és a nyelvét...

Vámosi Edina tanárnő ettől az esztendőőtől tanít az iskolánkban német nyelvet, de szinte azonnal kiderült, hogy hollandul is jól beszél. Ennek a két dolognak az apropóján beszélgettem vele.

– *Hogyan nyílt lehetősége, hogy a holland nyelvet tanulhassa?*

– A Debreceni Egyetemen másodéves német szakos hallgatóként kezdtem el hollandul tanulni.

– *Mesélne valamit a kezdeti indulásról?*

– Mivel a középiskolában német és angol nyelvet tanultam nagy lelkesedéssel, úgy véltem a hollanddal sem lesz nehéz dolgom, hiszen mindhárom nyelv a germán nyelvcsalád tagja, szókészletük, mondatszerkezetük, nyelvtani szabályaik nagyon hasonlóak. Mindemellett rendelkeztem fölös energiával és elegendő szabadidővel, amelyek a nyelvtanulásnál elengedhetetlenek.

– *Milyen háttérismeretek segítették a nyelvtanulást?*

– Az egyetemen kiváló magyar és holland anyanyelvű tanárok oktattak. Bevezettek minket, holland szakos hallgatókat a Németalföld (a mai Benelux államok) és az egykori holland gyarmatok irodalmába, történelmébe, kultúrájába, művészetébe, a holland nyelv hangtanába, a mondatalkotás szabályaiba, a nyelv keletkezésének történetébe.

– *Egy nyelv elsajátításában nagy segítséget jelent, ha anyanyelvi közegben is használhatja az ember a nyelvet. Önnek nyílt ilyenre lehetősége?*

– 2002 nyarán ösztöndíjjal egy hónapot Belgiumban, Gentben tölthettem, ami még jobban megszerettette velem a holland nyelvet.

– *Mesélne az ott eltöltött időről?*

– A négy hét során ellátogattunk Brüsszelbe, Antwerpenbe, Brugges városába, melynek történelmi óvárosa a világörökség része, valamint túráztunk a Holland lápvidéken is. Csodálatos volt előben látni azokat a régi városokat és híres épületeiket, utcáikat, amelyekről az egyetemi előadásokon hallottunk. De a legjobb az volt, hogy anyanyelvű emberekkel gyakorolhattam a holland nyelvet, amit ekkor szerettem meg igazán.

– *Mikor fejezte be tanulmányait?*

– 2004 júniusában fejeztem be német és holland szakon az egyetemi tanulmányaimat.

– *Hol kezdett először tanítani?*

– 2004 szeptemberétől Mátészalkán az Esze Tamás Gimnáziumban kezdtem tanítani először a német nyelvet, majd a 2006/2007-es tanévben 2. félévtől szakkör keretein belül a holland nyelvet is.

– *A Krúdyban milyen segítséget kapott a holland nyelvoktatás beindításához?*

– 2008. szeptemberében kerültem ide, ahol azonnal lehetőségem nyílt egy holland szakkör beindítására. A Krúdy Alapítvány segítségével beszereztük a legjobb holland nyelvkönyveket, szótárakat, cd-eket, amelyek segítségével a diákok sikerrel sajátíthatják el a nyelvet.

– *Köszönöm a beszélgetést!*

DÖK

A balatoni kecskekörmökre

és a tihanyi ekhó mondájára épülő mesedráma
egyik részlete adta e kis írás magvát...

„Mindenik embernek a lelkében dal van és a saját
lelkét hallja minden dalban (...)”

(Babits Mihály: A vihar)

Gimnazista koromban sokat gondolkodtam ezen az idézeten. Többször értelmeztem, ismételtetem, ízlelgettem a mondat szavait, séta közben vagy órán, ha eszembe jutott. Egy 15 éves gimnazista lánynak ez feladta a leckét alaposan.

Ma is gyakran gondolok rá, ha nem is a balatoni kecskekörmök kontextusában. Azt hiszem, mára már sejtem, mit takarhat az idézet. És a kontextus? Nos, azt csak a diákjaim tudják... Hiszen megélni nap mint nap mindezt, ők tanítottak/tanítanak meg engem.

2009 tanévkezdet évnyitó himnusza alatt arra gondoltam, hogy ez a szeptember is olyan lesz mint a többi; el kell végezni az éves feladatot: irodalomóra, nyelvtanóra, etikaóra 7. 8. 9. 10. 11. osztályok. Aztán elérkezett az első tanóra... majd a második, a kilencedik, a huszonötödik, a harmincharmadik irodalom, nyelvtan, etika... Igen, gyakran kérdezték tőlem a felnőttek más intézményből, hogy megbántam-e a pedagóguspályát, hiszen a mai diáksággal alig lehet bírni, fegyelmezési problémák, a szorgalom hiánya, stb. Szóval ők a Krúdys-diákok. Valahogyan ennek a köztudatban élő képnek a másolata nem egyezett meg azzal, amit én tapasztaltam.

Úgy esett, hogy minden nap tanultam valamit a mai diákságtól...

A Hetedikeseimtől, akik mindig úgy néztek rám, mint valami mesebeli figurára, aki sokszor nevet, meséket olvas, furcsán veszi fel a kabátját...

A Nyolcadikosaimtól, akik sokszor lapozták végig azzal a füzetüket, hogy mi lesz, ha a harmadik is be fog telni..(?) és a finnugor-családfát még mindig nem adtam oda nekik...

A Kilencedikeseimtől, akikből három osztályom is volt/van... akik óvva intettek, hogy a „Nem-karácsonyfá”-nkat fel ne borítsam, vagy egy „nemdísz” tegyünk fel rá, akik meglepetésekkel fogadtak engem... egy-egy gilisztával a shakes-pohárban (szigorúan bioszosan) vagy cirkuszi mutatványokkal (a folyosón)... vagy én őket leptem meg egy-két írománnyal... vagy akiktől a „horizont-összeolvadás” pantomimjátékát tanultam meg, akik „a gátis triplamagyar-órákat hiányolták”...

és a Tizedikeseimtől, akiktől én tanultam önuralmat, összetartást, és józanságot...

és végül a Tizenegyedikes osztályaimtól... azokon a bizonyos etikaórákon nekem kellett tanulnom többet mondjuk a kaméleonlétről... négy különböző osztály... különböző elvárásokkal... ugyanazokkal a témakörökkel... párkapcsolat, feminizmus, barátság... igen sokat tanultam. Az esztendő eléggé viharos volt, de így volt szép. Szép év volt.

„És akinek szép a lelkében az ének, az hallja a mások énekét is szépnak.”

Gáti Magdolna
tanár

Interjú Móra Dorottyaival

Ha fellapozzuk az évkönyvet, biztosan találkozunk a nevével legalább három alkalommal, hiszen ebben a tanévben is sok versenyeredményt ért el és ezzel az immár 40 éves gimnáziumunk jó hírnevét öregbíti. Főként biológia terén szerzett már kiváló eredményeket, nézzük csak meg a Kitaibel Pál Országos Versenyen elért 1. vagy az OKTV-n elért 6. helyezését. Kedvenc tantárgya (a biológia) mellett még sok más tantárgyban is remekel. Vass Mihályné tanárnő örömeire több angolversenyen is részt vett és reméljük fog is még indulni, mint például az angol szónokverseny vagy az angol OKTV, ahol idén 13. lett. A rakamazi angol nyelvű drámafesztiválon előadott „Hands across the sea” című darabban játszott főszerepért a „Legjobb női főszereplő”-nek járó díjat nyerte el. Szabadidejében sokat olvas és hastáncol, erről a saját szemünkkel is meggyőződhetünk a Kerti Partyk alkalmával.

Interjút készítettem Móra Dorottyaival, amiből remélem kiderül, honnan van ennyi ereje és ideje arra, hogy a kitűnő bizonyítványa mellé ilyen szép versenyeredményeket ér el és még igényes kikapcsolódásra is talál alkalmat.

– A biosz mellett még mely tantárgyak tartoznak a kedvenceid közé?

– Ez a kérdés célközönségünk ismeretében diplomatikus választ érdemel. Mondjuk úgy, kevés az olyan tantárgy, aminek létjogosultságát tagadom, a többivel pedig elvből igyekszem a legjobb tudásom szerint megbirkózni.

– Ha valaki meghallgatta az angol színdarabot, biztosan feltűnt neki, hogy nagyon szép kiejtésed van. Hogyan fejlesztetted ki ezt a tehetségedet?

– Köszönöm. Azt hiszem, a kiejtésemet főként az angolul nézett filmek alakították. Csak lassanként fedeztem fel, hogy ilyen módon rengeteg különböző akcentussal, árnyalattal találkozhat az ember, és biztosan sokkal szórakoztatóbb is, mint egy hangos szótár használata.

– Jövőre itt az érettségi, félsz tőle vagy éppen ellenkezően várod már?

– Félek hát! Úgy tűnt, hogy különösen a harmadik évtől igyekeznek kifejleszteni a diákságban egy egészséges drukkot, de a mindenkori érettségik eredményei azt mutatják, hogy ez jó taktika. Szóval azt mondják, érdemes félni, nekem nem esik nehezemre a szófogadás. (Mert tudjuk jobb félni mint megijedni- a szerz.)

– Egy picit távolabbi jövőről, mi leszel, ha nagy leszel?

– Sajnos a lelkes bevezető ellenére a jövőbelátás képességével nem rendelkezem. (Pedig dolgozik rajta.) Úgyhogy határozottan körvonalazódott elképzelésem még nincs, de nyitott elmével várom a megvilágosodás pillanatát. Gyöngyhalász, apáca, kötél tánccs, aranyás, hegedűkészítő, oroszlánidomár, archeológus, kelmefestő, hajóskapitány... majd meglátom.

– Mint tudjuk szeretsz olvasni, mi az aktuális kedvenc?

– Úgyes a megfogalmazás: aktuális. A fantasyt nekem találták ki, úgyhogy természetesen volt Harry Potter és Gyűrűk Ura-korszakom, vissza-visszatérnek a Nania Krónikái, és idén engem is megfertőzött a vámpírláz... Persze olvasok olyasmit is, aminek háromnál kevesebb kötet van: utoljára a Krabat a Fekete Malomban- t. Azt hiszem ez a műfaj azért vonz annyira,

mert ahogy C. S. Lewis mondta, az ifjú nem veti meg a valóságos erdőket azért, mert elvárásokról olvasott: az olvasmány minden valóságos erdőt egy kissé elvarázsolttá tesz.

– *Ha a fantasy ilyen monopolhelyzetben van, hogy állsz a kötelező olvasmányokkal?*

– Hogy jó példával járjak elől: Eddig minden kötelezőt elolvastam! (Igaz, a Bánk bán vége felé nem voltam teljesen ébren.)

– *A hastánc kikapcsolódásként szolgál számodra, mikor kezdted el először?*

– A hastáncsal 12 évesen próbálkoztam, és lendületes volt a kezdet, hiszen az ezt megelőző hatévi balett- jazzbalett- hiphop kellő alapot biztosított. Próbáltam csoportokba is eljárni, amennyire időmből tellett, de évekig inkább csak otthon gyakoroltam. Fellépésekre viszont hívtak, tehát igyekeztem repertoáromat a show- jellegű tánc mellett fátylas, dobos koreográfiákkal bővíteni, mostanság pedig az ujjcintányért bűvölöm- a szomszédok kimondhatatlan örömére. Lehet, hogy okos volna a kardos táncsal is megismerkedni... (ha valaki látta a színdarabot akkor már kaphatott ebből is egy kis ízelítőt, ha pedig nem, talán majd jövőre!)

Kocsis Alíz

11. B

Kedves Olvasó!

A következő interjú egy kiváló krúdys sportoló, név szerint Vén Péter életébe enged bepillantást a kezdetektől napjainkig.

– *Ki vagy mi motivált arra, hogy sportolj? Mióta sportolsz?*

– Legfőképpen az motivált, hogy mennyire menő dolog, ha valaki jól tud focizni. Sokkal elismertebb volt az a srác a sulinkban, aki az iskolai focicsapatban játszott. S szerencsémre az akkori testnevelő kiválasztott engem.

Röplabdával kilenc évesen kezdtem el foglalkozni. A szüleim cipeltek be az első edzésekre, mert már akkor is magasabb voltam az átlagnál. Szerencsés születésűként (1992) még a tőlem kisebb korosztály csapatába is befértem. Akkor kezdett el igazán érdekelni a röplabda, amikor már rengeteg helyen megfordultunk egy-egy kupa vagy diákolimpia keretében, és rájöttem, hogy nekem ez a sportág talán több lehetőséget tartogat, mert az alkatom inkább ehhez felel meg, mint bármelyik másik, már akkor általam is kipróbált sporthoz.

– *Milyen sportágakban milyen eredményeket értél el? Melyekre vagy ezek közül a legbüszkébb?*

– Mivel elég sok sportágat kipróbáltam versenyszerűen is (gondolok itt asztaliteniszre, tollaslabdára, kosárlabdára, sakkra és a már említett focira), szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy sikereket értem el mind csapatban, mind egyénileg. Ezek közül talán az egyik legnagyobb élményem az volt, amikor Nyíregyháza színeiben Budapesten focizhattam az országos döntőben 10 évesen. Hihetetlen élmény volt. Egy olyan csapatnak voltam a tagja,

amiről addig álmodni se mertem volna. A továbbiakban viszont csak és kizárólag a röplabda érintett meg igazán. Az okát nem tudom, mindenesetre nekem minden meccs egy élmény volt. A legkimagaslóbb siker a strandröplabdában elért országos 2. és 3. helyezésünk volt, amire nagyon büszke vagyok. Ebben az évben bejutottunk az V. korcsoport Országos Döntőjébe, amelyre eddig még nem volt példa. Az ország 7 másik legjobbja ellen fogunk játszani.

– *Számodra mit jelent a sport, csapatmunka, csapatszellem?*

– Erre pár éve még úgy válaszoltam volna, hogy kellemes kapcsolódást. Ma már el sem tudnám képzelni az életemet sport nélkül. Annyira az életem szerves részévé vált, hogy heti három-négy alkalommal járok edzésekre, ahol másfél-két órát töltök testmozgással.

A csapatmunka, főleg a röplabdában elengedhetetlen. Mind a hat sportoló fontos szerepet tölt be a csapatban. A siker kulcsa a kitartó munka, a kölcsönös, hosszú távú együttműködés és a közös cél. Előfordul, hogy valaki az edzések elhanyagolása miatt veszélyezteti a csapat sikerét, ez azonban súlyos következményekkel járhat. Hiszen ha a csapat valamelyik tagja gyengeséget mutat a pályán, az ellenség kihasználja a helyzetet és a vereség többnyire garantált. A csapatnak minden meccsen maximumot kell nyújtani. Gyakran biztatjuk, esetleg hergeljük egymást, hogy a teljesítményünk jobb legyen.

– *Mennyire tudsz érvényesülni a csapatodban?*

– Szerencsés korosztályommal mindig „nagy öregnek” számítottam a csapatomban, de ennek ellenére természetesen számomra is nyíltak lehetőségek, amelyekkel szívesen éltem. Szerettem a kihívásokat, szerettem bizonyítani és adni magamból valamit. Örülök, hogy egy csapat része lehetek. Van tekintélyem a csapattársaim körében és elégedett vagyok a csapatban elfoglalt helyemmel is.

– *Mennyire fontos az edzők személye a csapatodban?*

– Soha, egy pillanatra sem szeretném kétségbe vonni fontosságukat. Éppen a múlt héten sikerült egy meccs alkalmával a volt röplabda-edzőmmel beszélnem. Ez a hét egyik fénypontja volt. Öröm volt újságolni neki az elért eredményeimet és láttam az arcán, hogy milyen jól esik neki, amikor hozzátettem: „Péterbá’ nélkül nem tartanék itt” (Péterbá’ = Szabó Péter) S persze Fábíán János tanár úr szerepe is rendkívül jelentős, hiszen nélküle valószínűleg véglegesen abba kellett volna hagynom a röplabdát, hiszen edzés hiányában teljesen elfelejtettem volna mindent. Ezúton is szeretném megköszönni munkáját és segítségét. Azt hiszem, a csapat nevében is ebben a pár sorban most legalább tudok egy kicsit törleszteni abból a sok jóból, amit eddig kaptunk.

– *A versenyzés célja a győzelem vagy (sokkal) több ennél?*

– Válaszom egyszerűen egy állítás megcáfolása. Az állítás: a részvétel a fontos, nem a győzelem. Na, most, ha már ott vagyunk a meccs helyszínén, elköltöttünk rengeteg pénzt az utazásra, szállásra, stb., akkor azt nem azért tettük, hogy elmenjünk és a buszból várost nézzünk, majd játszunk pár meccset és kapjunk egy oklevelet a „becsületes részvételért”. Ha már ott vagyunk, tegyünk meg mindent azért, hogy minél jobb eredményt érjünk el, hiszen mégiscsak ezért vagyunk ott. Végére is, nincs annál jobb érzés, mint amikor azt mondja a főszervező a nap végén, hogy: „És a torna győztese a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium!” Eszméletlenül jó érzés.

– *Hogyan éled meg a győzelmet/vereséget? Megünneplitek-e a győzelmeiteket? Ha igen, hogyan?*

– A győzelem értékén nem változtat, hogy milyen fontosságú meccsen nyerünk, de mégis más egy edzőmeccs és egy országos döntő. A győzelem mennyi érzés, a vereség pokoli. Ha munkánknak van eredménye és elismerése, akkor elégedettek vagyunk, ha nincs, akkor csalódottak. A vereség mindig nagy pofon a csapatnak, bárkitől kapunk is ki. (Ettől függetlenül nem bánom, ha nem kell sűrűn az utóbbit megélnem.) Ugyanakkor a pofonok ösztönzések a folytatáshoz és jelzik azt, hogy vannak még nálunk jobbak, van még mit tanulnunk.

Ünnepelni győzelmet nem kifejezetten szoktunk. Győztes meccs után is csak szerényen ünnepelünk: összepacsizunk, összeölelkezünk.

Nem annyira jó megalázni az ellenfelet, mert lehet, hogy másnap ugyanezt fogja tenni velünk más. (Ezt az érzést nem kívánom senkinek.)

– *Sikereid mennyiben befolyásolják vagy egyáltalán befolyásolják-e mindennapi életedet?*

– Elsősorban nem az elismerésért játszok, hanem azért, hogy jól érezzem magam. A csapattársaimat nem versenytársaknak, hanem inkább barátoknak, a játékban partnernek tekintem. Sikereimet pedig nem akarom arra használni, hogy barátokat szerezzek. Ugyanakkor barátaim sem szeretném elveszíteni sikereim miatt. Néha bánt, hogy a barátokkal/barátnőmmel az edzéseket vagy a meccsek miatt kevesebb időt tudok együtt tölteni.

A sport számomra rengeteg szépséggel, de emellett sok lemondással is jár.

– *Sport tanulmányi eredményeidet befolyásolja-e a sport?*

– Szüleim gondosan ügyelnek rá, hogy ne befolyásolja. Komolyra fordítva a szót, eddig semmilyen nagyobb problémát nem okozott. Tanárain szerencsére megértőek ilyen helyzetben, én pedig igyekszem pótolni az esetleges lemaradásaimat.

Hetente két-másfél órás röplabda-edzésem van, továbbá ugyancsak két erőnléti edzés (ki-fulladásig) és esténként – ha jó az idő – elmegyek futni.

– *Környezeted mennyire támogatja sportbeli törekvéseidet?*

– Szüleim mindenben támogatnak. Barátaim közül főként azok tudják elfogadni életviteletem, akik valamilyen szinten érintkeztek sporttal.

– *Milyen jövőbeli terveid vannak a sporttal?*

– Sportolóként ebből a sportágból sem, vagy csak nagyon nehézkesen tudnék megélni, ezért nem vállalom ezt a pályát. Az elsődleges célom most a sporttal csak az, hogy felvételi pontokat szerezzek vele. A másodlagos célom pedig az, hogy középiskola után is folytathassam a röplabdázást. A Debreceni Orvosi Egyetem férfi röplabda csapata az NBI-ben játszik, úgyhogy (egy remélhetőleg sikeres felvételi után) oda szeretnék majd bekerülni és tovább játszani. De egy sportösztöndíjjal is teljesen ki lennék békülve, bár az már nem feltétlenül a reális álmok közé tartozik. Bár az még a jövő titka, hogy megéri/megérte-e eddig a sportra olyan sok időt és energiát áldozni, de azt biztosan kijelenthetem, hogy makk egészséges vagyok.

– *S befekészésképpen: osztálytársadként osztályunk nevében szeretnék sok sikert kívánni jövőbeli terveidhez, s egyúttal megnyugtatni, hogy nem csak azért nézünk fel rád, mert 195 cm magas vagy. Büszkéek vagyunk rád Peti!*

Üdvözlettel: a 6/11. Osztály nevében Borsodi Barbara

A parvánok nem pihennek

Ki ne ismerné Kosztor Mariannt, aki második éve iskolánk ifjúságvédelmi felelőse?

Aki esetleg mégsem, annak érdemes felkeresnie őt a DÖK teremben. Addig is, amíg sorban állsz, olvasd el ezt a rövid kis ismertetőt!

Iskolánk kulturális élete exponenciális emelkedést mutat az utóbbi években. Ez elsősorban a közel két éve iskolánkba érkezett Kosztor Mariann ifjúságvédelmi felelősnek köszönhető.

Mióta velünk van szinte havonta újabb és újabb kiállításokkal találkozhatunk az aulában. Témájuk általában egy aktuális problémakört dolgoz fel, vagy egy világnaphoz kapcsolódik.

Persze nemcsak kiállítások fémjelzik nevét, hanem vetélkedők, fotópályázatok, melyek más tanároknak is ötletet adtak. Ki ne emlékezne arra, amikor szemét lepte el a parvánokat, felhívva figyelmünket a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára, vagy amikor diákíróink alkotásait lehetett megtekinteni?

Emellett osztályfőnöki órák keretében tart előadásokat az ifjúságot napjainkban fenyegető veszélyhelyzetek elkerüléséről; szervezi és felügyeli az iskola kortárs segítőinek a munkáját.

Azonban Mariann tevékenysége még mindig nem merült ki ennyiben, hiszen bármilyen problémával felkereshetjük – párkapcsolati gondok, családi problémák, konfliktusok a mindennapokban, ha tanárt keresel, vagy csak egy megértő emberre vágysz, aki végighallgat, esetleg rávezet a megoldásra.

„Fordulj hozzám bizalommal!”

*Rábai Valéria
6/12/D*

A XII. B osztály és a Szalagavató Kupa története

A szalagavató minden negyedikes diák életében fordulópontot jelent, hiszen ezen az eseményen – amint osztályfőnökünk, Vad Mária tanárnő kitűzte ránk a szalagot – úgymond „érendő” diákokká váltunk, akik készen álltak letenni az érettségi vizsgát a megfelelő tantárgyakból. Persze a 4. év megkezdésekor elkezdődtek a táncpróbák, és amellett, hogy a műsor megformálására rengeteg időt kellett szánni, az órákon is meg kellett állnunk a helyünket. Természetesen az iskolánk és a mi számunkra is a legfontosabb mindig az volt, hogy az órákra megfelelően tudjunk készülni, a szalagavató műsor elkészítése pedig a második helyen állt. Ennek ellenére a krúdys szalagavatók évről évre színvonalasak és jól begyakoroltak voltak.

A Krúdy Gyula Gimnáziumban a szalagavató 2008. október 18-án került megrendezésre. Az osztályunk azon tagjait, akik az angol keringőre jelentkeztek, Illés Dániel – a 4 for dance csapat tagja – tanította be a megfelelő lépésekre, aki végül az első sorból nézte végig félig-meddig elegáns kis lépteinket. Osztályunk műsora Az ember tragédiája című dráma diákos nyelvezetre való átfarmálása volt, hiszen minden szín egy-egy óra (és egyben tanár) paródiáját is jelentette. Sorra vettük a magyar, a történelem, a matematika, a biológia és a kémia órát. Végül a (N)agyszünetben az osztálykirándulásokon készült képeket vetítettük ki. A videó alatt volt lehetőségünk a gyors átöltözésre, hiszen a testnevelés óra még hátra volt. Ez volt az a része az előadásnak, amelyre a legtöbbet készültünk, hiszen a koreográfiát mi magunk készítettük el, ahogy a pompomokat is!

Szerencsére állíthatom, hogy a műsorunk fantasztikusan sikerült, és a próbákba fektetett munka meghozta a gyümölcsét, hiszen a Szalagavató Kupán 3. helyezést értünk el. Mivel a műsor elkészítéséhez az osztály minden tagja hozzátett egy kis darabot, ezért ez a helyezés mindenki számára óriási örömet jelentett.

Szeretném megköszönni az osztály nevében Tanárainknak azt a rengeteg segítséget és támogatást, amelyet nyújtottak nekünk.

A jövőben érettségiző diákoknak ezúton szeretnék sok sikert, kitartást, valamint eredményes vizsgákat kívánni.

Sipos Evelin
12.B

Erdő szélén nagyon jó a kedv...

„...mindenki megítélhesse, erős alapra építettem-e”
(Descartes)

Egy éve volt, hogy beiratkozásra jöttem a Krúdyba. Ekkor már sejtettem, milyen klassz év elé nézek. De ez a pár hónap végül minden várakozásomat felülmúlta.

Nagy izgalommal vártam az augusztust, nem hiába. 11-e, reggel 9 óra, vasútállomás, verébtábor (vagy fecske?). Végre! Számtalan új élménnyel gazdagodtam az alatt a pár nap alatt, nehéz is lenne mindent leírni. Zászlófelvonás, a tábor himnuszának gyakorlása (ó, azt a kedves dalt nem lehet elégszer elénekelni), karhajlítás-nyújtások, pálinkafőzés, ahol a kész termék csak képzeletünkben jelenhetett meg. A lépcsőkön csak szigorúan a szabálynak megfelelően közlekedni! Reggeli tornák, tábor körül futások, amikből sosem elég! Aztán a nagy melegben mindenki megszabadult pár fölösleges (és kevésbé fölösleges) ruhadarabjától, amikből láncot készítettünk; mindent a csapat érdekében! Ügyességi feladatok hagymával, boleróval, kockacukorral, citrommal. A legszerencsésebbek (?) elismerésben részesültek, ezt a kezükre rajzolt T+ jelezte (ebben is sikerült részesülnöm). Említésre méltó még a közös túrázás, az *Érik a szőlő* kezdetű ismert népdal minél több stílusban való előadása, a termékbemutató, a híres légiriadó, az esti repertoárok és akadályversenyek, az esőtáncok, a barna medv!, a Medvedisznöember, a tábortűz, valamint a DÖK-ösök lelkes szerepjátéka.

Talán ennek a jól megszervezett lelkesítő tábornak köszönhető, hogy sikerült közelebb kerülőm a Krúdys Szellemhez, így érthető, hogy nagy örömmel vállaltam az osztály képviselését a Diákönkormányzatban. Habár verébavatón még igencsak kijárt nekünk a jóból.

Csempéket számoltunk, Pizskosvállú Fred és társai képét kerestük, szekrényben énekelünk – természetesen mindezt otthonkában, úszósapkában. Mégis úgy éreztük, ez a mi napunk. Rendesen kitettünk magunkért a műsort illetően, a 9.A Fábry-showja lett a befutó. Eskütétel után már abszolút az iskola diákjainak éreztük magunkat. Az este Óperentzia, Jurij és Váklárma koncertekkel zárult, ezeknek szintén hatalmas sikerük volt.

Elkezdődött számomra a DÖK-ös élet. Szerda délutánonként 3 óraker gyűlés... nem gondolom, hogy ez valakinek is a terhére lett volna, hiszen ilyenkor mindig gondoskodtunk a hangulatról.

Novemberben 3 napos túra Tokajban, ahova sajnos én nem tudtam elmenni, mindenesetre a visszajelzések szerint nagyon jól sikerült. Csak megemlítem, hogy ilyen is volt...

Mi is következik? (Próbálom felidézni a történeteket...) Hát persze! Karácsonyi gyűjtés a sóstói gyermekotthon számára. Az egész iskola adományozott, a diákok lelkesek voltak, így szerencsére számtalan meglepetéssel tudunk az adventi napokban a gyerekek elé állni. Fantasztikus érzés volt ott lenni, nagyon örültek nekünk, és hiába mi vittük az ajándékokat, úgy vélem, többet kaptunk tőlük, mint amennyit adtunk. A szépen feldíszített karácsonyfájuk köré gyűltünk, itt előadták azt a kis műsort, amivel kedveskedtek nekünk. Közös éneklés és gitározás után elköszöntünk. Ilyesmit sem él át akármikor az ember...

Még csak fél év telt el, és mennyi emlék! Nincs megállás, szervezünk tovább. Nem telt sokba, rögtön jött az ötlet: farsang! Huhú, ötlet van bőven, de hát nem úgy megy az. Nincs mese, itt a legviccesebbnek, a legötletesebbnek kell lenni. Jól sült el a dolog, a tanulók többsége beöltözött valami nem hétköznapi ruhába, úgy flangáltunk egész nap a folyosókon, nevtünk egymáson, és persze a tanórákon sem maradt el a jó kedv. Bevallom, nem sikerült mindenkit egyből beazonosítanom.

A jóból sosem elég, következő program a 24 órás kosár. Csapatok és jegyzőkönyvvezetők jelentkezése, programok megszervezése, póló tervezése, plakátok készítése, elrontása, majd újból elkészítése... Szerencsére volt nagy érdeklődés, ez már rossz nem lehet! A meccsek reggel kezdődtek el, és megállás nélkül folytatódtak egész nap. Hajrá, Mókusrackets! Egész este az iskolában voltunk osztálytársainkkal és a lelkes tanárokkal. Volt ott pingpongbajnokság, filmvetítés, íjászat, póker party, Beugró és kosármérkőzések minden mennyiségben. Reggel röpké eredményhirdetés, ahol a 9.A csapata egy tortával gazdagodott, ez megkoronázta az eseményeket. Én személy szerint nagyon jól éreztem magam, és biztos vagyok benne, hogy ezzel nem vagyok egyedül.

Nincs más hátra, mint előre... ismét beiratkozás. És megint ott vagyok, de már az asztal másik oldalán ülök, és verebeket toborzunk az idei verébtáborba, ami minden bizonnyal szenzációs lesz. Ennek érdekében az év utolsó DÖK-ös programjára került sor.

Évzáró után pár órával indult is a busz, a csapat sátorozni ment Harangodra verébtábor szervezés céljából. A szakadó eső sem szegte kedvünket, miközben a csapatokat és programokat szerveztük, sort kerítettünk többek közt egy kis közös főzésre, gyalogtúrára a városba, ürgefogásra (legalábbis megpróbáltuk) és éneklésre... csak, hogy pár dolgot említsek.

És most egy év elteltével megint várom az augusztust, hogy most már szervezőként és csapatvezetőként éljem át a nagyon jónak ígérkező tábor.

Mindenre, ami idén történt szívesen emlékezem vissza. Olyan embereket ismertem meg, akikkel a sok együtt töltött idő rendesen összehozott minket, és egy percig sem bánom, hogy „ide keveredtem”.

És ha már DÖK, és 2008/2009-es tanév... köszönünk mindent, Szilveszter tanár úr!

Lukucz Virág
9.A

A Krúdy Gyula Gimnázium bemutatja...

Meglepő módon nem sokan tudnak a már két éve az iskolában rendszeresen működő filmklubról. Hiába a kirakott plakát, sajnos a legtöbb diák úgy megy el mellette, hogy észre se veszi. Pedig a film különösen nagy hangsúlyt kap a mostani világban, hiszen a képekben kapott információt meg kell tanulnunk megszűrni. A film irányítja figyelmünket, s a világot egy másik szemszögből is látjuk, egy másik ember olvasatában nézhetjük.

Mit takar a filmklub? Nem csupán egy film megnézése, hanem új gondolatok ébresztése is a cél. A három órás program tematikája általában ugyanaz: egy rövid bevezető után megnézzük a filmet, majd megbeszéljük és megosztjuk élményeinket egy finom tea közben. Most persze a legtöbben arra gondolnak, hogy csak unalmas, fekete-fehér művészfilmeket néző örültek vagyunk, akik nem értékelik a mai mozi kínálatát. Ez nem így van! Nagyon sok sikerfilmet is láttunk, bár igaz, hogy a „triviálisakat” kihagyjuk a listából idő és érdeklődés híján (ki akarná megnézni a Shreket harmadjára... tisztelet a kivételnek). Persze nem jöhetne létre mindez Polyákné Tóth Nóra tanárnő nélkül. Ő volt az, aki megeremtette a filmklubot, és annak családias légkört, aki összehozza a csoportot, és irányított kérdésekkel rávilágít a film mélyebb tartalmára.

A továbbiakban egy kis ízelítőt mutatok be klubunk repertoárjából. Tavaly a vallásos, misztikus (*A hetedik pecsét, Simon Mágus, Az ember gyermeke*), a több szemléletből való ábrázolás (*Bábel, Hős*), a Sci-fi (*Az ember gyermeke, Szárnyas fejvadász, 451 Fahrenheit*) került teríték-

re más filmtörténeti remekművek mellett (*Öldöklő angyal, A tanú*). A mostani évben az emberi sors, életút végigvezetése (*Fehér tenyér*), a művészet megértése (*Zongoralecke, Tökéletes trükk*), és az idő és az ember kapcsolata (*Óslakó*) volt a fő téma.

Persze ezekkel még nincs vége ennek a tanévnek, hiszen előttünk van több mint két hónap, és a 24 órás kosármeccs, ahol a klub több filmnek is teret adna. A tanárnő további tervei közé tartozik többek között a három Oscar-díjas *Benjamin Button különös élete* c. film megtekintése is.

Kovács Nóra
6/12.D

**MINDENKIT
VÁRUNK
KÉTHETENTE
A FILMEK
VILÁGÁBAN!**

Cím nélkül

Ha majd a középiskolás unokád megkérdezi, hogy igazából milyen is az a híres felsőoktatás (ha lesz még ilyen egyáltalán) valószínűleg leszel annyira bölcs, hogy csak ennyit mondj: „Tudod fiam, az egyetem nem gimnázium.” Ezzel az örökérvényű igaz mondattal csak az a baj, hogy egy felvételi előtt álló diáknak semmiképpen sem tanulságos, hiszen ő is csak hosszú évek tapasztalatait után tudná ilyen egyszerűen megfogalmazni a lényegét. Vélhetően számodra sem hordoz túl sok használható információt ez a bölcsesség. Ettől függetlenül az biztos, hogy továbbtanulási információk és tudnivalók sokaságát tömik a fejedbe, ami jó dolog, mert így könnyebb dolgod van az amúgy sem túl bonyolult felvételi eljárásban. Különféle statisztikák is készülnek, melyek közül a legfontosabb a ponthatárok listája. Azonban ne felejtse el, hogy ezek csak mérhető adatok! Sem a jelentkezési lap kitöltési útmutatója, sem a ponthatár nem mesél a leendő szakodról és várható környezetedről. Pár tájékoztató közöl részletesebb leírásokat, például a minden tanévben megjelenő Felvételi Tájéoló, azonban azok is inkább korrektek, mint reálisak. (*Aki nem érzi a negatív kicsengését a „korrekt” szónak, az nézze meg A kiállthatatlan című filmet, és ott figyelje meg a korrekt városlakókat!*)

Ha már elhatároztad, hogy mit szeretnél csinálni a következő éveidben, évtizedeidben, akkor ne hagyd magad eltántorítani! Ha azonban még nincs teljesen kialakult elhatározásod, ak-

kor az igazán fontos információkat ne központi kiadványokban keresd, pláne ne az intézmények saját tájékoztatóiban! (Hülyék lennének rosszat írni magukról.) Véleményem szerint a lehető legjobb módszer a tájékozódásra, ha jelenlegi hallgatókkal beszélgetsz. Ők tudnak neked mesélni a főiskolai/egyetemi légkörről, az oktatásról, a szokásokról, a hanyagolható és a lényeges dolgokról. Fontos, hogy olyan emberekkel is beszéljél, akik már olyan munkakörben dolgoznak, amilyenbe te is kerülhetsz, így könnyebben tudsz majd választani. Ha a szakterület már eldöntötted, csak az intézmény a kérdéses, akkor szintén az egyetemistákkal való beszélgetést válaszd!

Sok lehet a kérdőjel, de egy biztos: nem leszel többé középiskolás. Ugyan nekem csak két-hónapnyi közvetlen tapasztalatom van a felsőoktatásról, de annyit már látok, hogy ez tényleg nem gimnázium. Általánosságban mindössze annyi a különbség a köz- és felsőoktatás között, hogy itt két a diákigazolvány (és van rajta egy chip), magáz az előadó, és nincsenek osztálytársaid, sem osztálytermed. Nincs csemetés, nincs ismerős portás néni, és egy darabig nincs megszokás. Van viszont új (és nagyobb) társaság, többnyire új lakhely, új tantárgyak, nagyobb önállóság. Na de hagyjuk, ilyenekkel is tömik a fejedet rendesen. A tömegképzésről is hallottál már egyet, s mást. Valószínű, hogy te is olyan szakra kerülsz, ahol jóval többen lesztek majd, mint a jelenlegi osztályodban. Én azt hittem, ez egy lényegtelen jelenség, de az egyetemi évnnyitón elhangzott két mondat, ami rávilágított naivságomra: „Egyénileg nem foglalkozunk senkivel. Nincs erre apparátus és szándék sem.” Az apparátus hiánya érthető. Nagyjából. A szándék hiánya viszont egyáltalán nem. Ezzel nem akarlak megijeszteni, csupán annyit megjegyezni, hogy te sokkal fontosabb ember vagy krúdysként a krúdysoknak, mint egyetemistaként leszel az egyetemi polgároknak.

Eddig tartott a fölösleges bevezetés, mely megpróbált okos lenni. *(Itt muszáj érezned az „okos” szó erőteljes negatív kicsengését!)* Most pedig kimarad a tárgyalás, és következik a befejezés, amely megpróbál bölcsőbb lenni:

Már említettem, hogy többé nem leszel középiskolás. Most viszont az vagy. A jövő ugyan elképzelhetetlenül hosszabb a jelen pillanatánál így fontosabbnak tűnhet, azonban van egy alapvető hiányossága: nem most van.) Ez annyira komoly, hogy akár komolyan is mondhatnám. Ezért inkább ne foglalkozz annyit a távoli jövőddel, és ha ráérsz, olvasd el a 11-es irodalmi szöveggyűjtemény 302. oldalán kezdődő regényrészletet! Kétszer. Legalább. Aztán csinálj, amit szeretnél! De tényleg. (Hogyha majd az általános iskolás unokád megkérdezi, hogy igazából milyen volt középiskolásnak lenni, tudjál neki mesélni!)

Üdvözlettel:

egy főiskolás/egyetemista

**Válogatás a Természetfotó pályázaton
résztvevő alkotásokból**

Papik Ádám, 11.B: Becsavarodva

Lakatos Gergő, 11.B: Akkor is megmászom...

Kormány Zoltán, 10.B: Fialat őzsuta

Diszházi Gyula, 10.B: Szaporodó szitakötők

Iski Richárd, 9.B: Sonkád–Töltés

Jakab Márton, 11.C: Üvegrózsa

Gerlei Balázs, 12.C: Egy köcsög – Kancsóka

Balogh Gergő, 9.D: Varjak a naplementében

Medgyesi Evelin, 10.B

Martinovszky Zsófia 11.D: Katica

Petró Bálint, 11.A: Óriás

Szabó Ádám 10.B: Virágporgyűjtés

Pálfi Andrea 10.B

Varga Zsuzsanna, 8.D: Középpontban a katica

Virga Teodóra, 9.A: Nemesített ecetfa

Varga György, 11.D: Szép vagyok

Martinovszky Fruzsina 12.D: Felettébb különös

Verébtábor

Szalagavató

12.A

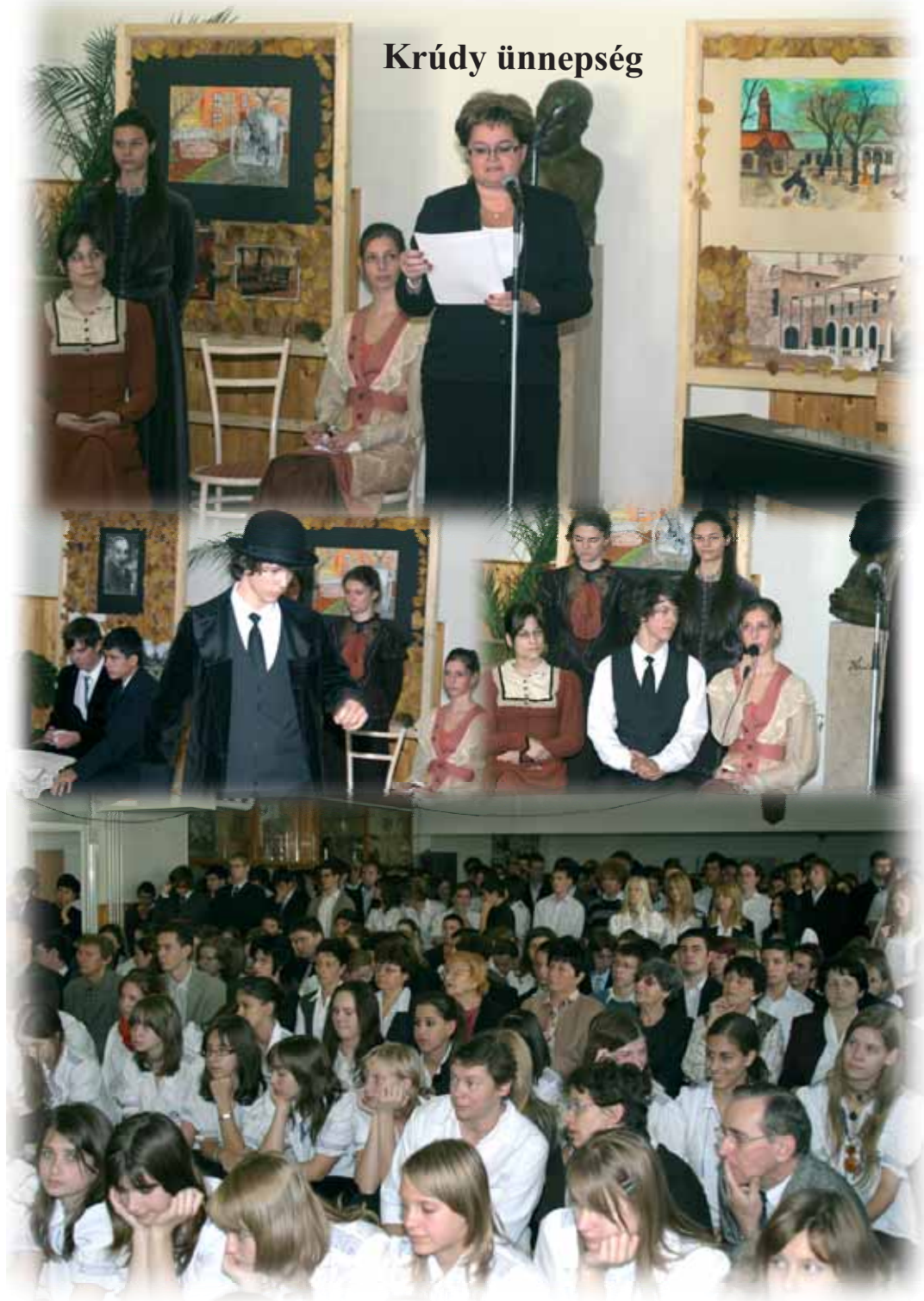

12.B

Krúdy ünnepség

Október 23.

Március 15.

24 órás

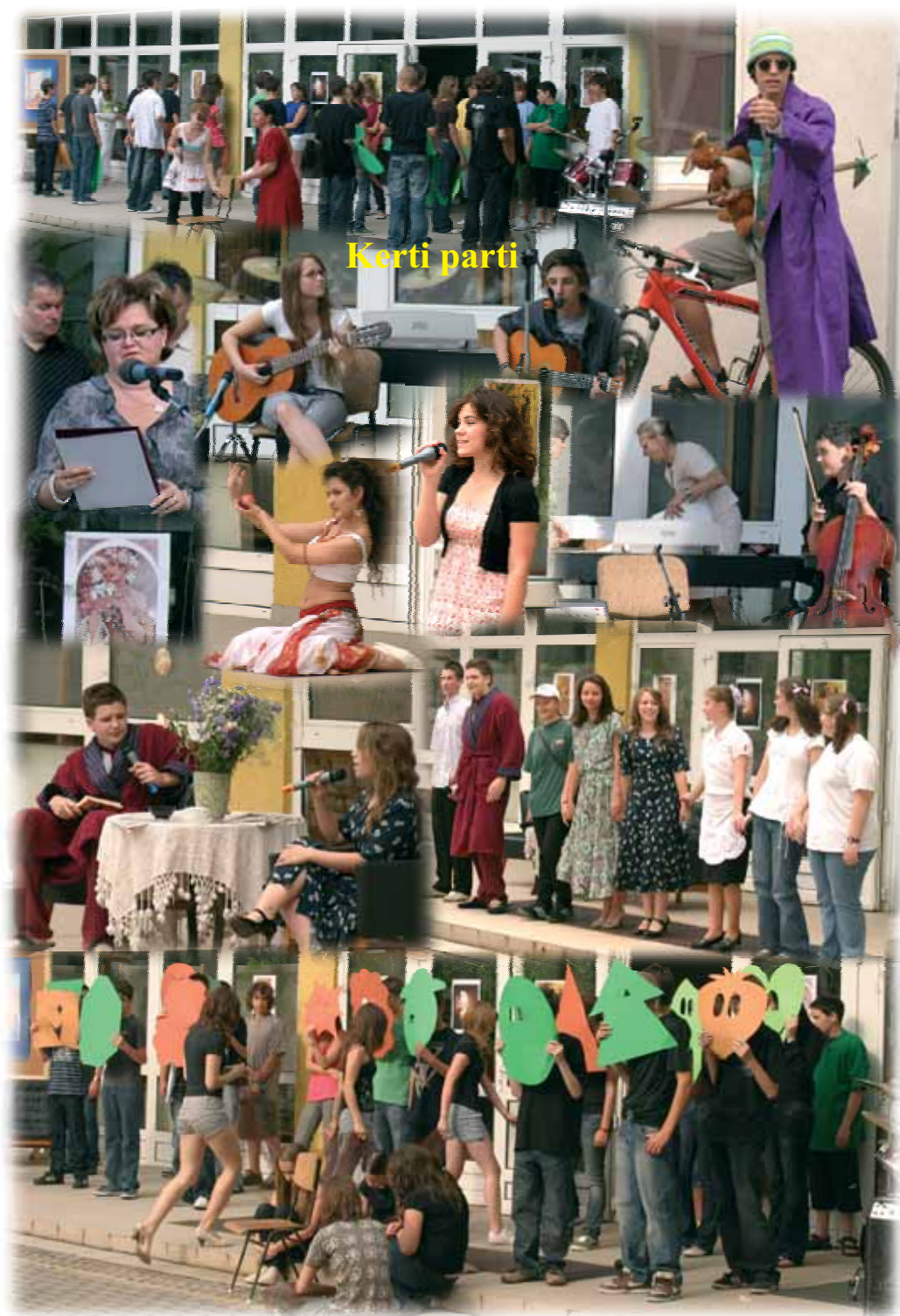

Ballagás

Ballagás

A TANÉV ESEMÉNYEI

2008. augusztus

- 11-16. Verébtábor
- 27-31. Órarendkészítés
- 27 – szept. 01. Szertárak előkészítése, átdó ltár készítése a rajz szertárnál
- 25. 9⁰⁰ Alakuló értekezlet
- 26. 9⁰⁰ Előrehozott írásbeli osztályozóvizsga
- 26. 9⁰⁰ Szakmai továbbképzések
- 26. 13⁰⁰ Kibővített vezetői értekezlet
- 28. 8⁰⁰ Nevelőtestületi nyitóértekezlet
- 29. 9⁰⁰ Előrehozott szóbeli osztályozóvizsga

2008. szeptember

- 01. 7³⁰ Tanévnyitó ünnepély
- 01. Első tanítási nap
- Tankönyvek, ellenőrzők, diákigazolványok kiosztása
- Baleset- és tűzvédelmi oktatás
- 04. 17³⁰ Tájékoztató a 6. és 8. osztályos tanulók számára induló előgondozó szakkörökről, beiskolázásról
- 08-12. Írástudatlanság elleni küzdelem napja alkalmából kiállítás az aulában
- 10. 16³⁰ Összevont szülői értekezlet a 12. évfolyam számára
- 10. 17³⁰ Szülői értekezlet a 12. évfolyam számára
- 11-től Fogadás a németországi Hochdal Gimnáziumból
- 12. Munkaközösségi munkaterv leadása
- 12-ig Osztályozó-, faktos-, szakköri naplók kitöltése, nyomtatványrendelés
- 12-ig OKTV és egyéb tanulmányi versenyre való jelentkezések leadása
- 12-ig Tanmenetek, mikrotantervek elkészítése, leadása, munkaközösség vezetőknek, igazgatónak
- 12-ig Jelentkezés az Iskolai Könyvtári Világnap alkalmából rendezett könyvtárhasználati versenyre
- 15 - 19. Szelektív hulladékgyűjtésről kiállítás az aulában
- 15-től Előgondozó körök indítása
- 17. Diákközygylés
- 24-29. Utazás a dániai Ringe Fri-Og Efer School iskolába
- 25. Tantermek dekorációjának elkészítése
- 25. 17⁰⁰ Összevont szülői értekezlet a 7. és 9. évfolyam számára
- 25. 17³⁰ Szülői értekezlet a 7. és 9. évfolyam számára
- 26. Pályaválasztási tájékoztató anyagának elküldése
- 26-ig Statisztikai adatok megküldése
- 29 – okt. 3. Állatok világnapja alkalmából kiállítás (Állatbarát Alapítvány bevonásával)

2008. október

- 01. Iskolai sportkör közgyűlése
- 03. Verébavató
- 06. Megemlékezés az aradi vértanúkról
- 9. 16³⁰ Összevont szülői értekezlet az érettségiről
a 8., 10. és 11. évfolyamok számára (ebédlő)
- 9. 17³⁰ Szülői értekezlet a 8. 10. és 11. évfolyamok számára
- 11. Tanítási nap (szombat) (október 24-e helyett pénteki órarenddel)
- 13-17. Szegénység elleni küzdelem világnapja alkalmából fotókiállítás az aulában
- 15. 10¹⁵ Filharmónia előadás (Háry szvit)
- 16. Látássérültek nemzetközi napja alkalmából vetélkedő
osztályok között óráközi szünetekben
- 18. 15⁰⁰ Szalagavató
- 20. Iskolai könyvtári nap
- 20. Krúdy Kupa röplabda
- 21. Megemlékezés és kiállítás megnyitása Krúdy születésnapja alkalmából
- 22. Megemlékezés az 1956-os forradalomról és szabadságharcról
- 22. Szünet előtti utolsó tanítási nap
- 23-31. Őszi szünet
- 22-ig Felvételi tájékoztató elküldése a jegyzőnek
- 22-ig Ingyenes tankönyvet igénylők felmérése a 2009/2010-as tanévre

2008. november

- 03. Szünet utáni első tanítási nap
- 03-07. Kicsit másképp – fotókiállítás
Az emlékezés napja Magyarországon
- 06. 15⁰⁰ Megbeszélés a munkaközösség vezetőikkel
- 06. 17³⁰ Pályaválasztási szülői értekezlet a 6. és 8. osztályos tanulók és szüleik számára
- 10-14. Cukorbeteg világnapja, Kiállítás receptekkel
- 14. Iskolai vércukorszint mérés (tervezet)
- 14. Osztályzatok szóródásának ellenőrzése
- 17-21. Ne gyújts rá! Rajzverseny a dohányzással kapcsolatos témában
- 26. 10¹⁵ Filharmónia előadás (Banchieri)
- 28-ig Ingyenes tankönyvet igénylők névsorának elküldése a fenntartónak

2008. december

- 01. AIDS-ellenes világnap, vetélkedő
- 04. 17⁰⁰ Fogadóóra
- 05. Téli tájékoztató
- 10. Emberi jogok napja, Ifjúsági ombudsman előadása
- 10-ig Jelentkezési lapok beadása az egységes írásbeli felvételi vizsgára
- 20. 10⁰⁰ Karácsonyi ünnepély
- 20. Az év utolsó tanítási napja
- 21-31. Téli szünet

2009. január

- 05. Első tanítási nap
- 10. Tanítási nap pénteki órarend szerint
- 16-ig Jelentkezés az emelt szintű érettségire felkészítő csoportokba
- 16. 14⁰⁰ Osztályozó konferencia
- 16. Az első félév utolsó tanítási napja
- 17. Alapítványi bál
- 19 – február 06-ig
A végzős osztályokban az érettségivel, továbbtanulással kapcsolatos tájékoztatás
- 22. Magyar kultúra napja, Múzeumi látogatás
- 23-ig Statisztikai adatok elkészítése
- 23-ig Tankönyvrendelés egyeztetése, leadása
- 23. 14⁰⁰ Írásbeli felvételi vizsga a hatosztályos gimnáziumba jelentkezőknek
- 23-ig A tanulók értesítése a tanulmányi eredményekről
- 24. 10⁰⁰ Írásbeli felvételi vizsga a négyosztályos gimnáziumba jelentkezőknek
- 29. 14⁰⁰ Egységes pótfelvételi
- 29. Félévi tantestületi értekezlet (tervezet)
Az alkohol káros hatásairól előadások az osztályokban osztályfőnöki óra keretében

2009. február

- 12. 17³⁰ Szülői értekezlet
- 13. Érettségi jelentkezési lapok leadása
- 13. Valentin napi diákprogram – postaláda
- 20. A 6. és 8. osztályos tanulók jelentkezési lapjának beérkezése
- 20. Tanítás farsangi maskarában
- 23 – március 13. Szóbeli felvételi az általános tantervű osztályba (tervezet)
- 25. Kommunista diktatúra áldozatairól való megemlékezés

2009. március

- 11. 10¹⁵ Filharmónia előadás (zeneképzület)
- 13. Megemlékezés március 15-éről
- 14. Kosárlabda találkozó volt krúdysokkal a Krúdy Kupa keretében,
nosztalgia házibuli
- 16-20. Kisebbségek hete – képkiallítás az aulában

2009. április

- 02. 17⁰⁰ Fogadóóra
- 06-09. Osztályzatok szóródásának ellenőrzése
- 06-17. Egészségügyi világnap az E betűs termékekről
- 08. Végleges felvételi jegyzék megküldése a felvételi központnak
- 08-09. 24 órás kosármeccs
- 09-14. Tavaszi szünet
- 16. Megemlékezés a holokausztról
- 16. Rendes írásbeli osztályozóvizsga
- 17-ig Tanári megbízások az érettségi vizsgára

- 21. 10¹⁵ Filharmónia előadás (Talamba)
- 27-ig. Az általános iskolából felvett tanulók kiértékelése
- 23. Rendes szóbeli osztályozóvizsga
- 23. Negyedikes búcsúztató
- 29. Magyar rendőrség napja – vetélkedő
- 29. 15⁰⁰ Osztályozó értekezlet a végzősöknek
- 30. Utolsó tanítási nap a végzősöknek
- 16⁰⁰ Ballagás
- 30-ig Egészségfejlesztési, nevelési órák minden osztályban havonta 1 alkalommal

2009. május

- 04. A végzős évfolyam bizonyítványainak, naplójának, anyakönyveinek lezárása, statisztikai adatok leadása
- 04. 8⁰⁰ Magyar érettségi írásbeli
- 05. 8⁰⁰ Matematika írásbeli érettségi
- 06. 8⁰⁰ Történelem írásbeli érettségi
- 07. 8⁰⁰ Angol nyelv írásbeli érettségi
- 08. 8⁰⁰ Német írásbeli érettségi
- 11-25-ig Választható érettségi tantárgyak írásbeli vizsgája
- 22. 40 éves évfordulós rendezvény: kerti mulatság
- 27. Országos kompetencia mérés
- 29. Megemlékezés a Madarak és fák világnapjáról

2009. június

- 02-03. Betekintés az írásbeli érettségi dolgozatokba
- 04-10-ig Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga
- 08-ig A 12. A és a 12. D osztály dokumentumainak elküldése az érettségi elnöknek
- 09-ig A 12. B és a 12. C osztály dokumentumainak elküldése az érettségi elnöknek
- 12. Utolsó tanítási nap
- 12. 13⁰⁰ Tanév végi osztályozó értekezlet, rövidített órák
- 15-17. A 12. A. és a 12. D osztály szóbeli érettségi vizsgája
- 18-20. A 12. B, 12. C osztály szóbeli érettségi vizsgája
- 22. 8⁰⁰ Beiratkozás
- 26. 9⁰⁰ Évzáró ünnepély
- 26. 11⁰⁰ Tanévzáró értekezlet
- 27. Tantestületi kirándulás

2009. augusztus

Verébtábor

Nyíregyháza, 2008. augusztus 31.

*Sallai Judit
igazgató*

VERSENYEREDMÉNYEK

Nemzetközi versenyek

Nemzetközi Kenguru Matematika Verseny

Országos helyezést ért el:

1.h. Róka Péter László	12.A	<i>felkészítő tanárok</i> Koncz István
6.h. Szabó Antal	10.A	Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
13.h. Buzga Viktor	12.D	Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor
14.h. Bartha Kristóf	10.A	Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
18.h. Orosz Ákos	12.A	Koncz István, Dr. Róka Sándor
19.h. Molnár Boglárka	12.D	Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor

A megyei listán helyezést ért el:

1.h. Fodor Fanni	9.A	<i>felkészítő tanárok</i> Varga Szilveszter
2.h. Babély Dávid Márk	9.A	Varga Szilveszter
2.h. Bíró József	11.C	Botrágyi Tibor
3.h. Dicső Tibor	9.A	Varga Szilveszter
3.h. Tajdi Marcell	10.A	Ákos Zsuzsanna
3.h. Sztás István	11.C	Botrágyi Tibor
4.h. Mátyás Eszter	9.B	Botrágyi Tibor, Kallós Béla
4.h. Laki Dániel	10.A	Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
5.h. Ádám Zoltán	9.D	Varga Szilveszter, Kallós Béla
5.h. Bálint Máté	10.D	Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
5.h. Baráz Róbert János	11.A	Botrágyi Tibor
5.h. Zsiros Dániel	12.C	Ákos Zsuzsanna
6.h. Horváth Zsolt	10.A	Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
6.h. Czuczor Tardos Mátyás	11.A	Botrágyi Tibor
6.h. Huszár István	12.A	Konczné Végh Leona
7.h. Jakab Dániel	12.C	Ákos Zsuzsanna
8.h. Varga Gábor	10.A	Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
8.h. Takács László Balázs	11.A	Koncz István
9.h. Danku Annamária	8.D	Paluskáné Muri Erika
9.h. Buzai Bálint	10.A	Katonáné Cserepes Mária
11.h. Papp László	9.A	Paluskáné Muri Erika
11.h. Nagy László Bence	10.A	Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
11.h. Molnár Ádám	11.C	Botrágyi Tibor
12.h. Holes Norbert Zsolt	10.A	Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
13.h. Barabás Zoltán	9.A	Varga Szilveszter
13.h. Vetter Ádám	10.A	Ákos Zsuzsanna
14.h. Márki Anett Neszta	7.D	Paluskáné Muri Erika, Gincsei Tibor
14.h. Balázs Csaba	9.B	Botrágyi Tibor

15.h. Tóth Melinda Sára	7.D	<i>felkészítő tanárok</i>
15.h. Hrubó Orsolya	9.A	Botrágyi Tibor
15.h. Nagy Krisztián	9.A	Varga Szilveszter
15.h. Nagy Lajos	11.C	Paluskáné Muri Erika
16.h. Pál Szabolcs	10.D	Botrágyi Tibor
16.h. Máté Kinga Virág	11.D	Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
17.h. Aranyos János	7.D	Katonáné Cserepes Mária
17.h. Kardos Péter	8.D	Botrágyi Tibor
17.h. Istók Anna	10.A	Paluskáné Muri Erika
18.h. Lukucz Virág	9.A	Katonáné Cserepes Mária
18.h. Droppa Csaba	10.A	Varga Szilveszter
18.h. Csobolya Nóra	11.C	Katonáné Cserepes Mária
19.h. Láposi Viktória	7.D	Botrágyi Tibor
19.h. Sajben Erik	7.D	Paluskáné Muri Erika, Gincsei Tibor
20.h. Kazinczi Márton	10.A	Botrágyi Tibor
		Katonáné Cserepes MáriaDr Kiss Sándor

XVIII. Nemzetközi Magyar Matematikaverseny

Helyezést ért el:

3. díj Szabó Antal	10.A
3. díj Orosz Ákos	12.A

felkészítő tanárok

Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Koncz István, Dr. Róka Sándor

Dolgozatáért dicséretet kapott:

Bartha Kristóf	10.A
----------------	------

Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor

Országos tanulmányi verseny (OKTV)

Biológia OKTV I.-II. kategória

Országos helyezést ért el:

9.h. Tóth Emese	12.C
6.h. Móre Dorottya	11.B

felkészítő tanárok

Vad Mária
Gergely Tibor

Továbbjutott a második fordulóba:

Hegyes Ákos	12.B
Kuczmog Zita	12.B
Lénárt Lea	12.B
Orbán Szilágyi Ákos	12.B
Lukács Péter	12.D
Törköly Tamás Máté	12.D
Fintor Edina	11.B
Törő Imre	11.B

felkészítő tanáruk: Vad Mária

felkészítő tanáruk: Gergely Tibor

Továbbküldhető dolgozatot írt:

Kelemen Csilla Krisztina 12.B

Sipos Evelin 12.B

Kocsis Alíz 11.B

Kósa Mariann 11.B

Szegedi István 11.B

Rácz Virág 11.D

felkészítő tanáruk: Vad Mária

felkészítő tanáruk: Gergely Tibor

Matematika OKTV II. kategória

Országos helyezést ért el:

10.h. Orosz Ákos 12.A

13.h. Pólya Zsuzsanna Málna 11.D

felkészítő tanárok

Koncz István, Dr. Róka Sándor

Katonáné Cserepes Mária

Továbbjutott a második fordulóra:

Kukucska Péter 11.D

Takács László Balázs 11.A

Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor

Koncz István

Továbbküldhető dolgozatot írt:

Róka Péter László 12.A

Buzga Viktor 12.D

Molnár Boglárka 12.D

Tárczy Tamás Andor 11.D

Czuczor Tardos Mátyás 11.A

Baráz Róbert 11.A

Hrubó Gergely 11.A

Koncz István

Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor

Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor

Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor

Botrágyi Tibor

Botrágyi Tibor

Botrágyi Tibor

Fizika OKTV II. kategória

Továbbjutott a második fordulóra:

Vögel Bálint 12.A

Pólya Zsuzsanna Málna 11.D

Koncz István

Gincsei Tibor

Történelem OKTV

Továbbjutott a második fordulóra:

Dudlák Tamás 12.D

Tar Ferenc

Angol nyelv OKTV

Országos helyezést ért el:

13.h. Móré Dorottya 11.B

Vass Mihályné

A második fordulóra jutott jutott:

Tóth Emese 12.C

Vass Mihályné

Spanyol nyelv OKTV

Országos helyezést ért el:

20.h. Földes Zsuzsa 11.C

Országos szervezésű versenyek

Szép Magyar Beszéd Országos Kazinczy verseny

Az országos döntőbe jutott:

Molnár Tímea

11.D

felkészítő tanárok

Páll Csilla, Dr. Durucz Istvánné

Abakusz matematikai lapok matematika pontversenyén

Aranyfokozatú minősítést és helyezést ért el:

Danku Annamária 8.D

Paluskáné Muri Erika, Dr. Kiss Sándor

Arany Dániel Matematikaverseny

Az országos döntőbe jutott:

9. h Bartha Kristóf

10. A

Kiss Máté

9. A

Hidas Anna

10. D

Szabó Antal

10. A

felkészítő tanárok

Katonáné Cserepes Mária

Varga Szilveszter

Gincsei Tibor

Ákos Zsuzsanna

Továbbjutott a második fordulóba:

Perger Fruzsina 9. B

Babély Dávid Márk 9. A

Barabás Zoltán 9. A

Bátyi Levente 9. D

File Petra 9. C

Fodor Fanni 9. A

Hrubó Orsolya 9. A

Lukucz Virág 9. A

Perger Fruzsina 9. B

Simkó András 9. A

Zsíros Tamás 9. A

Ádám Zoltán 9. D

Anka Márk 10. D

Bálint Máté 10. D

Holes Norbert Zsolt 10. A

Horváth Zsolt 10. A

Laki Dániel 10. A

Nagy László Bence 10. A

Varga Gábor 10. A

Vetter Ádám 10. A

felkészítő tanárok

Botrágyi Tibor

Varga Szilveszter

Varga Szilveszter

Varga Szilveszter

Ákos Zsuzsanna

Varga Szilveszter

Varga Szilveszter

Varga Szilveszter

Botrágyi Tibor

Paluskáné Muri Erika

Paluskáné Muri Erika

Varga Szilveszter

Gincsei Tibor

Gincsei Tibor

Katonáné Cserepes Mária

Katonáné Cserepes Mária

Ákos Zsuzsanna

Ákos Zsuzsanna

Ákos Zsuzsanna

Ákos Zsuzsanna

Varga Tamás országos Matematikaverseny

Az országos döntőbe jutott:

Csontos Tamás 7.D

Láposi Viktória 7.D

felkészítő tanárok

Botrágyi Tibor

Paluskáné Muri Erika

Továbbküldhető dolgozatot írt:

Aranyos János	7.D
Lipcsei Ádám	7.D
Szabó Gergő	7.D
Tóth Melinda Sára	7.D
Vén Krisztina	7.D
Danku Annamária	8.D
Diczkó Zsombor	8.D
Kardos Péter	8.D
Szabó Anna	8.D

felkészítő tanárok

Botrágyi Tibor
Botrágyi Tibor
Paluskáné Muri Erika
Botrágyi Tibor
Botrágyi Tibor
Paluskáné Muri Erika
Paluskáné Muri Erika
Paluskáné Muri Erika
Paluskáné Muri Erika

Zrínyi Ilona Matematika Verseny

A megyei listán helyezést ért el:

7.h. Lipcsei Ádám	7.D
10.h. Láposi Viktória	7.D
11.h. Márki Anett Neszta	7.D
15.h. Kardos Péter	8.D

felkészítő tanárok

Botrágyi Tibor
Paluskáné Muri Erika, Gincsei Tibor
Paluskáné Muri Erika, Gincsei Tibor
Paluskáné Muri Erika

Gordiusz Matematikai tesztverseny

Országos helyezést ért el:

4.h. Orosz Ákos	12.A
6.h. Szabó Antal	10.A

felkészítő tanárok

Koncz István, Dr. Róka Sándor
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor

A megyében a 11. évfolyamon a legeredményesebb csapat vándordíját nyerték

1.h. Pólya Zsuzsanna Málna	11.D	Katonáné Cserepes Mária
2.h. Kukucska Péter	11.D	Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor
3.h. Tárczy Tamás Andor	11.D	Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor

A megyei listán helyezést ért el:

1.h. Pólya Zsuzsanna Málna	11.D
2.h. Kiss Máté József	9.A
2.h. Bartha Kristóf	10.A
2.h. Kukucska Péter	11.D
2.h. Buzga Viktor	12.D
3.h. Laki Dániel	10.A
3.h. Tárczy Tamás Andor	11.D
3.h. Molnár Boglárka	12.D
4.h. Lukucz Virág	9.A
4.h. Holes Norbert Zsolt	10.A
4.h. Tajdi Marcell	10.A
4.h. Róka Péter László	12.A
5.h. Perger Fruzsina	9.B
5.h. Bálint Máté	10.D
5.h. Takács László Balázs	11.A
5.h. Tamás Bence Péter	12.A
6.h. Barabás Zoltán	9.A
7.h. Pál Szabolcs	10.D
7.h. Hrubó Gergely	11.A

felkészítő tanárok

Katonáné Cserepes Mária
Varga Szilveszter
Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor
Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor
Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor
Varga Szilveszter
Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Ákos Zsuzsanna
Koncz István
Botrágyi Tibor, Kallós Béla
Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Koncz István
Koncz István, Konczné Végh Leona
Varga Szilveszter
Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Botrágyi Tibor

<i>felkészítő tanárok</i>		
8.h. Ádám Zoltán	9.D	Varga Szilveszter, Kallós Béla
8.h. Nagy László Bence	10.A	Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
9.h. Czuczor Tardos Máttyás	11.A	Botrágyi Tibor
10.h. Anka Márk	10.D	Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
12.h. Hidas Anna	10.D	Gincsei Tibor
12.h. Molnár Ádám	11.C	Botrágyi Tibor
13.h. Szabolcsi Roland	9.D	Koncz István
13.h. Németh Hanna	10.D	Gincsei Tibor
13.h. Háda Zoltán	11.A	Botrágyi Tibor
14.h. Droppa Csaba	10.A	Katonáné Cserepes Mária
15.h. Kapu Tibor	11.D	Katonáné Cserepes Mária
16.h. Szücs Krisztián Bulcsu	1.A	Koncz István

Miskolc Mock Trial Angol nyelvű perbeszédverseny

1.h. Bacscai Vivien	10.D	
2.h. csapat		
Bacscai Vivien	10.D	
Babicz Tamás	12.C	
Nagy Zoltán Ákos	12.C	<i>felkészítő tanáruk:</i> Vass Mihályné

Dürer Matematikaverseny

Országos helyezést ért el:

<i>1. h. csapat:</i>			<i>felkészítő tanárok</i>
Perger Fruzsina	9.B		Botrágyi Tibor, Kallós Béla
Ádám Zoltán	9.D		Varga Szilveszter, Kallós Béla
Szabó Antal	10.A		Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
<i>2. h. csapat</i>			
Fodor Fanni	9.A		Varga Szilveszter
Holes Norbert	10.A		Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Bartha Kristóf	10.A		Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
<i>4. h. csapat</i>			
Nagy Krisztián	9.A		
Tóth Szabolcs	9.A		
Lukucz Virág	9.A		Varga Szilveszter
<i>7.h. csapat</i>			
Hrubó Orsolya	9.A		
Barabás Zoltán	9.A		
Molnár László	9.A		Varga Szilveszter

Kitaibel Pál Biológiai és Környezetvédelmi Verseny

Az országos döntőbe jutott:

<i>felkészítő tanár</i>		
4.h. Oláh Nikolett	9.B	
15.h. Pálfi Andrea	10.B	
32.h. Rehó Bálint	10.B	
34.h. Balogh Gergő	9.D	Gergely Tibor

A megyei listán helyezést ért el:

3.h	Kótyuk Orsolya	10.D	<i>felkészítő tanára:</i>	Bakó András
3.h	Koselák Edit	9.D		
4.h	Kapczár Dóra	9.B		
6.h	Iski Richárd	9.B		
7.h	Krutilla Csilla	9.D		
8.h	Malhazjan Zsanett	9.D	<i>felkészítő tanáruk:</i>	Gergely Tibor

Nemes Tihamér Országos Programozási Verseny

Az országos döntőbe jutott:

Bessenyei Balázs Donát 10.A *felkészítő tanára:* Keresztessyné Takács Mária

Nemes Tihamér Országos Alkalmazói Verseny

Az országos döntőbe jutott:

Laki Dániel 10.A *felkészítő tanára:* Koncz István

Továbbjutott a második, megyei fordulóra:

Bessenyei Balázs Donát 10.A *felkészítő tanára:* Keresztessyné Takács Mária

Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Fizikaverseny

Továbbjutott a második fordulóra:

Barabás Zoltán	9.A	<i>felkészítő tanárok</i>	Varga Szilveszter
Horváth Zsolt	10.A		Chriszt Gyula
Szabó Antal	10.A		Chriszt Gyula
Udvarhelyi Péter	10.A		Chriszt Gyula
Hidas Anna	10.D		Gincsei Tibor

Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaaverseny

Az országos döntőbe jutott:

5.h.	Mészáros Kinga	10.B	<i>felkészítő tanár</i>	Oláh Krisztina, Mészárosné Soltész Mária
	Szolnoki Zsuzsanna	9.D		Vad Mária

Továbbjutott a második, megyei fordulóra:

3.h.	Barta Enikő	10.D	Chriszt Gyula
4.h.	Rehó Bálint	10.B	Oláh Krisztina
	Sylvester Áron	10.A	Vad Mária

Országos Bod Péter Könyvtárhasználati verseny

Az országos döntőbe jutott, megyei helyezések:

1.h.	Barta Enikő	10.D	
3.h.	Balogh Gergő	9.D	<i>felkészítő tanáruk:</i> Némethné Horváth Gabriella

Idegennyelvű Drámafesztivál – Rakamaz

a versenyzők díjat nyertek az alábbi kategóriákban:

a legelegánsabb, legangolosabb színdarab

a legjobb női főszereplő:

Móré Dorottya 11.B *felkészítő tanára:* Vass Mihályné

a legjobb karakter:

Kocsis Alíz 11.B *felkészítő tanára:* Vass Mihályné

a legjobb rendező:

Vass Mihályné

Országos Angol Nyelvű Drámafesztivál

Az előadás szereplői:

25.h. Agárdy Balázs 12.C

Balázs Csaba 9.B

Bujdos Réka 10.B

Cseke Ádám 10.B

Keczán Nándor 10.B

Kocsis Alíz 11.B

Kota Gabriella 11.B

Móré Dorottya 11.B

Simon Dávid 9.B

Balogh Mariann 9.B *felkészítő tanáruk:* Vass Mihályné

„Kultúra és turizmus az idegennyelv oktatásban” csapatverseny

1.h csapat

Hegedűs-Bacskai Vivien 10.D

Hörtsik Dorottya 10.D *felkészítő tanáruk:* Vass Mihályné

Természet Világa folyóirat diákpályázatán

szkeptikus különdíjat nyert:

Pálfi Andrea 10.B *felkészítő tanára:* Gergely Tibor

Megyei szervezésű versenyek

Ambrózy Géza Matematika verseny

A döntőben helyezést ért el:

1. díj Bartha Kristóf	10.A
1. díj Holes Norbert Zsolt	10.A
1. díj Szabó Antal	10.A
1. díj Tajdi Marcell	10.A
1. díj Bálint Máté	10.D
1. díj Kukucska Péter	11.D
1. díj Orosz Ákos	12.A
2. díj Diczkó Zsombor	8.D
2. díj Kardos Péter	8.D
2. díj Fodor Fanni	9.A
2. díj Lukucz Virág	9.A
2. díj Ádám Zoltán	9.D
2. díj Bátyi Levente	9.D
2. díj Laki Dániel	10.A
2. díj Varga Gábor	10.A
2. díj Anka Márk	10.D
2. díj Takács László Balázs	11.A
2. díj Róka Péter László	12.A
2. díj Buzga Viktor	12.D
3. díj Perger Fruzsina	9.B
3. díj Héri Orsolya	9.C
3. díj Horváth Zsolt	10.A
3. díj Istók Anna	10.A
3. díj Nagy László Bence	10.A
3. díj Baráz Róbert János	11.A
3. díj Czuczor Tardos Mátyás	11.A
3. díj Pólya Zsuzsanna Málna	11.D
3. díj Mészáros Ákos	12.A
3. díj Molnár Boglárka	12.D

felkészítő tanárok

Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Ákos Zsuzsanna
Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária, Dr. Kiss Sándor
Koncz István, Dr. Róka Sándor
Paluskáné Muri Erika
Paluskáné Muri Erika
Varga Szilveszter
Varga Szilveszter
Varga Szilveszter, Kallós Béla
Varga Szilveszter, Kallós Béla
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Koncz István
Koncz István
Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor
Botrágyi Tibor, Kallós Béla
Ákos Zsuzsanna
Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária
Ákos Zsuzsanna, Dr Kiss Sándor
Botrágyi Tibor
Katonáné Cserepes Mária
Koncz István, Dr. Róka Sándor
Konczné Végh Leona, Dr. Róka Sándor

Dolgozatáért dicséretet kapott:

Lipcsei Ádám	7.D
Danku Annamária	8.D
Kiss Máté József	9.A
Miklós Marcell	9.A
Zsíros Tamás	9.A
Balázs Csaba	9.B
Szakolczai Anett	9.C
Buzai Bálint	10.A
Dalanics Diána	10.A
Kazinczi Márton	10.A
Kiss Zsófia	10.A
Téglási György Mátyás	10.A

felkészítő tanárok

Botrágyi Tibor
Paluskáné Muri Erika
Varga Szilveszter
Varga Szilveszter
Paluskáné Muri Erika, Kallós Béla
Botrágyi Tibor
Ákos Zsuzsanna
Katonáné Cserepes Mária
Katonáné Cserepes Mária
Katonáné Cserepes Mária, Dr Kiss Sándor
Katonáné Cserepes Mária
Ákos Zsuzsanna

Vetter Ádám	10.A	<i>felkészítő tanárok</i>
Németh Hanna	10.D	Ákos Zsuzsanna
Pál Szabolcs	10.D	Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Bokor Bettina	11.A	Gincsei Tibor, Dr Kiss Sándor
Háda Zoltán	11.A	Botrágyi Tibor
Nagy Lajos	11.C	Botrágyi Tibor
Kapu Tibor	11.D	Botrágyi Tibor
Máté Kinga Virág	11.D	Katonáné Cserepes Mária
Süveg Mihály Tamás	12.A	Katonáné Cserepes Mária
		Koncz István

Béres József emlékverseny

A döntőben helyezést ért el:

1.h. Racskó Márk	10.B	<i>felkészítő tanárok</i>
2.h. Németh Fruzsina Patrícia	10.B	Gergely Tibor
3.h. Hörcsik Dorottya	10.D	Gergely Tibor
3.h. Rehó Bálint	10.B	Bakó András
4.h. Nagy Jolán Erika	10.B	Gergely Tibor
		Gergely Tibor

Továbbjutott a döntő fordulóba:

10.D *felkészítő tanár:* Bakó András

Parragh Péter	10.B
Novák Szabolcs	10.B
Bernáth Dávid	10.B
Réz Dóra	10.B
Pálfi Andrea	10.B
Lisovszki Gréta	10.B
Hanyicska Martin	10.B
Hegedűs Zsanett Kitty	10.B
Molnár Valéria	10.B

felkészítő tanáruk: Gergely Tibor

Kabay János Biológiai verseny

A döntőben helyezést ért el:

1.h. Móré Dorottya	11.B	<i>felkészítő tanáruk:</i> Gergely Tibor
2.h. Törő Imre	11.B	

Továbbjutott a döntő fordulóba:

Kocsis Alíz	11.B
Erdei Eszter	11.B
Fintor Edina	11.B

felkészítő tanáruk: Gergely Tibor

Alfred Nobel kémiaaverseny

A megyei döntőn helyezést ért el:

2.h. Mészáros Kinga	10.B	<i>felkészítő tanára:</i> Oláh Krisztina, Mészárosné Soltész Mária
---------------------	------	---

Bereznai Gyula Emlékverseny

1.h	Fodor Fanni	9.A	<i>felkészítő tanárok</i>
2.h	Lénárt Linda	9.A	Varga Szilveszter
11.h	Nagy Barbara	9.A	Varga Szilveszter
6.h	Nagy Krisztián	9.A	Paluskáné Muri Erika
13.h	Darhu Annamária	8.D	Paluskáné Muri Erika
2.h	Kardos Péter	8.D	Paluskáné Muri Erika

Dienes Pál Matematikaverseny

9.h	Darhu Annamária	8.D	Paluskáné Muri Erika
4.h	Kardos Péter	8.D	Paluskáné Muri Erika

ACE advanced Conversations in English városi Angol Verseny

A városi döntőn helyezést ért el:

1.h.	Tárczy Tamás	10.D	<i>felkészítő tanárak: Vass Mihályné</i>
2.h.	Burgony Lilla	10.D	
3.h.	Bacskai Vivien	10.D	

Nyírdiák verseny: zenei kategória

1.h	Korpai Dániel	9.A
-----	---------------	-----

Országos tanulmányi versenyek legjobbjai

Szabó Antal 10.A
Nemzetközi Kenguru
Matematika Verseny 6.hely
Gordiusz Matematika Verseny 6. hely

Pólya Zsuzsanna Málna 11.D
OKTV Matematika
II. kategória 13. hely

Móri Dorottya 11.B
OKTV Biológia 6. hely
OKTV Angol nyelv 13. hely

Földes Zsuzsa 11.C
OKTV Spanyol nyelv 20. hely

Oláh Nikolett 9.B
Kitaibel Pál
Biológiai és Környezetvédelmi Verseny
4.hely

Mészáros Kinga 10.B
Irinyi János
Országos Középiskolai Kémiaaverseny
5.hely

SPORTEREDMÉNYEK 2008/2009

Atlétika

2009.09.23 – Megyei Ügyességi és Váltófutó Csapatbajnokság

- 2.hely** – *Leány távolugró csapat* 4,38
 (Földes Zsuzsa, File Petra, Drevenyák Eszter, Kovács Dóra)
 – *Leány gerely csapat* 20, 55
 (Kácsor Enikő, Aradi Zsófia, Barta Bettina, Vida Gabriella)
- 3.hely** – *Leány svédváltó* 2:48,0
 (Kovács Dóra, Földes Zsuzsa, Hudák Emese, File Petra)
 – *Fiú svédváltó* 2:16,6
 (Názon Sándor, Szabó Krisztián, Müller János, Kiss Attila)
 – *Fiú gerely csapat* 36,42
 (Bélteczky Márton, Devera Bence, Bíró Zoltán, Molnár Ádám)

2009.01.19 – Városi Fedettpályás Középiskolai bajnokság

- 1.hely**
 – Földes Zsuzsa 60m 7,2
 – Kiss Attila 1000m 2:51,3
- 3.hely**
 – Torda Ádám magas 1, 55
 – Názon Sándor 60m 6, 6

2009.04.02 – Megyei Mezeifutó Diákolimpia

- 3.hely** – *Leány VI.kcs-os csapat*
 (Bujdos Réka, Kósa Mariann, Borbély Emese, Nagy Barbara)

2009.04.28 – Városi Diákolimpia

- 1.hely**
 – Hidas Anna 100m gát 19,1
 – Földes Zsuzsa 100m 13,8
 – Földes Zsuzsa 100m gát 20,7
 – Földes Zsuzsa 200m 28,6
 – Kiss Attila 800m 2:11,3
 – Kiss Attila 1500m 4:44,4

2.hely

– Kiss Attila	400m	57,2
– Devera Bence	gerely	36,27

3.hely

– Rácz-Bokri Zsanett	távol	4,10
– Leány	4x100m	57,8
(Hudák Emese, File Petra, Kovács Dóra, Földes Zsuzsa)		
– Leány	4x400m	4:48,1
(Hudák Emese, Hidas Anna, Tóth Krisztina, File Petra)		

2009.05.11-12 - Megyei Diákolimpia

1.hely

– Tóth Krisztina	IV.kcs	t á v o l	4,75
– Hidas Anna	V.kcs	100m gát	19,5
– Földes Zsuzsa	VI.kcs	100m gát	20,4
– Földes Zsuzsa		200m	28,2
– Kiss Attila	VI.kcs	8 0 0	m
		2:06,8	
– Kiss Attila		1 5 0 0	m
		4:24,7	
– Devera Bence	V.kcs	gerely	41,82

2.hely

– Földes Zsuzsa	100m	13, 6
– Leány	4x400 m	4:55, 7

3.hely

– Leány	4x100 m	56, 0
(Hudák Emese, File Petra, Tóth Krisztina, Földes Zsuzsa)		

2009.05.14 – Városi Futó Csapatbajnokság

2.hely

– Leány csapat	86 pont
----------------	---------

(Kovács Dóra, Rácz-Bokri Zsanett, Földes Zsuzsa, File Petra, Hudák Emese, Hidas Anna, Borsodi Barbara, Kruppa Terézia, Tóth Krisztina)

(Hudák Emese, File Petra,
Tóth Krisztina, Hidas Anna)
– Bélteczky Márton V.kcs gerely
37, 68

Kosárlabda

Leány

2.hely VI.cs
3.hely V.kcs
3.hely Amatőr Diákolimpia

A csapatok tagjai voltak:

Szemerszky Dóra, Lénárt Linda,
Zsankó Réka, Schmiedt Polla,
Hidas Anna, Tóth Viktória,
Zsankó Dorottya, Krisztyán Réka,
Bezzegh Dóra, Kelemen Csilla,
Ujvári Panna, Molnár Boglárka,
Elek Gabriella.

Fiú

1.hely VI.kcs
Országos elődöntő 2.hely
1.hely V.kcs
Országos elődöntő 2.hely
2.hely IV.kcs

A csapatok tagjai voltak:

Bojti István, Babicz Tamás, Mészáros Ákos, Hrubó Gergely, Baricska Dániel,
Beregvári Attila, Polyák László, Vetter Ádám, Hansággy Máté, Pavlovic Vuk,

Tóth Szabolcs, Bíró Zoltán, Gyányi Marcell, Vén Péter, Nagy Krisztián, Nguyen Nhu Tam, Nagy Marcell, Varga István, Farkas Tamás, Tóth Szabolcs, Chrabák László, Makrai Benedek, Mező Dániel, Banner Bálint, Vasenszki Ádám Soma, Szilágyi Péter, Jakab Máté, Nagy Mátyás, Varjasi Norbert, Szendrei Domokos.

Röplabda

Leány

2.hely Amatőr Diákolimpia

A csapat tagjai voltak:

Kácsor Enikő, Karácsonyi Györgyi, Ferenczi Mónika, Minya Réka, Szakács Krisztina, Balázs Anna, Nagy Gréta, Raska Alexandra, Keresztessy Gitta, Vén Krisztina.

Fiú

1.hely Amatőr Diákolimpia Országos Diákolimpia 4.hely

1.hely Országos Diákolimpia 1.hely Országos elődöntő

A csapatok tagjai voltak:

V.ks 6.hely VI.ks 2.hely

Bélteczky Márton, Devera Bence, Keresztes Bence, Baricska Dániel, Molnár Ádám, Názon Sándor, Vén Péter, Gyányi Marcell, Sipos Bence, Asztalos Péter, Nyitrai Tibor, Farkas Tamás, Kukucska Samu, Nagy Marcell.

Strandröplabda

1.hely

- Baricska Dániel-VénPéter 2:2
- Asztalos Péter, Nyitrai Tibor, Sipos Bence, Molnár Ádám 4:4

2.hely

- Molnár Ádám-Keresztes Bence 2:2

3.hely

- Bélteczky Márton, Devera Bence, Keresztes Bence, Vén Péter 4:4

Sakk

Leány

1.hely

9, 5 pont

Burgony Lilla, Bodnár Barbara, Burgony Cintia

Országos Diákolimpia

6.hely

Bodnár Barbara, Gyurkovics Andrea, Burgony Cintia

Fiú

1.hely

16, 0 pont

Bélteczky Márton, Kiss Máté, Nagy László, Kiss Gergő, Nagy Marcell

Országos Diákolimpia

10.hely

2-3.hely

13, 5 pont

Tamás Bence, Diczkó Zsombor, Molnár László, Baráz Róbert

Sportlövészet

Országos Diákolimpia – Légpisztoly 40 lövés

3.hely Lukucz Virág 327

Úszás

1.hely

– Módy Tóbiás 100m hát 1:18, 33

– 6x50 m váltó

Pauwlik Zoltán, LőrinczZsombor, Lőrincz Tamás, Módy Tóbiás,
Leskó Ádám, Nagy Marcell

2.hely

– Módy Tóbiás 100m mell 1:27, 52

Sulipóló

1.hely

Módy Tóbiás, Lőrincz Tamás, Lőrincz Zsombor, Bélteczky Márton,
Pauwlik Zoltán, Varga István

Szakács Krisztina 12.D

Vén Péter 11.D

Felkészítő tanárok:

Leány Kosárlabda

Csoba Erika

Az osztályok rangsorolása a tanulmányi eredmények alapján

	<i>Tanulmányi Átlag</i>	<i>Kitűnő bizonyítvány év végén</i>
12. B	4,8690	14
11. D	4,8358	18
12. D	4,8228	12
10. B	4,8223	18
11. C	4,8211	12
12. A	4,7800	15
11. A	4,7792	11
11. B	4,7473	13
8. D	4,7452	9
9. D	4,7242	9
10. C	4,7103	12
12. C	4,7074	7
10. D	4,6980	3
7. D	4,6888	6
9. B	4,6708	11
9. A	4,6659	7
9. C	4,6402	8
10. A	4,5399	7

Az iskola tanulmányi átlaga: 4,73

Kitűnő bizonyítványt kapott tanulók száma: 192

Végzősök érettségi eredményei a vizsgát befejezők eredményei alapján:

12. A	4,90
12. B	4,91
12. C	4,77
12. D	4,89

A 12.évfolyam érettségi átlaga: 4,88

Orosz Ákos 12.A
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Róka Péter László 12.A
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Tóth Emese 12.C
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Buzga Viktor 12.D
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Molnár Boglárka 12.D
Krúdy Alapítvány kitüntetettje
„Kimagasló tanulmányi munkáért”

Karácsonyi Györgyi 12.D
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Mínya Réka 12.D
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Szakács Krisztina 12.D
Krúdy Sportalapítvány kitüntetettje
„Kimagasló sportmunkáért”

Fábíán János tanár úr
Nyíregyháza Város Diáksportjáért
elismerő címet kapott

Vass Mihályné tanárnő
Vietórisz József díjat kapott aláírással

Katonáné Cserepes Mária tanárnő
Junior Príma díjat kapott

BALLAGÁS 2009.

Midőn szüleid és mind akik szeretünk
Nyájas köszöntéssel tehozzád sietünk;
Midőn kedvedért a család
Vígán üli körül ünnepi asztalát:
Kedves fiú, hát én mit adjak most neked?

Arany Jánossal kérdezem tőletek, kedves végzős negyedikesek, mit rakhatnék ma gondosan elkészített tarisznnyátokba még? Hiszen már csordultig megtelt tanáraitok tanító, intő szavával, családi jókívánságokkal, saját és osztálytársaitok mosolyával, könnyeivel. Mire lehet még szükségetek ehhez a nagy úthoz?

Mi, ittmaradók most ünnepélyesen át-nyújtunk nektek egy ajándékot, mely e perctől kezdve ki nem apadó éltető forrást jelenthet életetek minden pillanatában, legyen az jó vagy rossz, örömteli vagy szomorú: vegyétek az emlékek ajándékát, melyet szeretetbe csomagoltunk nektek. Közöttük megtaláljátok a gyökereket, melyek nem engednek elkallódni a nagyvilágban, s láthatatlan fonálként visszavezetnek titeket a tisztásra, ha eltévednétek az élet sötétlő erdejében.

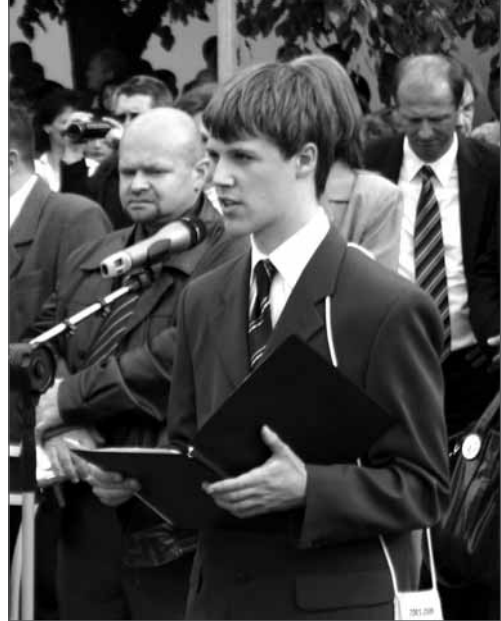
Emlékeztek-e az első napra, melyet e falak között töltöttetek iskolánk legkisebb diákjai-ként? Bizonytalanul közlekedtetek az idegen folyosókon, ismeretlen arcok között. De a segítő kezek otthonná varázsolták a Krúdyt számotokra. Emlékeztek-e, hogy nektek is szervezték vérébtábor, avatáson vettetek részt, hogy a közösség összekovácsolódjon?

Emlékeztek-e, hogy hány műsorral ajándékoztátok aztán meg TI társaitokat: a kerti partin, október 23-án, Krúdy ünnepén.

Emlékeztek-e a versenyekre, a lázas készülétekre, a se vége se hossza tanulásokra? S emlékeztek-e a huncutságokra, melyeket már együtt követtünk el? A 24 óras kosármeccek nemes küzdelmeire, a bálókra és kirándulásokra, az átbeszélt éjszakákra?

Nem feleditek ugye, hogy minden órának megvolt a maga hangulata, a tanároknak beceneve, a délutánoknak a felszabadító ereje? Nyomokat hagytok magatok után, nyomokat hagyunk mi is, Krúdy sok (tanárok és diákok egyaránt) a ti szívetekben.

Tudtuk, hogy egyszer vége lesz a közös létezésnek, de nem sejtettük, hogy ilyen hamar. Már búcsúztok, hétfőtől arra az útra tértek, mely számunkra még elképzelhetetlen. Ti elmentek, de itt maradnak az emlékek, melyekből jut nektek is. Hát vigyétek ez ajándékot, mindig bontogassátok, ha megfáradtatok az úton, kortyoljatok belőle, mert ez kiapadhatatlan és (reméljük mindnyájatoknak) jóízű forrás.

*Múlt Ákos
11.D*

Hogy mit jelent számomra Krúdy Gyula neve?

Krúdy Gyula. Író, hírlapíró, a modern magyar prózaírás kiváló mestere. Született 1878. október 21-én, Nyíregyházán.

Krúdy Gyula. Szobor a Bessenyei-téren.

Krúdy Gyula. A régi belvárosi mozi neve.

Krúdy Gyula. Vígadó Sóstón.

Krúdy Gyula. A Városháza dísztermének névadója.

Krúdy Gyula. Gimnázium. Nyíregyháza, Epreskert út 64. Második emelet, 21-es terem, 12. A osztály, ablak melletti oszlop, utolsó előtti pad. Ez az én helyem, az én iskolámban. Legalábbis 2005. szeptember elseje óta egészen a mai napig az enyém volt. És számomra ez a hely az enyém is marad. Ahogy ez a gimnázium is, ami immár 40 éves.

Felirat a bejárat feletti, sárgára festett falon. Mellszobor az aulában, ebédlő, büfé és tornaterem jobbra. Balra könyvtár, DÖK-terem. Az első emeleten tanári, titkárság, gazdasági iroda, szertárak, galéria. A második emeleten előadóterem, informatikaterem. És tanteremk szerte az iskolában, szám szerint 18. Mindez emberekkel megtöltve. Tanárok, diáktársak, gazdaságisok, portás-, büfé- és konyhas nénik. Ismerős arcok, barátok. És megannyi hozzájuk fűződő emlék, amit óráig tartana felsorolni. De mivel nem igazán tudok fontossági sorrendet állítani közöttük, így inkább el sem kezdem mesélni őket. Csak elraktározom magamnak mindezt. Számos, meghatározó emléket az iskolámról.

Krúdy Gyula. Az én gimnáziumom neve. A gimnáziumé, amitől most kénytelen vagyok elválni, de soha nem vagyok hajlandó elfelejteni, hogy ide tartoztam. És hogy megpróbáljam egyszerűen kifejezni mostani érzéseimet, Varró Dániel szavaival búcsúzom Krúdy Gyulától:

„Minek ragozzam ezt tovább,
bozontos orrú Hercegem;
ha nem lakom már iskolád,
hiány ül majd a lelkemen.”

*Lukucz Zsófia
12. A*

12. A

Egy visszatekintés (töredék)

...Itt ülök, és nézegetem a régebbi évkönyveket, hátha rájövök, mit is várnak tőlem. Van itt minden, és csak az tűnik egyre biztosabbnak, hogy egészen kötetlen dolog ez, valami kerek, egész történetet kell írni, teletűzdelni szomorú és vidám emlékekkel, miközben az egész egy szép ívet ír le, eljutva végül a megható zárszavakig. Ha vannak elvárások, ilyesmik lehetnek. Ám ez nem egy dolgozat, nem tanároknak, nem zsűrinek szól. Igazából nem is szól senkinek, csak egy diák írja, a saját érzései, véleménye alapján. Most hivatkozhatnék akármelyik közösen átélt emlékre, azt úgysem fogja megérteni más, csak az a néhány ember, aki a részese volt. De talán még ezzel is túl széles kört neveztem meg, hisz ezeket a pillanatok, eseményeket mindenki másképp éli meg, nincs két egyforma látásmód, azonos viszonyulás.

Eleinte harmincöt, majd harminchat, végül harminchétf ember látogatta az osztályunkat. Mindannyian az általános iskolai padokat hagytuk ott a következő lépcsőfok – talán legfontosabb – négy évéért. Azért is gondolom, hogy az érettségiig megélt gyermek-diákkorunkban ez az időszak volt a leghangsúlyosabb, mivel elértük a nagykorúságot, a felnőtt lét küszöbén állunk.

Mára mindnyájan kiforrott egyéniséggel rendelkezünk, és úgy hiszem – saját tapasztaltom alapján – ebben nagyon nagy szerepe volt ennek a harmincegynéhány embernek, akikkel négy éven keresztül szinte minden nap összezártak, mi pedig eleinte még nehezen, aztán már egyre természetesebben viseltük a helyzetet. Talán ez az az oldala a gimnáziumnak, ami a leg-

maradandóbb, a többi életszakasszal nem összehasonlítható. Ebből következik az, hogy iszonyatosan erős barátságok kötöttek az intézményen belül, és a különválást az teszi a legnehezebbé a jövőt átítató bizonytalanság, a mindennapi rutin (legyen szó napirendről vagy embekekről) megszűnése mellett, amely négy évig napról-napra megkönnyítette számunkra az eligazodást a hétköznapiakban. Olyan apró dolgokban is rendszer alakult ki, mint pl. reggel hová vezetett az első út (a büféhez, a teremhez, vagy akár az automatához), ám a jövőben kénytelenek leszünk nem csupán módosítani eddigi „gimnázium centrikus” életritmusunkat, gyökerestől meg kell változtatnunk azt, hisz az eddigi rend alappillérei – az intézmény, a diákok vagy sok esetben a város – cserélődnek ki. Egy ilyen „megújulást” mindig nagyon nehéz megvalósítani, de ez már jövőbeli feladat.

Jelenlegi dolgunk kievickélni a gimnázium és az érettségi időszak hatóköréből, helyet találni a nyárban, a többit majd utána. És itt szeretném elvágni a jegyzetemet. Lázadjunk kicsit, ne zárjuk le, majd az idő, az élet megteszi helyettünk. A múlt „négy éve” kikristályosodik magától, de általunk jelenik meg, általunk nyer formát. Nem most, illetve én kérem: ne most. Lesz még időnk felvenni a tollat.

Szerényi Tamás
12. A

12. B

Akkor most tényleg búcsúzni kell?

„Június volt s ujjongtunk, nincs tovább...”

Igen, tényleg így volt. Az érettségi utolsó napján, mikor kezünkbe vettük bizonyítványainkat, örömet, megkönnyebbülést éreztünk. Vége lett egy hosszú, fárasztó folyamatnak. Most egy ideig nem kell tanulni...

De most akkor tényleg nincs tovább? Vége? Ennyi volt? Ilyen s ehhez hasonló kérdéseket tettünk fel magunknak.

Pedig mintha csak ma lett volna, mikor osztályfőnökünk kicsit meglepődve fogadta nagyon csendes új osztályát. Aztán ahogy telt az idő, felpezsdült az osztály élete. Hol fegyelmezettünk, hol kicsit elevenebbek voltunk. A hiányzási listát mindig vezettük, de a tanulmányi versenyben is az élmezőnyben voltunk.

Hihetetlen, hogy vége... Szeptemberben mi már nem sorakozhatunk a Krúdy hátsó udvarán. Már nem lesz minket mindenben támogató osztályfőnökünk. Nem lesz több demokratikus szavazás és töri órai gyalog-maraton. Nem lesz több vers és próza. Nem lesz már Sly el kismadár, faviccek. Nem kapunk több párbajos feladatot, és a dobókockás feleléseknek is vége. Nem lesz több sunyi egymásra pillantás óra alatt. Kár, hogy vége a tízperceknek...

Reméljük, hogy a négy alatt kötött barátságok hosszú életűek lesznek. A sok nevetés, a közös bulik, osztálykirándulások, lyukasórák, a szagavató, a táncpróbák, a ballagás feledhetetlen emlékek maradnak.

Hát igen! Tovább kell mennünk. Most kicsit fel kell nőni, de egy kicsit gyerekek is kell maradni, hogy mostani, őszinte énünk pár év múlva ne csak emlék legyen, hanem valóság.

Mit is mondhatnánk még? Kedves tanárok, dolgozók és diáktársak!

Hiányozni fogtok!

Varkoly Gréta

12. C

„...az egyszerű igazságok boltja...”

Mondják, hogy évek telnek el, akár egy pillanat. Hogy itt volt 4 év, és elmúlt, mintha soha meg sem történt volna, és hogy ne aggódjunk, ez lesz majd az egyetemen is. Nos, ha tényleg így lenne, akkor kellene csak igazán aggódnunk.

Soha nem értettem, miért kellene úgy beállítani a múlt Időt, mint egy rémisztő, sötét árnyat, ami aljas módon egyhamar elveszi a fiatalságunkat, és túlvilági kacajjal tovatűnik vele a soha-vissza-nem-térő délibábok közé... ha igazán élnénk, és minden pillanatnak értelmet talál-nánk, vagy ha egyszerűen minden este úgy kerülnénk ágyba, hogy ma is ALKOTTAM valamit, ez igen, ez a nap IGAZI volt, nem lenne ideje az Időnek sem rohanni, sem kecmeregni. Nem kell festeni, írni, vagy efféle „alkotó” munkát végezni: egy jól kivitelezett meglepi, egy sikerült randi, egy isteni süti, vagy a kis házibab locsolgatása is megválthatja - ha a világot nem is - a na-pot, ha úgy akarom.

Adott egy osztály, és adott benne úgy 35 örömmámorban úszó eredendően egoista kis tök-fej (elnézést a nem helyénvalónak tűnő szóhasználatért), akik remegve találgatják, hogy vajon mi vár rájuk a kellően – és valljuk be, igen szélsőségesen – lefestett és beharangozott verébtáborban, és akik végül minden várakozást felülmúlva hiánytalanul hazatérnek. Épp, ahogy a gondosan előkészített terv szól, az előírányzott létszám mérlegének megvonásakor sem csökkenéssel, sem növekedéssel nem kell számolni. Ez ám a szerencse! Ugyan sok krúdys bétöről tudunk, na de egy sem a verébtáborban fogant... ezért is nagy a DÖK felelőssége.

Túl az első napok izgalmain, ezek a kis verebek egyre nagyobb verebökké nőnek, és a krúdys evolúció az érettség küszöbéig, szinte a gólyalet kezdetéig kíséri őket útjukon. Néhány barátság már korábbról hagyományozódott át ugyan, de az évek során követhetetlenül sok gráf-

szerű ábrát növeszt mindenki, amelyek végén rendre egy-egy barát vagy ismerős áll. Ők azok, akiket hiába szeretsz vagy utálsz, nemcsak ott vannak, hanem ott is lesznek még az életedben, és nem csak a 4 év alatt, hanem meglepetésszerűen később is fel-fel bukkannak, főleg, mikor a legkevésbé számítasz rájuk. Mert nem szabad kifelejteni a számításból, hogy az élet irtó vicces egy jószág, és valaki valahol eszméletlenül jól szórakozik rajtunk. Éppen ezért fontos, hogy mi is jól szórakozzunk, ugyanis ez az egyetlen módja annak, hogy ne legyünk nagyon-nagyon frusztráltak... Márpedig ha össze vagy zárva valakivel nap nap után egy meleg és ezzel arányosan bűdös teremben, olyan dolgokat is megtudsz róla akarva akaratlan, amikre talán sosem voltál kíváncsi, de amik talán egyszer mégis kincset érnek majd, úgyhogy még ha cefetül állnak is a dolgaid, tarts ki a következő benzinkútig.

Ennyi ember között, aki nem nagyon elvetemült vagy jól kifejlett egoista emberpéldány, az nagyon sok toleranciát és együttműködést tanul; más szóval csapatjátékossá kell válni ahhoz, hogy az ember olajozott csavar legyen a gépezetben, hogy jó osztálytárs, jó krúdys és jó barát lehessen. Csak aztán a nagy alkalmazkodásban nehogy elfelejtsünk magunk lenni, mert mind „halljuk lelki szemeink ízének illatát”, hogy „mi mind egyéniségek vagyunk”...

Szerintem ebben rejlik a Krúdy titka is. Akik ide járnak, azoknak rendszerint jutott annyi intelligencia valahol az XX és XY találkozása táján és azon túl, hogy ne olvadjanak be az egészbe, hanem színesítsék azt, és különöbben se saját maguk, se a mindenki irányába ne hajoljon a kezük. Akik pedig itt tanítanak, szintén ezen dolgoznak, s bár néha talán nem használgák elég temperamentummal a mester vésőjét, a csapatba – ők is beletartoznak.

Perszehogypersze. Ámen.

De mire fel ez a hosszas eszmefuttatás, mikor masszív fél karakterünk sincs... tulajdonképpen csak azt szerettem volna mondani, hogy „*it was nice to meet you*”. Na és persze *világbéke*.

12. D

Könnyebb dolgom lenne, ha lány lennék, mert gond nélkül sírva fakadhatnék a ballagáson. Minden okom meglesz az érzékenyülésre.

A búcsúzás szomorú-ünnepélyes hangulata, a feltoluló emlékek és a furcsa remegés a gyomromban édesbús, nosztalgiaszagú keveréket alkot az egész iskolát betöltő orgonaillattal, de én erős vagyok, és az arcomra erőltetett cinikus mosollyal próbálom leplezni azt, ami úgyszólván nyilvánvaló: itt most valami véget ér(t).

Hogy micsoda? Véget ért a Krúdyban eltöltött hat év, mialatt műveltségünket, tudományos ismereteinket gyarapítva készültünk az egyetemre. Véget ért a hat év, amit ebben az osztályban töltöttünk; megismertük a barátságot, a szerelmet, az alkoholt és a matematikát, egyszóval mindent, ami az életet széppé és az embert boldoggá teszi.

Egyszersmind vége a gyermekkorunknak is. Nem lesznek már mögöttünk a szüleink, tanáraink, akikhez mindig fordulhattunk, ha bánat vagy öröm ért, és akiknek ezért nagyon hálásnak kell lennünk.

Az érettségi az utolsó vizsga, ahol a vizsgáztatók szeretnének minél jobb jegyeket adni.

De utána belépünk a Nagybetűsbe.

Anyukám még elkísér az ajtóig kézen fogva, de a kilincset már egyedül kell lenyomnom.

Az érettségim majd eldől... nem, nem ott dől el. Az élet majd eldönti, elég érettek vagyunk-e ahhoz, hogy a minket szerető emberek jóindulata nélkül szembeszálljunk az idegen emberek rosszindulatával; reméljük, ez a szeretet elkísér minket utunk során, és segít megvalósítani céljainkat.

Tóth Péter

„Üzenet egykori iskolámba”

Ady tette híressé ezt a mondatot, és most én is az ő gondolatai köré szövöm a sajátomat.

Mint tudjátok annak idején én is krúdys diákként koptattam az iskolapadot, és épp tíz éve már elbúcsúztam egyszer. **„Június volt s ujjongtunk, nincs tovább,...”** Igen, még emlékszem. Hosszú hajam rövidere vágattam és éreztem, kiszabadulok abból a kicsit szorongó vidéki lány szerepből, ami négy évig jellemzett a csupa „zseni” osztályunkban. Jöttek a **„szabad mel-lú örömök...”**, az egyetemi évek, majd a megtiszteltetés, hogy alma materemben kezdhetem a pályát.

És most megint **„június van, s nagyon magam vagyok”**. Szívemre **„ült a döbbszent né-maság”**. Magam vagyok, mert újra búcsúszom a megszokott környezettől, a diákoktól és még nem igazán tudom mi vár rám. Az elmúlt hetekben körülöttem **„az Élet csörtetett”**, és oly hirtelen rendezte át a terveimet, hogy eddig még nem igazán sikerült feldolgoznom. Csak néhány napja tűnik biztosnak, hogy a szeptembert egy másik iskola kapuit átlépve kezdem. Így az év-záró környékén óhatatlanul késztetést érzek arra, hogy összefoglaljam mit is jelentett nekem az a kétszer négy év, amit itt tölthettem.

Nehéz úgy... **„kísértenek élt éltém árnyai”**, az érzések, és képtelenség szavakba önteni az egészet! Persze volt néhány kellemetlenebb emlék is, de ezeket mind feledteti a sok jó, amit **„iskolám, köszönök most neked”**. Köszönöm, hogy befogadtatok, hogy diákból kolléga lehettem. Köszönöm a sok segítséget és bátorítást, amit az első hetekben, hónapokban kaptam. Köszönöm a beszélgetések emlékeit. Köszönöm a lehetőségeket, hogy annyi tehetséges diákot bíztaál rám.

Nem gondoltam volna, hogy egyszer utánam kiáltanak az utcán: Csókolom Tanárnő! Persze azt sem, hogy ez alatt a néhány év alatt olyan sikereket érnek el a diákjaim, hogy ezért két neves díjjal is megjutalmaznak. És elképzelni sem tudtam, milyen öröm lesz, amikor valaki miattam szereti majd kicsit jobban a matekot, vagy érettségi után azért hálálkodnak, amit emberként kaptak tőlem.

És mivel tudom ebben a rohanó világban nem illik sokáig húzni az időt. Had búcsúzzam az-al, hogy mindenkinek örök optimizmust kívánok, mert ahogy Collen Wilcox mondta: „A tanítás az optimizmus legnemesebb megnyilvánulása.”

*Katonáné Cserepes Mária
tanár*

**A
GIMNÁZIUM
DOLGOZÓI ÉS TANULÓI
A 2008/2009-ES TANÉVBEN**

Tantestület

Sallai Judit
ig.
biológia-földrajz

Dr. Tóthné
Kéner Beatrix
ig.h.
magyar-történelem

Chriszt Gyula
ig.h.
fizika-kémia

Petrilla
Árpádné
gazd. ig. h.

Ákos
Zsuzsanna
matematika-
fizika-filozófia

Bányai
Zoltán
magyar-történelem

Barabásné
dr. Deme Zsuzsa
német-történelem

Bérczes
Gergő
rajz és vizuális kultúra

Bereczki
Szilveszterné
német

Botrágyi
Tibor
matematika-
informatika

Csoba
Erika
testnevelés

Dobró
Tünde
angol-matematika

Fábian
János
testnevelés

Farkas
István
testnevelés

Gáti
Magdolna
magyar-német-
finnugor

Gergely
Tibor
biológia-földrajz-
számítástechnika

Gincsei
Tibor
matematika-fizika

Kajatin
Béla
angol-orosz

Katonáné
Cserepes Mária
matematika-
informatika

Keresztessyné
Takács Mária
matematika-
számítástechnika

Koncz
István
matematika-fizika-
számítástechnika

Konczné
Végh Leona
matematika-fizika

Kovács
Tibor
testnevelés

Marcsekne
Turcsán Krisztina
német-francia

Némethné
Horváth Gabriella
biológia-könyvtár

Oláh
Krisztina
kémia-fizika

Dr. Onderné
Szilágyi Timea
magyar-történelem

Páll
Csilla
magyar-történelem

Tantestület

Paluskáné
Muri Erika
matematika-fizika

Polyákné
Tóth Nóra
magyar-német

Prokob
Ildikó
magyar-történelem

Rák
Tiborné
angol

Szerényi
Róbert
történelem-földrajz

Szilágyi
Szilárd
ének

Tar
Ferenc
történelem-földrajz

Tömösváry
Judit
angol

Vad
Mária
biológia-kémia

Vámosi
Edina
német-holland

Varga
Szilveszter
matematika-fizika

Vass
Mihályné
angol

Király
Tibor
rendszergazda

Metz
Krisztián
pszichológus

Kosztor
Mariann
gyermek-
és ifjúságvédelmi
felelős

Külső óraadók

Bakó
András
biológia

Petrilla
Árpád
technika

Szilágyi
Péter Pál
filozófia

Gazdasági és technikai dolgozók

Gazdasági hivatal

Dobos
Mihályné

Filkó
Józsefné

Berez
Lászlóné

Bodnár
Istvánné

Dóka
Jánosné

Lovas
Zoltánné

Titkárság

Horváthné
Venczel Ibolya

Nádasy
Csaba

Majoros
Attila

Majoros
Attiláné

Patai
Mihályné

Szűcs
Jánosné

Büfé

Várnagy
Józsefné

Várnagy
Zoltán

Pájer István
karbantartó

Konyha

Nagy
Józsefné
üzletvezető

Botos
Gyuláné

Czinéné
Betléri Katalin

Lajtiné
Szilágyi Ildikó

Péter
Sándorné

Pataki
Miklós

Vanczák
Lászlóné

Zsigó
Istvánné

Ali
Hádi

Aranyos
János

Banner
Bálint

Baranyi
Boglárka

Chrabák
László

Csontos
Tamás

Dauda
Péter

Dezső
Dávid

Fülöp
Gergő

Hegedűs
Zsófia

Jóvári
Krisztina

Keresztessy
Gitta Petra

Kiss
Dóra

Könnyű
Eszter

Köröskényi
Laura

Kriston
Anna

Láposi
Viktória

Lipcsei
Ádám

Lippai
Maja Fanni

Makrai
Benedek

Márki
Anett Neszta

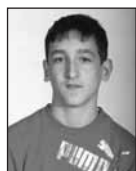
Mészáros
Marcell

Mező
Dániel

Mihalik
András

Mikovics
Ákos

Nagy
Annamária

Pájer
Stefánia

Sajben
Erik

Sajtos
Alexandra

Sági
Anna

Szabó
Gergő

Szilágyi
Péter Márk

Szűcs
Nóra

Tóth
Melinda Sára

Vasenszki
Ádám Soma

Vén
Krisztina

Bárány
Ildikó

Bernáth
Kinga

Bessenyei
Bea Borsika

Danku
Annamária

Diczkó
Zsombor

Fazekas
Bence

Filkó
Kinga

Gaál
Bálint

Giba
Roland

Hadi
Sarolta

Horváth
Fanni Mara

Huszti
László

Jakab
Máté

Kardos
Péter

Kerekes
Norbert Gyula

Kónya
Zsanett Nikolett

Kövér
Bálint Máté

Kruták
Szimonetta Virág

Lippai
Lilla

Matyasovszki
Márk

Nagy
Dalma

Nagy
Mátyás

Nagy
Sára

Pinte
Zsófia

Puskás
Attila

Szabó
Anna

Szemerszki
Dóra Evelin

Szendrei
Dávid

Szentmiklóssy
Marietta Klaudia

Tóth
Krisztina

Varga
Yvett

Varga
Zsuzsanna

Varjasi
Norbert

Vityi
Alexandra

Zámboi
Balázs

Babély
Dávid Márk

Barabás
Zoltán

Czuczor
Gergő

Dicső
Tibor

Drobni
Dániel Ádám

Fodor
Fanni

Haja
Dávid

Hajdu
Viktória

Hrubó
Orsolya

Kiss
Máté József

Kollár
Erika Mária

Korpai
Dániel

Lénárt
Linda

Lukucz
Virág

Lupák
Gábor

Miklós
Marcell

Mikula
Dávid

Molnár
László

Nagy
Barbara Ketrin

Nagy
Krisztián

Nagy
Marcell Tibor

Nagy
Szabolcs

Németh
Bence

Nguyen Nhu
Tam Péter

Orosz
Bence

Papp
László

Róka
Gordon

Simkó
András

Tamba
Emese

Tóth
Lajos

Tóth
Szabolcs Ákos

Vajkó
Tibor

Váradi
Sándor

Virga
Teodóra

Zsíros
Tamás

Balázs
Csaba

Balázs
Mária

Bodnár
Barbara

Cseke
Ádám

Daróczi
Judit

Deli
Vivien Fanni

Dinkó
Fanni

Elek
Gabriella

Fazekas
Andrea

Fazekas
Marianna

Fodor
Márta

Gacsályi
Ádám

Hajdu
Dorottya

Huttman
Szabina

Iski
Richárd

Kacsari
Viktória

Kapczár
Dóra

Kececs
Ivett

Kerekes
Kitti

Kiss
Ágnes

Kócs
Judit

L. Kiss
Eszter

Mátyás
Eszter

Mendler
Nikolett

Mester
Alex

Nezezon
Dániel

Oláh
Lilian

Oláh
Nikolett

Perger
Fruzsina

Rác-Bokri
Zsanett

Simon
Dávid István

Szabó
Emese

Szloboda
Tibor

Szűcs
Cintia

Varga
István

Berecz
Ágnes

Búr
Máté

Busák
Réka

Csengeri
Eszter

Csernyik
Boglárka

Farkas
Máté

File
Petra

Forgács
Péter Ernő

Gégény
Enikő

Háda
Csaba

Hajdu
Ádám Dávid

Hegyes
Dávid

Héri
Orsolya

Jászai
Péter

Kovács
Norbert

Kremper
Zsanett

Kruppa
Terézia

Márfoldi
Péter Bence

Mércse
Péter

Miló
Máté Levente

Mrenkó
Norbert

Müller
Mariann

Nyerges
Panna

Pavlovic
Vuk

Rezsőfi
Péter

Simon
Gabriella

Szakolczai
Anett

Szilágyi
Boglárka

Szombati
Laura

Tapolcai
Gábor

Tímár
Emese

Tolnai
Adrienn

Trencsényi
Zsófia

Verdes
Anett

Veress
Ádám

Ádám
Zoltán

Albert
Krisztina

Antal
Zsófia

Bálint
Petra

Balogh
Gergő

Bányai
Levente

Béres
Kamilla Éva

Biszku
Levente

Bodnár
Gréta

Bogár
Csilla

Écsi
Emese

Egyed
Gyula

Farkas
Fanni

Garai
Gábor

Glückmann
Péter

Katona
Ferenc

Konkoly
Richárd

Koselák
Edit

Krutilla
Csilla

Lovas
Kitty

Lőrincz
Zsombor

Magyar
Balázs

Malhazjan
Zsanett

Mikolai
Máté

Nagy
Balázs Richárd

Pauwlik
Zoltán

Ruzsa
Enikő

Sági
Adrienn

Szabolcsi
Roland

Szalánczy
Ákos

Szolnoki
Zsuzsanna

Tóth
Viktória

Zomborszki
Anett

Zsankó
Réka Sára

Árva
Richárd

Balogh
Benjámín

Bartha
Kristóf

Bessenyei
Balázs Donát

Buzai
Bálint

Csonka
Tibor

Dalanics
Diána

Droppa
Csaba

Gyányi
Marcell Ferenc

Hansággy
Máté

Hegedűs
Tamás

Holes
Norbert Zsolt

Horváth
Zsolt

Istók
Anna

Jánószki
László

Kazinczi
Márton

Kiss
Zsófia

Laki
Dániel

Ling
Attila Ádám

Nagy
László Bence

Sárosi
Tamás Bence

Sylvester
Áron

Szabó
Antal

Szabó
Máté

Szombati
Dóra

Szűcs
Marcell

Tajdi
Marcell

Téglási
György Máttyás

Udvarhelyi
Péter

Varga
Ágnes

Varga
Gábor

Vetter
Ádám

Vógel
Ákos

Zsíros
Nikolett

Balogh
Imre

Balogh
Kinga

Bányai
Dóra

Bernáth
Dávid Róbert

Csernyik
Krisztián

Csontos
Bence

Diszházi
Gyula

Fintor
Alexandra

Fodor
Ákos

Hanyicska
Martin

Hegedűs
Kitti

Humenyik
Szandra

Kócs
Vivien

Kormány
Zoltán

Kósa
Éva

László
Eszter

Lisovszki
Gréta

Medgyesi
Evelin

Mészáros
Kinga

Miholecz
Kitti Ivett

Molnár
Valéria

Nagy
Gréta

Nagy
Jolán Erika

Németh
Fruzsina Patrícia

Novák
Szabolcs

Pálfi
Andrea

Papp
Paula

Pekola
Zsófia

Racskó
Márk

Raska
Alexandra

Rehó
Bálint

Reskó
Valéria

Réz
Dóra

Szabó
Ádám

Szabó
Nikolett

Varga
Noémi

Asztalos
Dániel

Asztalos
Péter

Balázs
Anna

Balácsi
Eszter

Bánházi
Petra

Beregvári
Attila

Deák
Ivett

Ecsedi
Renáta

Emri
Ákos Gábor

Gergely
Viktória

Gódor
Ákos

Halkó
Evelin Flóra

Hanustyák
Kitti

Hidegh
Katalin

Jescheta
Péter

Katona
Orsolya

Kegye
Ádám

Kovács
Lili

Losonczi
Eszter

Módy
Tóbiás

Nehéz
Norbert

Neuzer
Lejla Bettina

Nyitrai
Tibor

Orosz
Alexandra

Polyák
László

Popovics
Melinda

Puskás
Brigitta

Reményi
Korinna
Alexandra

Schmiedt
Polla

Szabó
Erika Panni

Szilágyi
Bettina

Szokira
Zsófia

Tóth
Réka

Varga
Béla

Vásárhelyi
Dániel

Zsankó
Dorottya
Fruzsina

Ákli
András

Anka
Márk

Bálint
Máté

Barta
Enikő

Burgony
Cintia

Casey
Mican

Csatlós
Ágnes

Drobni
Zsófia

Farkas
Tamás

Gyurkovics
Andrea

Hegedűs-Bacscai
Vivien

Hidas
Anna

Hörcsik
Dorottya
Veronika

Jaeger
László

Kósa
Ferenc József

Kótyuk
Orsolya

Kukucska
Dániel Samu

Magyar
Tamás

Nagy
Emese Dalma

Nagy
Sebestyén

Németh
Hanna

Pál
Szabolcs

Palicz
András

Parragh
Péter

Plank
Ádám

Salamon
Gábor

Sándor
Flóra Gabriella

Seres
Tamás

Szabó
Soma Gábor

Szilágyi
Ábrahám

Tábori
Tibor

Terbócs
László

Várady
Márk

Zsukk
János Károly

Baksa
Noémi

Balogh
Erna

Balogh
Roland

Baráz
Róbert János

Bélteczky
Márton

Bokor
Bettina

Czap
István

Czuczor
Tardos Máttyás

Devera
József Bence

Dicső
Zoltán

Duleba
Döniz

Elek
Alexandra

Háda
Zoltán

Horváth
Marcell

Hrubó
Gergely

Keresztes
Bence

Kiss
Bence

Kovács
Máté

Kökényesi
Eszter

Ladányi
Ádám

Ling
Tamás

Lőrincz
Tamás

Miklós
Máté

Mokri
Dóra

Nagy
Ádám Zsolt

Nagy
Dávid

Papp
Klaudia

Petró
Bálint

Petró
Noémi

Rádai
Melinda

Rebák
Tamás

Szegő
Krisztina

Szollár
Gábor

Szücs
Krisztián Bulcsu

Takács
László Balázs

Torda
Ádám

Angyal
Réka

Aradi
Zsófia

Balogh
Marianna

Bódi
Anna

Bolló
Barbara

Bujdos
Réka

Bukovenszki
Tamás

Cserepes
Zita

Erdei
Eszter

Fekete
Szabina Nóra

Fintor
Edina

Keczán
Nándor

Kocsis
Alíz

Kókai
Judit

Kósa
Mariann

Kota
Gabriella

Kruppa
Teodóra

Kurucz
Tamás Sándor

Lábás
Fanni

Lakatos
Gergő

Lipcsei
Renáta

Móri
Dorottya

Nagy
Kitty

Paraicz
Tamás

Paszerbovics
Krisztián

Ricz
Gábor

Sónyák
Ádám

Szabó
István

Szegedi
István

Takács
Viktória

Törő
Imre

Veres
Dóra Eszter

Veress
Roland

Zsiros
Rita

Baricska
Dániel

Bíró
József

Bor
Bernadett

Csimbók
Zsolt

Csobolya
Nóra

Drevenyák
Eszter

Földes
Zsuzsa

Gaál
Boglárka
Angéla

Gerhard
Gábor

Haizer
Norina

Hudák
Emese

Jakab
Márton

Kazsik
Tamás

Kiléber
Ágnes

Kiss
Máté Zoltán

Kovács
Dóra

Kovács
Kamilla

Kovács
Loretta

Marján
László

Mészáros
Melinda Dóra

Molnár
Ádám

Nagy
Lajos

Názon
Sándor

Papp
Levente

Suller
Zoltán

Szabó
Ádám

Szabó
Krisztián

Szerényi
Tibor

Szilvai
Zsolt

Sztás
István

Tapolcai
Réka

Tímár
Hajnalka

Tóth
Nikoletta Ágnes

Ujvári
Panna

Varga
Dániel

Zsoldos
Zsanett Melinda

Bajusz
Edit Zsófia

Bálint
Renáta

Barta
Bettina Aranka

Bezzegh
Dóra Réka

Bíró
Zoltán

Borsodi
Barbara

Czeglédi
Fruzsina

Dajka
Fruzsina

Dezső
Marcell István

Garamvölgyi
Dóra

Giba
Róbert

Hadászi
Eszter

Hegedűs
Hajnalka

Kapu
Tibor

Kiss
Attila

Kiss
Gergő

Kiss
Nikoletta

Könnyű
Dávid

Krisztián
Réka

Kukucska
Péter

Martinovszky
Zsófia

Máté
Kinga Virág

Mikula
Gergő János

Molnár
Lilla

Molnár
Tímea

Mult
Ákos

Müller
János

Onder
Péter

Pallai
Emese

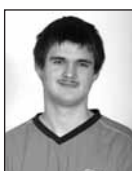
Pólya
Zsuzsanna Málna

Rác
Virág

Szabó
Richárd

Szolomájer
Tibor

Tóth
Evelin Réka

Varga
György

Vén
Péter

Bak
Adrienn

Balázs
Bálint

Balla
Tamás

Barócsi
Mária

Bartus
Barbara

Béli
Marcell

Bodnár
Tibor

Boros
Árpád

Éles
Dániel

Fazekas
László

Fehér
Balázs

Hankószky
Tünde

Henzsel
Henriett

Hollós
Levente

Huri
Dávid

Huszár
István

Hvozdkák
Antal

Kedves
László

Kovács
Dávid

Krisztián
Máté

Kukuk
Miklós

Losonczki
Dalma

Lukucz
Zsófia

Mészáros
Ákos

Orosz
Ákos

Révész
Roland

Róka
Péter László

Soltész
Eszter

Süveg
Mihály
Tamás

Szabó
Ingrid
Gabriella

Szabó
Róbert Zsolt

Szemerey
Janka

Szerényi
Tamás

Takács
Ernő

Tamás
Bence Péter

Vegera
Tamás

Vógel
Bálint

Bánhidi
Edit

Bánszki
László

Bánszky
Richárd József

Bányik
Krisztián

Fischer
Nándor

Franczel
Péter

Gégény
Anett

Gombás
Bence

Hegedűs
Sándor

Hegyes
Ákos

Kelemen
Csilla Krisztina

Kelemen
István

Kiss
Gergő

Kozák
Tamás Gyula

Kuczmoz
Zita

Lénárt
Lea

Leskó
Ádám

Leveleki
József

Márton
Dalma

Meggyesi
Veronika

Nagy
Erika

Nagy
Zoltán

Oláh
Tímea

Orbán Szilágyi
Ákos

Papik
Ádám

Pásztor
Máté

Pólistyák
Miklós

Sipos
Evelin

Smid
Dávid

Soltész
Evelin

Szendrei
Dorottya

Szilágyi
Krisztina

Varkoly
Gréta

Zomborszki
Mónika

Agárdy
Balázs

Anka
Máté

Aranyász
Andrea

Babicz
Tamás

Balogh
Edina

Barkaszi
Attila

Borbély
Emese

Burgony
Lilla

Csoma
Andrea

Dobó
Eszter

Egri
Zsuzsanna Eszter

Fekete
Orsolya

Gerlei
Balázs

Hajdu
Melinda

Imre
Alexandra

Jakab
Dániel

Jászai
Dávid

Kácsor
Enikő

Katona
Nikoletta

Katona
Szilvia

Képes
Enikő

Komjáthy
Orsolya

Kőröczki
Zsolt

Kristófi
Enikő

Maráz
Anita

Nagy
Zoltán Ákos

Oszlászki
Zsanett

Rozsnyai
Beatrix

Sipos
Attila Gergely

Svéda
Szilvia

Szabó
Ferenc

Szenefeld
Szilvia

Szkita
Enikő

Tóth
Emese

Varga
Ádám

Vida
Gabriella

Zsiros
Dániel

Baráth
Angéla

Bíró
Annamária

Bojti
István

Buzga
Viktor

Czirják
Zsuzsa

Dudlák
Tamás

Fehér
Zsolt

Ferenczi
Mónika

Garai
Márta

Gazda
Kristóf

Gombkötő
Ádám

Juhász
Lilla

Karácsonyi
Györgyi

Kovács
Nóra Orsolya

Ludrik
Balázs

Lukács
Péter

Magyar
Tímea

Martinovszky
Fruzsina

Minya
Réka

Molnár
Boglárka

Petics
Milán

Preggh
András

Rábai
Valéria

Sereg
András

Sivi
Anna

Szakács
Krisztina

Szatmári
Ágota Fruzsina

Szeráfin
Ágnes Kata

Szláma
Bence András

Tóth
Péter

Tóth
Péter Ádám

Törköly
Tamás Máté

Varga
Nikolett Judit

Vasenszki
Dóra

Végh
Csaba József

Zsíros
Gina

Tartalomjegyzék

Polgármesteri köszöntő	3
Igazgatói köszöntő	5
Az iskola története	8
The history of our school	9
Kurze Geschichte der Schule	10

AZ ÉVFORDULÓ JEGYÉBEN

Egy kis számadás a 20/40-es évforduló kapcsán	11
Krúdy műveinek olvasása közben	13
A novellairó pályázat nyertesei	15

ÉVFORDULÓK – ESEMÉNYEK

Utolsó év	28
Világ – válság	33
Az ember is az állatvilágba tartozik?	36
Hands across the Sea	42

A KRÚDY MŰHELYÉBEN

„Arcképünk tükörben” – Az anyanyelv szerepe életünkben	45
Anyanyelve: magyar	50
Megtanultam becsülni: a Jót!	51
Nyelvapoló fiatalok	52
Jubileumi év	52
A Jane Eyre eset egy laikus, de lelkes olvasó szemével	53

KRÚDYSOK A NAGYVILÁGBAN

Német diákok a Krúdy Gyula Gimnáziumban	55
Kulturális sakk... ..	56
Krúdyslock a nagyvilágból	58
Csak sejtettük, mi vár ránk Erdélyben	59

HÉTKÖZNAPOK – ÜNNEPNAPOK

Interjú	
Turcsán Krisztina	63
Vámosi Edina	66
Gáti Magdolna	67
Móré Dorottya	68
Vén Péter	69
Kosztor Mariann	72

A XII. B osztály és a Szalagavató Kupa története	73
Erdő szélén nagyon jó a kedv... ..	74
A Krúdy Gyula Gimnázium bemutatja... ..	76
Cím nélkül	77

PRO MEMORIA	81
--------------------------	-----------

A TANÉV ESEMÉNYEI	97
--------------------------------	-----------

VERSENYEK, EREDMÉNYEK

Versenyeredmények 2007/2008-as tanév	101
Sporteredmények 2007/2008	113
Az osztályok rangsorolása a tanulmányi eredmények alapján	119
Kitüntetettjeink	120

FELEMELO' PILLANATOK

Ballagás 2009.	123
Negyedikes elköszönés	124
12. A	125
12. B	127
12. C	128
12. D	130
„Üzenet egykori iskolánmba”	131

A gimnázium dolgozói és tanulói a 2008/2009-es tanévben	133
--	------------

...Küzdeni, felragyogni,
győzni a vízen! Ez az élet,
nem az üldögélés a kikötőben!"

Kridaguu